

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 231 (12.556)

Trst, sreda, 1. oktobra 1987

TRST
Ul. Montebellini 1 - PP 559
(4 linije)

glo 1
- 85723

20

7096 AA

60100200

OSREDNJA KNJITARNICA
S. VILHARJA
TRGO REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

primorski

dnevnik

230

Po uspešni rešitvi obeh vohunskih afer z Danilofoffom in Zaharom Reagan in Gorbačov se bosta sešla že ta mesec v islandskem Reykjaviku

To srečanje bo nekakšna priprava na prihodnji pravi vrh v Washingtonu

Nova tržaška koalicija o Slovencih

Korak nazaj

TOM MARC

Kot poročamo na peti strani, je na včerajšnji seji tržaškega pokrajinskega sveta novoizvoljeni predsednik Locchi orisal okvirni programski sporazum, ki so ga sklenile KD, PSI, LpT, PRI in SSK za upravljanje Občine in Pokrajine. Manjšinski problematiki je posvečen en odstavek, ki nosi naslov »zaščita manjšine« in torej Slovencev izrecno ne imenuje, kot jih ne imenuje v samem tekstu, ki se glasi:

»Krajevne ustanove morajo ohranjevati in valorizirati obstoječe tradicije ter morajo gojiti stalne odnose s skupnostmi, ki so prisotne v Trstu, ter podpreti njihove dejavnosti. Potrebno je spodbuditi Parlament, naj odobri ukrep, ki naj spoštuje in kordinira na enakopravni ravni pravice vseh komponent tržaškega prebivalstva, ob recipročnem priznanju njihove vloge, njihove prisotnosti in obsega ("consistenza") na teritoriju.«

Kaj naj rečemo k taki srmežljivosti strank nove koalicije, ki si Slovencev ne upajo imenovati z njihovim imenom? Vsak komentator je menda odveč, morda je bolj zanimivo to besedilo primerjati z onim iz sporazuma, na osnovi katerega sta bili spomladi leta 1984 sestavljeni novi upravi na Občini in Pokrajini - namreč sporazum o znanih "štafetah". Tudi tu je bil sicer govor o "vseh komponentah", o "enakopravni ravni", pa tudi o "consistenzi", glede katere je Slovenska skupnost takrat vsilila pripis, da ta izraz nikakor ne pomeni nujnosti preštevanja. Toda takrat je bilo tako v naslovu poglavja kot tudi v besedilu vsaj jasno povedano, da gre za "zaščito slovenske manjšine", ne pa kake druge "skupnosti" ali "tradicije".

Skratka, to je nov korak nazaj, to je še slabša in bolj omejujoča formulacija od tiste iz pred dveh let, ki smo jo takrat ocenili kot skrajno negativno. Že res, da je treba novi krajevni upravi ocenjevati po njunem konkretnem delu, izhodišče pa je vsekakor zaskrbjujoče. Ali si Slovenci lahko kaj pozitivnega pričakujemo od ljudi in strank, ki nas sploh nočejo imenovati po imenu?

NEW YORK — Ameriški predsednik Reagan je včeraj na izredni tiskovni konferenci v Beli hiši sporočil, da so ZDA sprejele pobudo sovjetskega voditelja Mihaila Gorbačova, da se oba voditelja srečata 11. in 12. oktobra v Reykjaviku na Islandiji. Do napovedi novega »minisestanka na vrhu« je prišlo le 24 ur potem ko sta se zunanja ministra obeh držav sporazumela o razrešitvi primera Danilofoff in Zaharov.

Ameriški predsednik je izjavil, da sodi napovedano srečanje v Reykjaviku v okvir priprav na napovedan letošnji obisk sovjetskega voditelja Gorbačova v Washingtonu. Srečanje je predlagal sovjetski voditelj Gorbačov v pismu, ki ga je sovjetski zunanji minister Ševardnadze izročil ameriškega predsedniku pretekli petek.

Reagan je tudi izjavil, da so možnosti za doseg sporazuma med velikima silama danes boljše kot so bile v preteklosti in da med obema državama potekajo intenzivni pogovori na različnih področjih. Srečanje na nevtralnem ozemlju bo po Reaganovih besedah omogočilo bolj mirne priprave na napovedan sestanek na vrhu v Washingtonu.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

ZDA izgnale Genadija Zaharova



Genadij Zaharov

NEW YORK — Ameriške oblasti so včeraj izgnale iz države sovjetskega uslužbenca pri OZN Genadija Zaharova, ki ga je le kako uro prej sodišče v Brooklynu spoznalo za krivega vohunjenja v korist Sovjetske zveze. Ameriška administracija je takoj poudarila, da ne gre za noben »vezan posel« z osvoboditvijo ameriškega časnika Zaharoffa.

Ameriški državni tajnik Shultz je namreč sporočil, da bo Sovjetska zveza v zamenjavo za Genadija Zaharova omogočila odhod v ZDA znanemu sovjetskemu oporečniku Juriju Orlovu in njegovi ženi Ireni Balatovi. Orlov je voditelj prepovedane skupine za spremljanje izvajanja sklepov helsinške konference. Prvič je bil aretiran leta 1977, leto dni kasneje pa obsojen zaradi »protisovjetske dejavnosti« na se-

dem let prisilnega dela v Sibiriji, po izteku kazni pa je ostal v konfinaciji v Sibiriji.

Vest o izgonu Zaharova in Danilofoffa so posredovala tudi sovjetska občila, ki pa niso omenila zakoncev Orlov. Seveda je za njih edini vohun Danilofoff, medtem ko je Zaharov le nedolžna žrtev provokacije ameriške obveščevalne službe CIA. Ob tem pa je zanimivo, da ni na včerajšnji razpravi v Brooklynu Zaharov zanimal ameriške obtožnice. Bržkone so se tudi o tem domenili. S tako potezo se je namreč Reaganova administracija s privoljenjem Sovjetske zveze izognila očitkom svojega javnega mnenja, da je za osvoboditev Danilofoffa plačala previsoko ceno, Sovjetska zveza pa si je zagotovila nadaljevanje dialoga med velikima silama.

Zaradi razhajanja v vladi odložili razpravo o davku TASCO

Podaljšali rok za prijavo črnih gradenj in onega za plačilo »davka na zdravje«

SANDOR TENCE

RIM — Ministrski svet je včeraj podaljšal rok za predložitev prošnje za priznanje gradbenega odpusta, istočasno pa je tudi podaljšal rok za plačilo »davka na zdravje«. Zaradi ostrih razhajanj znotraj vladne koalicije pa so ministri odložili vsakršno odločitev glede občinskega davka TASCO. Bila je to precej razburkana vladna seja, na kateri so po pričakovanju prevladale kompromisne odločitve, ki še zdaleč ne rešujejo velikih nejasnosti pri izvajanju dekreta o gradbenem odpustu ter zmede pri plačevanju socialnih in zdravstvenih pristojbin več tisoč neodvisnih delavcev. Preseneča tudi dejstvo, da je vlada izbrala prav zadnji dan za odobritev teh sklepov, ki bi jih lahko mirno sprejela že pred dnevi in bi se tako izognila nepotrebnim polemikom ter upravičenim protestom prizadetih ljudi.

Minister za odnose s parlamentom Mammi je skoraj izsilil od kolegov odobritev odloka. Tisti, ki so gradili brez dovoljenja, imajo sedaj čas, da do konca leta to prijavijo občinam in seveda plačajo predvideno globo, seveda pa morajo pohiteti s prijavi, ker se bo globa vsak mesec zvišala za tri odstotke. Rok za prijave gradbenih nepravilnosti ze-

mljškemu uradu pa zapade 30. junija 1987. Ne gre pa pozabiti, da velja odpust samo za gradnje, ki so »na črno« zrasle do 31. oktobra 1983, za novejše pa veljajo vsi redni (in zelo strogi) predpisi. Ta časovni rok je verjetno v protislovju z namenom zakonodajalca, problem pa je posebno pereč na Jugu, kjer so ljudje, tudi zaradi neustreznih in ponekod celo neobstoječih urbanističnih določil bili prisiljeni graditi »na črno« tudi po 31. oktobru 1983. Kako bo država ukrepala proti tem prekrškom, ni znano, gotovo pa je, da se ne bo lotila rušenja vseh teh stavb, ki posebno na Siciliji rastejo kot gobe po dežju.

Drugi problem, s katerim se je včeraj ukvarjal ministrski svet, se je nanašal na zelo sporni »davek na zdravje«. Približno 400 tisoč neodvisnih delavcev (tako imenovanih prostih poklicev, posebno zdravnikov in odvetnikov), bi moralo do včeraj plačati to pristojbino, ki pravzaprav ni davek, ampak samo prispevek, ki ga mora vsak državljan plačati za javne zdravstvene usluge. V ključnih trenutkih pa je državna birokracija popolnoma odpovedala, mnogi niso dobili na dom ustreznih dokumentov, mnogi pa zaradi zapletenega postopka niso znali izračunati koliko so pravzaprav dolžni državi. Spet nekateri pa so s političnega in pravnega vidika kontestirali ta

odlok in predložili poziv ustavnemu sodišču, ki se ni še izreklo o tem vprašanju. Vlada je včeraj spriču nastalih težav z upravnim (in ne s političnim) sklepom podaljšala do 20. oktobra časovni rok za doplačilo tega prispevka, ki ga je parlament potrdil ob odobritvi lanskega finančnega zakona.

Načrtovani občinski davek TASCO pa je za sedaj ostal v predalu. Craxijev kabinet se mora itak soočiti s celo vrsto odprtih in spornih vprašanj, začenši s finančnim zakonom, zato se ministrom včeraj ni zdelo primerno načeti problema, ki bi nedvomno sprožil nova ostra razhajanja znotraj koalicije. Podtajnik pri predsedstvu vlade Amato je vsekakor spet zagotovil, da bo davek TASCO samo nadomestil že obstoječe občinske davke in nudil občinskim upravam večjo finančno samostojnost.

Večja vloga občin v skupščini KZE

NA 5. STRANI

Reagan zahodnim zaveznikom: Skupno delo za skupno rast

WASHINGTON — Ameriški predsednik Reagan je povabil vlade zahodnih držav, naj se združijo washingtonski v njenih prizadevanjih za razviti »res globalnega gospodarstva« s svobodnimi tržišči in ustaljenimi tečajni na valutnih borzah. Govorec na slovesnosti ob začetku zasedanja Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada, je šef Bele hiše pozval industrializirani svet, naj napne vse svoje sile za čimvečji razmah gospodarstva, češ da so ZDA v tem smislu že veliko ukrenile in da zdaj ta naloga čaka tudi druge države Zahoda. »Če hočemo skupaj napredovati, moramo tudi skupaj delati,« je dejal. Reagan ni sicer skušal postreči zahodnim zaveznikom s kakšnim receptom, je pa dodal, da sta se Evropa in Japonska po drugi vojni lepo razvili po zaslugi ustreznih trgovinskih sporazumov, da pa je slednje zdaj treba prilagoditi sodobnim razmeram.

Otvoritveni govor je imel kolumbijski predsednik Virgilio Barco. Najprej je pozdravil delegacijo Poljske in Kiribatija, ki sta pristopila k

MDS in SB šele pred kratkim, nato pa pozval industrijsko razvite države, naj si bolj kot doslej prizadevajo za rast gospodarstva in zaposlenosti ter za politično in socialno stabilnost v državah v razvoju. V tem smislu bi se morale angažirati še posebno tiste države, ki uživajo določene prednosti spriču razmer na valutnih tržiščih. Govornik se je zavzel za to, da bi SB in MDS prišla do svežih finančnih sredstev, ki naj jima omogočijo še nove pobude v korist držav v razvoju.

Spregovorila sta seveda tudi predsednik Svetovne banke Barber Conable in direktor MDS Jacques de Larosiere. Conable je najavil, da se bo zavzel za čimvečjo sprostitev svetovne trgovine in za takšen odnos do zadolženega »tretjega sveta«, ki naj slednjemu omogoči vsestranski razvoj. Larosiere pa je uradno napovedal, da bo letos odstopil.

Danes bodo posegli finančni ministri, med njimi tudi Gorja. Zasedanje se zaključuje v petek. (dg)

Odobren proračun tržaške Pokrajine

TRST — Tržaški pokrajinski svet je pozno sinoči po petih urah razprave odobril proračun za letošnje finančno leto, ki ga je predstavil novoizvoljeni odbor pod predsedstvom demokristjana Locchija. Proračunski dokument so podprle stranke večine in sicer Krščanska demokracija, Lista za Trst, socialistična in republikanska stranka ter Slovenska skupnost. Komunisti, misovci in predstavniki neodvisne levice so glasovali proti, medtem ko se je edini socialdemokratski predstavnik vzdržal. Vzdržanje je med razpravo najavil tudi prejšnji predsednik, sicer zastopnik Mestne liste, ki pa je bil v trenutku glasovanja odsoten.

S tem se je tudi na tržaški Pokrajini zaključilo krizno obdobje.

NA 5. STRANI

Danes v evropskih nogometnih pokalih

Vse italijanske ekipe naprej?



Nantesu v pokalu UEFA. »Skoraj kvalificirani« sta Roma in Inter (ki igra jutri), saj imata proti Realu iz Zaragoza oz. proti AEK iz Aten dva gola prednosti, medtem ko se bosta morala Fiorentina (tudi slednja igra jutri) in Napoli zelo potruditi, če bosta hotela streti odpor Boaviste oz. Toulou-seja.

V pokalu prvakov ima Crvena zvezda zanesljivo prednost treh golov proti Panathinaikosu iz Aten in je bržkone kvalificirana v osmino finala, v pokalu pokalnih prvakov pa se dobro godi mostarskemu Veležu, ki je na tujem iztržil remi 2:2 proti solidni madžarski ekipi Vasasa. Po televiziji bomo lahko sledili Napoliju in mnogim jugoslovanskim ekipam.

● Reagan in Gorbačov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Po mnenju ameriškega predsednika Reagana bo srečanje v Reykjavíku omogočilo predvsem uspešna rešitev primera Daniloff. Reagan je znova ponovil ameriško stališče, da ZDA niso pristale na nobeno trgovino s SZ glede rešitve obeh vohunskih afer.

Shultz je tudi izjavil, da je administracija tistim sovjetskim diplomatom iz skupine 25 diplomatov pri sovjetski misiji v OZN, ki so jim ukazali, naj do 1. oktobra zapustijo ZDA, pa še niso zapustili ameriškega ozemlja dovolila, da do srečanja v Reykjavíku ostane na svojih mestih.

Po mnenju ameriškega državnega sekretarja bo malo manj formalno srečanje v Reykjavíku, kot bo srečanje na vrhu v Washingtonu, obema stranema omogočalo potreben napredek, ki obe strani še loči od sporazumov na najpomembnejših področjih. Omenjeno srečanje naj bi obema voditeljema torej omogočilo dogovor o področju, kjer so možni sporazumi.

Kot je dejal na včerajšnji tiskovni konferenci v sovjetski misiji pri OZN sovjetski zunanji minister Ševardnadze, je najbolj verjeten sporazum o umiku raket srednjega dosega v Evropi.

Na vprašanje zakaj je bil za mesto novega sestanka izbran prav Reykjavík, pa je Ševardnadze odgovoril, da zato, ker bo to mesto omogočalo mirne delovne pogovore, brez velikega hrupa in velikega števila tujih novinarjev. Takšen mini vrh je po Ševardnadzejevem mnenju nujen zato, ker na glavnih področjih, to je predvsem glede razvoja tako imenovanih satelitskih orožij in omejitve strateških ofenzivnih jedrskih orožij še ni dosežen zadovoljiv napredek.

Ševardnadze je tudi ponovil sovjetsko stališče, da je bila utimativna zahteva z ameriške strani, da mora 25 sovjetskih diplomatov do 1. oktobra zapustiti ameriško ozemlje, do nje je prišlo le dan pred napovedanim srečanjem Shultz-Sevardnadze, premišljena provokacija s strani tistih sil v ZDA, ki nasprotujejo novemu srečanju na vrhu in sporazumevanju med obema velikima silama. SZ se bo po besedah Ševardnadzeja do srečanja v Reykjavíku vzdržala vseh povračilnih akcij.

UROŠ LIPUŠEK

Včeraj na Dunaju začetek generalne konference agencije OZN

Povečanje varnosti v jedrskih elektrarnah prvenstvena skrb mednarodne agencije IAEA

DUNAJ — Včeraj se je v Hofburgu začelo zasedanje 30. redne generalne konference Mednarodne agencije Združenih narodov za atomsko energijo, na kateri razpravljajo o delovnem programu in dvoletnem proračunu agencije za 1987/88. Ob predvidenih sredstvih rednega letnega proračuna 100 milijonov dolarjev, je IAEA zaprosila povečanje za po dva milijona v vsakem od naslednjih dveh let.

Te štiri milijone dolarjev agencija potrebuje za izvedbo dodatnih varnostnih programov po Černobilu. Mimo tega morajo na konferenci sprejeti tudi sklep o višini sredstev za tehnično pomoč in sodelovanje z deželami v razvoju. Ta fond, ki temelji na prostovoljnih prispevkih držav članic IAEA znaša trenutno 34 milijonov dolarjev. Sprejeto je bilo, da se v letu 1988 fond poveča za 12 odstotkov.

V splošni razpravi in v včerajšnjem uvodnem govoru generalnega direktorja Hansa Blixa je bilo že

večkrat poudarjeno, da pomenita pretekli teden sprejeti konvenciji prvi korak k večji varnosti črpanja atomske energije. »Nuklearna energija ni luksuz, temveč vir, za katerega še ni nadomestnega,« je dejal Blix in povedal, da odgovarja letna proizvodnja elektrike s pomočjo nukleark letnemu izkopu premoga v vsem svetu ali pa letni proizvodnji nafte v Saudski Arabiji.

Na konferenci je tudi čutili, da vse države raziskujejo svoje jedrske načrte, medtem ko so bile dežele v razvoju, po Blixovih besedah, že pred Černobilom, soočene s pomanjkanjem sredstev in visokimi obrestmi, kar je obenem tudi vzrok njihove zaostalosti. V letu 1985 so nuklearke proizvedle za 14 odstotkov več elektrike kot leta 1984. Glavni proizvajalci svetovne tehnologije atomskih central ZDA, ZSSR, Velika Britanija, Francija in ZR Nemčija, so si edini v mnenju, da je treba in da je tudi mogoče

povečati stopnjo varnosti, ne odstopajo pa od svojih nuklearnih programov. Enako stališče ima tudi Indija. Švicarski predstavnik je povedal, da bodo pri njih razpisali referendum o uporabi atomske energije v miroljubne namene, da pa vlada v Bernu odločno zatrjuje, da je ta vir energije treba ohraniti.

Med političnimi temami je pričakovati, da bodo izglasovali resolucijo, ki bo obsodila Južno Afriko, ki noče svojih nuklearnih inštalacij prepustiti kontroli agencije. Sirija pa je s skupino arabskih držav predlagala, naj bi na dnevni red uvrstili tudi točko z naslovom: Izraelska nuklearna grožnja na Bližnjem Vzhodu. Sirija je izrazila zaskrbljenost zaradi tega, ker lahko Izrael proizvede atomsko bombo, noče pa sprejeti sporazuma o denuklearizaciji Bližnjega Vzhoda in odbija, da bi agencija na Dunaju lahko nad njihovimi reaktorji vršila kontrolo.

BARBARA GORIČAR

Smoletovi pogovori z Wagnerjem in zastopniki koroških Slovencev

CELOVEC — O poglobljenem sodelovanju na vseh ravneh med Slovenijo in Koroško sta se v Celovcu pogovarjala Jože Smole, predsednik RK SZDL Slovenije in Leopold Wagner, koroški deželni glavar in predsednik koroške SPO.

Po razgovoru je Jože Smole ocenil srečanje z Wagnerjem kot vsebinsko odkrito. Med drugim je Smole na srečanju dejal, da zagotovitev pravic slovenske narodne skupnosti ni samo osnovnega pomena za obstoj slovenske manjšine na Koroškem, temveč tudi bistveni sestavni del odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo oziroma Koroško in Slovenijo.

V enournem razgovoru je Smole Wagnerja obvestil med drugim tudi o tem, da bo konec oktobra na Bledu kulturni plenum OF in da nameravajo nekateri izmed kulturnih delavcev obiskati Koroško. Wagner se je pripravljen z njimi srečati.

Pozitiven odmev pa je imelo tudi Smoletovo povabilo Wagnerju, naj obišče razstavo slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika na ljubljanskem gospodarskem razstavišču.

V odkritem in prijateljskem vzdušju so predsednika RK SZDL nato informirali o narodnopolitični in kulturni stvarnosti predstavniki koroških Slovencev.

Govorili so o zapletenem položaju manjšinskega šolstva prav tako pa o političnem položaju manjšine nasploh, ki je trenutno popolnoma pod vplivom bližnjih se volitev za avstrijski državni zbor. V tej zvezi je predsednik Zveze slovenskih organizacij Feliks Wieser dejal, da je realnost na Koroškem pač taka, da narodna skupnost najde skupni jezik glede uresničevanja narodnih pravic, da pa je naravno, če pripadniki narodne skupnosti v idejnopoličnih vprašanjih ne morejo oziroma teže poenotijo mnenja in stališča.

Sicer pa so predstavniki Koroških Slovencev ponovno poudarili, da obstoj in razvoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem ne more iti mimo sodelovanja z matičnim narodom. Kar velja za Južne Tirolce - da so samoumevno vključeni v gospodarsko, kulturno, znanstveno in drugo sodelovanje z Avstrijo in Bavarsko - tega ne smejo onemogočiti koroškim Slovincem. Prav tako pa so pozdravili dejstvo, da je RK SZDL Slovenije sprejela dokument, ki govori o skupnem slovenskem kulturnem prostoru. Prav tako pa se manjšina zaveda, da do izboljšanja položaja manjšine lahko pride samo v sodelovanju z demokratičnimi silami avstrijskega naroda. (dd)

Mafija in KZE tarče polemik

RIM — Preiskavo o 350 milijardah lir, ki so jih kampanijska kamora, kalabrijska 'ndrangheta in sicilska mafija izmaknile blagajnam krajevnih zdravstvenih enot, torej državi, bo prevzelo glavno pravdnitvo računskega dvora. Preverilo bo tudi morebitne upravno-računovodske odgovornosti med krajevnimi upravitelji, oziroma utemeljenost sodnega postopka proti njim. Računski dvor se je za to odločil kljub temu da do včeraj še ni prejel uradnega poročila o goljufiji, ki mu ga je obljubil minister za zdravstvo Donat Cattin, ker mu to pač dovoljujejo ustrezni predpisi.

Goljufi, ki so po logiki imeli svoje ljudi tako v krajevnih zdravstvenih enotah kot v lekarnah, so ogromno vsoto razgrabili s ponarejenimi odrezki zdravilskih konfekcij (te odrezke lekarnarji ob prodaji zdravil obdržijo, da z njimi potem lahko zahtevajo od bolniške blagajne povračilo). Odrezke so sami natiskali. Zadeva je izzvala tudi protest sindikata bolnišniških lekarnarjev.

Magnago o sporazumu De Gasperi - Gruber

BOCEN — Štiridesetletnice sporazuma De Gasperi-Gruber se ne moremo spominjati za veseljem, ker je onemogočil samoodločbo, ker vsebuje pomanjkljivosti, ki jih ne moremo prezreti, in ker 40 let po podpisu sporazum še ni v celoti izveden. S temi besedami je predsednik pokrajinskega odbora v Bocnu Silvius Magnago ocenil sporazum na slavnostni seji Pokrajinskega sveta, kateri so prisostvovali ministra Degan in Leoschnak, predstavnika italijanske in avstrijske vlade, in Karl Gruber, podpisnik leta 1946 v Parizu sklenjenega sporazuma.

Med sejo je pred pokrajinsko palačo kakšnih 30 mladincev radikalne struje SVP in separatistične zveze Heimatbund nosilo transparente in razdeljevalo letake o pravici do samoodločbe.

Dasiravno se je Magnago po eni strani pridružil kritikam skrajnežev, da je pariški sporazum zapečatil zahtevo po samoodločitvi, je po drugi strani vseeno poudaril, da brez tega sporazuma Južni Tirolci ne bi imeli zaščitnega instrumenta niti posebne avtonomije. Kritiziral je rimsko vladu, ker zavlačuje s sprejemom številnih pokrajinskih zakonov in priznanjem enakopravnosti nemščine na sodišču. Bilo bi neodgovorno, je nadaljeval Magnago, če rimski vladi ne bi izrekli tudi priznanja in zahvale za njeno uveljavljanje avtonomije v korist vseh treh na tem prostoru živečih skupnosti, Nemcev, Italijanov in Ladincev. Zahvalil se je tudi avstrijski vladi, ker se vztrajno zanima za položaj južnotirolskih Nemcev in izvaja v sporazumu opredeljene naloge.

Pred Magnagom je govoril samo še predsednik pokrajinskega sveta, republikanec Rolando Boesso.

Pogreb Vladimira Neste v znaku novih polemik

SAN VITO AL TAGLIAMENTO — Včeraj so pokopali poveljnika tankovskega bataljona »Piccinini«, 48-letnega podpolkovnika Vladimira Nesto, ki si je v ponedeljek vzjel življenje »zaradi časti«. Svečanosti sta se udeležila tudi minister za obrambo Spadolini in državni poglavar Cossiga, ki sta ju spremljala predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Biasutti in deželnega sveta Solimbergo.

»Prišli smo izpričat podporo institucij oboroženim silam, ki jim vmesni kadri, kot je bil podpolkovnik Nesta, pomenijo ogrožje, in proti katerim so bili sproženi tudi neupravičeni napadi«, je izjavil Cossiga. Spadolini je dejal, da vlada vsestransko podpira oborožene sile in da za nobeno ceno ne bo popustila pred »političnim napadom na vojaške sile in na ustavno ureditev«. Priznal pa je, da so v vojaškem aparatu »pomanjkljivosti« in »vrzeli, ki jih je treba zapolniti«. Tudi zato, ker je letos v Italiji naredilo samomor že 10 nabornikov (5 v Furlaniji-Juljski krajini), torej toliko kolikor v vsem lanskem letu.

V obrednih nagovorih je marsikatera puščica letela na »določen tisk«, ki naj bi skupaj z »nekaterimi političnimi krogi« začel »gonjo« na rovaš oboroženih sil in s tem posredno zakrivil tragedijo...Predsednik Združenja svojcev žrtev vojaške službe v mirnem času (ANA-VAFAF) Falco Accame je to ogorčeno zanikal.

Spadolini je na včerajšnjem sestanku s predstavniki skupin vladne večine v Palaci Madama predlagal, naj bi senat najpozneje do 31. oktobra odobril besedilo zakonskega osnutka o reformi naborne službe, in to upoštevajoč tudi nekatere temeljne popravke, ki jih je vanj vnesla vlada. Do konca novembra pa naj bi osnutek odobrila še poslanska zbornica, tako da bi zakon lahko začel veljati že proti koncu tega leta. Obrambni minister si je pridržal pravico, da se v naslednjih dneh o zadevi posvetuje tudi s predstavniki opozicije v senatu, katerega pristojna komisija bo danes nadaljevala obravnavo vprašanja.

Zamikale so jih plače uslužbencev

Poskus ropa v Vatikanu



VATIKAN — Prisebnosti nekega uslužbenca, ki je sprožil alarm, in nenadni slabosti nekega drugega se je treba zahvaliti, da je včeraj pred 8. uro dopoldne propadel poskus ropa na blagajno vatikanskega »Guvernatoriat« (na sliki), kjer so imeli shranjene plače uslužbencev. Trije neznanci so z lažnimi dokumenti z avtom prispeli vse do tega administrativnega sedeža. Ko so pred blagajnikom povlekli iz žepov samokrese, jim je ta povedal, da lahko železno blagajno odpre le njegov nadrejeni. Eden od uslužbencev se je onesvestil, kar je zbegalo roparje, da so zbežali in po vrvi prekoračili vatikansko obzidje pri železniški postaji, medtem pa so že sprožili alarm. Glasnik Vatikana je kasneje povedal, da v blagajni ni bila pretirana vsota, le slaba milijarda lir.

Turinski velikan je še vedno država v državi

Z odkupom libijskih delnic je Fiat spet zaplul s polnim vetrom v jadrih

nekaj leti. Huda kriza, ki je po letu 1975 močno zamajala njene temelje, je danes samo še spomin.

Agnelli je takrat spriču navpičnega padca prodaje avtomobilov izvedel zelo strogo notranjo preosnovo z bolečimi posledicami na tisoče delavcev in uradnikov, ki so morali v Turinu in tudi drugod po Italiji sprva v dopolnilno blagajno, mnogi od njih pa se niso nikoli več vrnili v tovarno. Stare in preživele stroje so zamenjali komputerja, človeško delovno silo pa roboti. Za delavce, bolj kot za Agnelli, ki je ostajal najpremožnejši državljan, so bila to zelo težka in negotova leta.

Veter pa je pred leti spet začel močno pihati v Agnellijevo jadra. Avtomobilska proizvodnja ter prodaje so začele spet blesteti in turinska hiša je istočasno začela osvajati nova tržišča, ne samo na prevoznem sektorju, ampak tudi z drugimi panogami. Agnelli se je lotil proizvajati helikoptere in orožje, umetna gnojila in papir, svoje posle pa je razširil tudi na zavarovanja, finančno in na javna občila. Preko finančne družbe Gemina je turinska hiša po padcu Rizzolija (Afera P2) najmočnejši delničar založniške hiše »Corriere della sera«, ki izdaja največji italijanski dnevnik in še celo vr-

sto drugih publikacij in je lastnik Juventusa (pomislimo samo koliko veljajo Platini in kolegi). Sedaj pa se pripravlja na še drugi mogočni naskok, na sodelovanje pri raziskavah SDI, torej na vojaško obrambo vesolja, za katero se tako vneto ogreva Reagan.

Fiat je zelo aktiven tudi na borzi in pri finančnih poslih. »Stari lisjak« Agnelli je za prodor v zakulisni svet finance izbral najboljšega in najspretnjšega zaveznika »na tržišču«, priletne bankirja Enrica Cuccio, ki je s kreditnim zavodom Mediobanca nedvomno v vsem povojnem času med

protagonisti italijanskega življenja. Agnelli in Cuccia si v teh dneh prizadevata za vzpon na vrh družbe Montedison, ustanove z državnim kapitalom, ki je bila do včeraj trdno v rokah Maria Schimbernija. Če bo ta njun vzpon uspel bo to nova pomembna zmaga zasebnega kapitala nad državnim.

Razporoka med Fiatom in Libijo ima res svoje politične utemeljitve, v prvi vrsti pa je bil to donosni finančni posel za obe strani, tudi zato, ker je denar v ključnih trenutkih mnogo pomembnejši od politike. Agnelli je ob odličnem zdravju turinskega mogotca lahko brez težav zbral 4.250 milijard lir v gotovini in v 24 urah izplačal Gadafija, ki bo lahko sedaj s tem denarjem nekoliko okrepil suhe libijske blagajne. V Turinu so se iznebili nezaželenega poslovnega partnerja in tako izbrisali črn madež, ki je zaviral gospodarski prodor na ameriških tržiščih. Fiat je spet kot pred leti država v državi, danes pa morda še kaj več.

SANDOR TENCE

RIM — Razporoka med Agnellijem in libijskim voditeljem Gadafijem je samo konica v ostrom boju, ki se že nekaj mesecev bije v svetiščih italijanske finance za nadzorstvo nad nekaterimi vitalnimi gospodarskimi procesi v državi. Lutkar te »igre«, ki je že preseglja državne meje in ki se torej odigrava tudi na mednarodnih tržiščih, je v prvi osebi turinska avtomobilska hiša. Posebno njena duša in predsednik Gianni Agnelli, ki je danes, kot morda nikoli prej, trdno na krmlu zasebne industrije in vsega ostalega, ki na razne načine gravitira na ta sektor.

Beseda Fiat je bila do začetka sedemdesetih let v Italiji in v svetu sinonim avtomobilov in mogočnega koncerna z velikim ekonomskim in političnim vplivom. V Turinu in ne v Rimu se je odločalo, kje in kako graditi nove avtoceste in kako spodbujati ljudi, naj se raje vozijo z avtomobili kot z vlaki, ki so tako hočeš nočeš vozili na zastarelih in torej nerentabilnih železnicah. Danes pa je turinska hiša povsem nekaj drugega, korenito različna od tiste, ki je bila pred

Finančna podpora občinam potresnega območja v Furlaniji

VIDEM — V teku zadnjega zasedanja deželnega odbora je slednji tudi za letošnje leto odobrila finančno podporo za javna dela v nekaterih občinah potresnega področja.

Po natančnem pregledu finančnega proračuna za deželno finančno podporo je deželni odbor izključil nekatere kraje, v seznamu pa so ostale vasi oziroma občine, ki so bile najbolj prizadete. Mednje so vštete občine Grmek, Dreka, Št. Lenart, Sovodnje in druge, ki bodo sicer deležne manjše podpore. Skupno bo Dežela nakazala 34 milijard lir. Predvidoma bodo najprej prišla na vrsto obnovitvena dela na grezniščnem in vodovodnem omrežju, upepeljevalniki smeti, javna razsvetljava, ceste, medtem ko je v drugi fazi obnove predvidena ureditev zdravniških ambulant, pokopališč, šolskih poslopj, županstev in drugih javnih poslopj.

Pri porazdelitvi denarja je deželni odbor dal prednost tistim krajem, kjer bi zaradi škode, ki jo je prizadel potres, družbeno življenje le težka steklo. Na podlagi nakazanih vsot pa bodo morale sedaj posamezne občine čimprej sestaviti podrobne urbanizacijske načrte.

Koroški dnevi na Goriškem Tržaškem in v Benečiji

TRST — Pred štirimi leti so se Krščanska kulturna zveza iz Celovca, Slovenska prosveta iz Trsta in Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice dogovorile za tesnejše sodelovanje in za celovitejši prikaz kulturnega življenja in značilnosti Koroške in naše dežele. Tako so, med drugimi pobudami, nastali kulturni dnevi, ki se odvijajo vsako leto, in sicer izmenično na Koroškem in v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

Taka oblika sodelovanja se je izkazala za zelo učinkovito, saj prispeva k boljšemu poznavanju kulturnih razmer našega celotnega kulturnega prostora.

Letos se bodo Koroški dnevi začeli v soboto, 11. oktobra, in bodo trajali do nedelje, 19. oktobra. Potekali bodo na Goriškem, Tržaškem in v videmski pokrajini.

Koroške dneve bo odprla igralska skupina društva »Planina« iz Sel, ki bo za najmlajše prikazala igrano Svetlane Makarovič »Sovica Oka«. Prva predstava bo v soboto, 11. t. m., v Kulturnem domu v Sovodnjah, naslednjega dne pa v Doberdolu in Števerjanu.

V nedeljo, 12. oktobra, bo v Boljuncu nastopila igralska skupina iz Železne Kaple z igrano »Časovno vzporedje v Birkenwaldu«. Slikarju in pesniku Gustavu Janušu bo posvečen pone-

deljkov večer v Peterlinovi dvorani v Trstu.

Na programu so tudi srečanja med mladimi in obisk Kluba slovenskih odbornikov, ki bodo prišli v naše kraje v petek in soboto 17. oziroma 18. oktobra. V nedeljo, 19. oktobra, se bodo v Katoliškem domu v Gorici predstavili pevci in tamburaši društva »Jepa — Baško jezero« iz Loč. Skupina bo sodelovala tudi pri maši v Žabnicah. Benečijo pa bosta obiskala trio »Korotan« in kvartet »Kežar« iz Št. Vida v Podjuni.

Turizem v Karniji v vedno hujši krizi

VIDEM — Deželni odbornik za turizem Carlo Vespasiano se je sestal z župani Paulara, Ligosulla in Treppa Carnica, da bi skupaj obravnavali vprašanje turizma v Karniji.

Župan Paulara je tako dejal, da je turistična sezona v Paularu zelo slaba in da prihaja vedno manj turistov, čeprav je bil nekoč Paularo priljubljen letoviščarski kraj. Stvari so se bistveno spremenile po potresu, ko je začel interes ljudi za Paularo in druge karnijske kraje strmo padati.

Delegacija Somogyja v FJK



TRST — Od nedelje je v naši deželi na obisku delegacija iz madžarske pokrajine Somogy, ki jo vodi predsednik Istvan Gyenesi. V ponedeljek so imeli madžarski gostje uradne razgovore na sedežu deželnega odbora (na fotografiji), kjer so se pogovarjali s predsednikom Biasuttijem in ostalimi odborniki.

Govor je bil predvsem o izkoriščanju tržške luke, saj gre samo majhen delček madžarskega izvoza preko italijanskih pristanišč, dotaknili pa so se tudi vprašanja izmenjav na drugih področjih. Tako bi bilo potrebno vzpostaviti stike predvsem v turističnem sektorju in gojiti kulturne vezi, predvsem glasbenega značaja.

Jasno pa je, da se je pogovor lotil tudi teme pristopa Somogyja v delovno skupnost Alpe Jadran, kar je tudi predsednik Biasutti označil za pozitivno dejstvo.

DO Doro uspešno sodeluje z Olivettijem

IZOLA — Že po letu kooperacije z znano italijansko firmo Olivetti je izolska DO Doro, ki je vključena v sozd Astra, pri ustreznih zveznih organih zaprosila za povečanje obsega kooperacijske menjave. Na sestanku obeh partnerjev v prihodnjem mesecu bo znova govor o možnostih širitve obsega menjave, kar pa bo v marsičem tudi odvisno, ali bo skoraj po letu zavlačevanja zvezni izvršni svet dokončno le izdal dovoljenje za delovanje carinske cone v Luki Koper, kjer si je Doro zagotovil 600 kvadratnih metrov proizvodnih prostorov.

Že leta 1983, ko smo iz pogodbene organizacije prerasli v delovno organizacijo, smo začeli z iskanjem programa, ki bi nam zagotovil določeno stabilnost in možnosti nadaljnjega razvoja, istočasno smo se kot organizacija drobnega gospodarstva vključili v tedanje zahteve naše gospodarske politike, ki je od vsakega gospodarskega subjekta zahtevala vključevanje v mednarodno menjavo. S 25 zaposlenimi smo začeli in tudi sklenili 5-letno kooperacijsko pogodbo z italijanskim Olivettijem - zanj smo začeli izdelovati kasete s trakovi za električne pisalne stroje. Pogodba z Olivettijem je predvidela v petih letih

menjavo v vrednosti trinajstih milijard lir v eno smer. Hkrati smo razširili tudi program pisarniških in šolskih potrebščin za domači trg. Danes kolektiv šteje 76 redno zaposlenih delavcev, najmanj toliko pa tudi kooperantov in priložnostnih delavcev, je strnjeno predstavil triinpol letni razvoj Dora njen direktor Janko Gobbo.

Kooperacija z Olivettijem je za ta mali izolski kolektiv pomenila velik izziv - potrebne so bile ogromne organizacijske in tehnološke spremembe. S slednjimi imajo v Doru največ težav, kajti samo posodabljanje, ki je vezano predvsem na uvoz sodobne opreme, ne gre tako, kot bi pričakovali. "Sodimo med organizacije drobnega gospodarstva, katerež vrsto let načelno podpiramo, spodbujamo. Vendar se kot taka organizacija srečujemo z na las podobnimi problemi kot večji delovni kolektivi, s tem, da je naš glas šibkejši, ker smo pač majhni. V razvitem svetu država na več načinov izdatno podpira razvoj malih organizacij, tudi z brezobrestnimi posojili za nakup potrebne tehnologije. Pri nas pa se moramo za uvoz vsakega stroja prebiti skozi pravi administrativni la-

birint. Čeprav se vsi zavedamo, da je vlak modernizacije že zdrvel skozi našo postajo, ničesar ne ukrenemo, da bi ga skušali vsaj dohiteti," meni Gobbo.

Z ustanovitvijo carinske cone bi vsekakor olajšali in pospešili nastajanje mešanih podjetij. Pri Doru v tem vidijo prihranek, kajti sedaj plačujejo ogromne carinske dajatve za repromaterial, ki ga v obliki končnega izdelka znova izvozijo, preprčani pa so tudi, da bi na ta način s sovlaganjem tujega partnerja hitreje prišli do prepotrebne opreme, tako povečava pa bi nudila tudi trajnejše sodelovanje.

Poleg ureditve proizvodnje v koprski luki bo Doro postavil tudi novo tovarno v izolski obrtni coni, ki jo bo splošna obrtna zadruga Galeb začela graditi že to jesen.

Delavci Dora Izola bodo letos izdelali 3,8 milijona kaset za izvoz in približno milijon kaset različnih tipov za električne pisalne, računske stroje ter opreme za fotokopirne in računalniške stroje za domači trg. Vrednost kaset, izdelanih za Olivetti, bo letos pressegla pet milijard lir.

(Iztok Umer)

V Sežani odprli novo trgovino

SEŽANA — V Sežani so v ponedeljek odprli novo trgovino Moda in dom na Partizanski cesti št. 21. Odprli sta ju delovna organizacija Moda in Trgovsko podjetje obravnava iz Nove Gorice. Na otvoritveni slovesnosti je številne goste, predstavnike sežanskega družbenega in političnega življenja ter delovnih organizacij Kraški zidar, Projektni biro, Pletenine, Preskrbe Sežana in predstavnike SOZD Moda pozdravil Pavel Markič, direktor novogoriške Manufakture.

Otvoritev trgovine Moda in dom pa predstavlja le preselitev v nove prostore, ki merijo 122 kvadratnih metrov. Investicijska vrednost objekta znaša 44,75 milijona dinarjev, od tega je 8 milijonov vredna oprema, ki jo je izdelal in montiral Alprem Kamnik. Projekte in gradbeno dela je opravilo Splošno gradbeno podjetje Kraški zidar iz Sežane in njegov TOZD Projektni biro. Nova trgovina bo poslovala z razširjeno prodajno izbiro. Večji in lično urejeni prostor pa pomeni tudi boljše delovne in prodajne pogoje šestim zaposlenim delavkam.

Staro poslovalnico v Sežani bodo preuredili v otroško specializirano trgovino in tako popestrili in razširili kvaliteto ponudbo svojih izdelkov tudi za najmlajše. Računajo, da bodo trgovino odprli v zelo kratkem času (čež približno dva tedna).

Že pred otvoritvijo so pred vrati čakali potrošniki in kupci, in ko so prišli v notranjost trgovine, se niso mogli načuditi nad lepim "okoljem" in pestro izbiro.

Olga Knez Stojković

Velik uspeh gobarskih dnevov v Senožčah

V nedeljo so se v Senožčah zaključili gobarski dnevi, ki jih je pripravila sežanska gobarska družina ob sodelovanju Zveze gobarskih družin Slovenije.

Zaključili so se s strokovnim predavanjem in ogledom diapozitivov o gobah, ki jih je pripravil priznani gobarski strokovnjak in predsednik Zveze gobarskih družin Slovenije dr. Dušan Vrščaj. Njegova žena Senja Vrščajeva pa je številnim prisotnim predstavila zanimive nasvete in recepte za pripravo gobjih jedi. Predavanja in razgovora so se udeležili ne le člani sežanskega društva, ampak tudi Slovenci onstran meje. Po končanem predavanju in zanimivem razgovoru so si prisotni lahko kupili gobarski priročnik in majsko številko revije Moj mali svet, ki je posvečena 25-letnici ustanovitve Zveze gobarskih družin Slovenije. To številko Mojega malega sveta pa bodo

prodajali tudi na nedeljskem izletu gobarjev na Sviščake in Mašun.

Nadvse okusno in zanimivo kulinariko gobjih jedi je imelo gostišče Stari grad v Senožčah, ki je številnim gostom nudilo raznovrstne gobje jedi. Lete je pripravljala Senja Vrščaj. To so bili prvi gobarski dnevi in prvo predavanje o gobah in gobjih jedeh v Senožčah. Senožčani pa razmišljajo, da naj bi jih ponovili čez leto dni.

Teden dni pa so garaško delali tudi gobarji s senožškega območja, saj so vsak dan sproti nabirali gobe. Obilo dela je imelo tudi zaposleno osebje pri Marjanu Sotlarju.

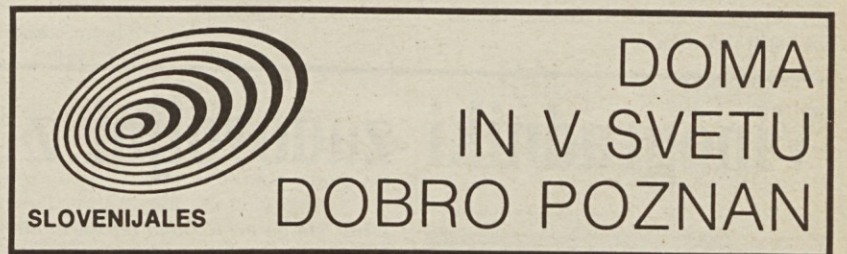
Tekmovalni duh je gobarje spremljal na nabiralni nagradni akciji, da so lahko pripravili gobjo razstavo z okoli 200 vrstami gliv. V tej akciji so kar tri nabiralke nabrale okrog 700 najrazličnejših vrst gob in za to preje-

le gobje priročnike. Poleg Nadje Može iz Senožč in Helene Plešnar iz Laž, ki sta dobili priročnike, se je srečala nasmehnila tudi Tatjana Rolih iz Potoč, ki je prinesla najtežjega jurčka. Za 84 dkg težkega gobana je tako prejela knjigo o gobjih jedeh.

S tem pa aktivnost sežanske gobarske družine ne pojenja. Že to nedeljo organizirajo izlet na Mašun in Sviščake. Zainteresirani gobarji se lahko prijavijo pri tov. Ljubi Bezek na Zvezi kulturnih organizacij Sežana. Ob prijavi pa plačajo 1.000 dinarjev. Odhod avtobusa izpred sežanske avtobusne postaje je ob 7. uri. Načrtujejo tudi gobarski piknik, ki bo v soboto, 25. oktobra v Vilenici. Konec leta pa bodo proslavili in zaključili gobarsko sezono.

(Olga Knez Stojković)

● TRST — Danes se ponovno sestane deželni svet, na dnevnem redu pa ima številne interelacije, ki jih bodo svetovalci obravnavali v prvem delu zasedanja. Sledila bo razprava o odnosih med državo in deželo, ki je stekla že pretekli teden. Predvidoma bodo deželni odborniki volili tri predstavnike za upravni svet Avtonomne pristaniške ustanove.



Philipp Vandenberg

Hetera

84.

Vsi so pritrdili govoru Aradijca, le Artemisia je glasno ugovarjala: »Prizanesite svojim ladjam in izogibajte se bitki na morju! Mar niso tekači poročali o hitrosti grških ladij, ki z enim samim zamahom vesel spremenijo smer? Borila sem se pred Evbojo in nihče mi ne more očitati strahopetnosti. Zato si lahko dovolim izgovoriti to opozorilo. Cilj tvoje bojne pogoje, o kralj vseh kraljev, so Atene. Zakaj hočeš, tvegaš že tu v Tesaliji? Grki so sicer pogumnejši kot večina med nami, toda njihova sredstva so omejena. Ne bodo se nam mogli dolgo upirati. Pogum je mogoče res na njihovi strani, na naši pa je čas!«

Kserks je zadovoljno pokimal. Artemisijine besede so naletele na njegovo odobravanje. Zadovoljno si je mel roke in se hihital predse. Prepričan o zmagi, je dvignil svoj bokal in drugi vojskovodje so ga posnemali. »Zmagal boš, kralj vseh kraljev!« so vzklicali v zboru, »in tvoja država bo kočno trajala.«

Dafne, Koalemos in oba Spartanca so dosegli pogorje Kalidromos v zgodnjem jutranjem svitu. V vojaškem taboru Grkov, ki je bil postavljen pri vhodu v prelaz, je počivalo okoli šest tisoč hoplitov, poleg Spartanecv še vojščaki iz Tegeje in Mantineje, iz Miken in Korinta, Tespijci in Arka-

dijci. Leonidas je imel v svojih vrstah celo tebensko skupino, kar se je morda zdelo čudno, saj so Tebe veljale za perzijsko mesto.

Pri severnem izhodu iz Termopila je ležal vojaški tabor barbarov, postavljen kot velika utrdba iz voz, trideset stadijev v kvadratu. Zunanji oskrbovalni šotori Perzijcev so segali vse do ozemlja Tračanov.

Leonidas je sprejel Dafne v svojem šotoru, ki je bil izdelan tako preprosto in skromno, kot je bilo pač treba pričakovati od Spartanca: štiri navpično napete šotorske stene, nad tem viseča streha iz platna. Od južnih skal je prihajalo rezko škripanje skrčatov.

»Glas o tvoji lepoti je sicer prišel v Sparto,« je začel Leonidas in z gibom roke ponudil Dafne, naj sede, »da pa ljubiš domovino bolj kot svoje življenje, je ostalo nam v Lakoniji do zdaj prikrto.«

»Ne bova govorila na dolgo in široko,« je priganjala hetera. »Med igrani 73. olimpiade je neki Spartanec s prevaro premagal Tračana Efialta.«

»Hočeš reči, Files...?«

»Da, Files.«

»Pripeljite mi tega Filesa!« je jezno zaklical Leonidas, in njegov ozki obraz je postal škrlatno rdeč.

»Ali je tu?« je presenečeno vprašala Dafne.

»Stoji v prvi bojni vrsti!«

»Potem mu ničesar ne povej. Lahko bi povzročil nemir med tvojimi ljudmi.«

Leonidas se je le s težavo obvladal: »Spartanec, pa goljuf!« je vzkliznil z gnusom in grozo v glasu. »Ne zasluži, da bi se boril v prvi bojni vrsti!«

Dafne je poskušala pomiriti vojskovodjo: »Že nekaj poletij je od takrat, ko mi je Files priznal to dejanje. Sredi

teka je vrgel nasprotniku pest peska v obraz. Zmagal je, Efialtas pa izgubil. Toda Tračan je takrat prisegel, da se bo maščeval Spartanecem. In ko sem slišala, da boste vi tukaj zadrževali barbare in da vodi edini ovinek čez ozemlje Tračanov, sem pomislila...«

»Pri Aresu!« je vzkliznil Leonidas ter neodločno hodil gor in dol. »Tračani nas ne smejo izdati, drugače je Grčija izgubljena!«

Te boječe besede pogumnega moža so močno ganile Dafne. Ravno zato, ker je Leonidas veljal za trdega in nepremagljivega, je naredil ta klic na pomoč tako močan vtis. Vojskovodja se je jezno udaril s pestmi po prsni in vročično razmišljal, kaj bi bilo treba narediti.

»Morda,« je rekla Dafne obotavljivo, »morda pa je Tračan že pozabil na tisti poraz!«

Tedaj se je Leonidas škodoželjno zasmel: »Moški pozabi vse, ženo, prijatelja, srečo in trpljenje, toda poraza — nikoli!«

»Kaj boš storil, vojskovodja?«

Leonidas je globoko vdihnil: »Bilo bi nesmiselno zasedati pot čez gorovje Kalidromos. Samo za to bi potrebovali trikrat toliko hoplitov, kot jih imamo na voljo, in Termopile bi ostale nezavarovane. Ostaja samo upanje in molitev k olimpijskim bogovom, da Tračani ne bi izdali te poti.«

»Samo z upanjem in molitvami ni mogoče dobiti vojne! je jezno vzkliznila Dafne. »To pravi tebi, kralju Leonidi iz Sparte, hetera Dafne. Sicer sem ženska, in te niti pri vas v Lakoniji niso sposobne za službo v vojski; vendar ne morem brezdelno gledati, kako Grki prepuščajo svojo usodo naključju.«

Proračunska razprava se je zaključila v ponedeljek ponoči

Po odobritvi občinskega proračuna zahtevne naloge za novo koalicijo

Po maratonski razpravi, v katero je na štirih sejah poseglo 47 svetovalcev, je tržaški občinski svet v torek zjutraj malo pred dvejo odobril proračun za letošnje leto in vrsto sklepov, ki so z njim neposredno povezani. Proračunske dokumente so odobrili predstavniki strank nove petstranske koalicije (LpT, KD, PSI, PRI in SSK); komunisti so glasovali proti, negativen glas pa je napovedal tudi predstavnik Mestne liste, ki ga v trenutku glasovanja ni bilo v dvorani; v sklepnem obračunu sta bila odsotna tudi predstavnik PSDI in PLI, ki sta med razpravo napovedala vzdržanje; predstavnik Tržaškega gibanja in tudi misovci pa se sploh niso udeležili glasovanja, ker postavljajo v dvom — seveda iz različnih zornih kotov — zakonitost celotnega postopka in proračunskega sklepa, na katerem se je odvijala celotna razprava.

Občinski proračun je torej odobren, sedaj pa čaka upravo dokaj težavno delo; večmesečna kriza je namreč povzročila pravi zastoj v upravnem aparatu Občine: na županovi mizi je preko 500 sklepov (in med temi tudi veliko številno zelo važnih), ki čakajo na razpravo in odobritev; občinsko skupščino čaka torej dokaj zahtevno delo, pri čemer pa je treba upoštevati tudi težave znotraj sicer zelo široke večine; liberalci in socialdemokrati, ki so med izvolitvijo novega odbora izrazili dokajšnjo pripravljenost za sodelovanje z novim odborom, so se na ponedeljkovi seji precej oddaljili od teh pozicij in se med proračunsko razpravo skoraj niso zmenili za dogajanje v sejni dvorani. Upoštevati pa je treba tudi določeno neestrpnost znotraj nekaterih krogov KD, predvsem morotejskih, ki so sporazum sprejeli le pod silo razmer; vtis obstaja, da je bil med temi strankami dosežen le nekakšen »poslovni dogovor« o porazdelitvi vodilnih mest v več ali manj važnih krajevnih ustanovah; da je šlo le za porazdelitev oblastvenih mest priča tudi vesti, da

stranke nove koalicije še niso podpisale programa (in obstajala naj bi še precejšnja nesoglasja), na katerem naj bi slonelo delovanje nove večine.

Za kroniko naj dodamo, da so na ponedeljkovi seji v razpravo posegli svetovalci Tomizza (KD), Cecovini (LpT), Parovel (TG), Calabria (KPI), De Polo (MSI), Seghene (PSI), Tripani (KD), Poli (KPI), S. Pacor (PRI), Trauner (PLI), Di Gioia (PSDI), D. Rossi (LpT), Kodrič (KPI), Galazzi (LpT) in Lokar (SSK), vsem pa je ob koncu repliciral župan Staffieri; glasovalne izjave pa so podali svetovalci De Polo (MSI), Aprigliano (ML) in Calabria (KPI).

Po glasovanjih o amandmajih k posameznim sklepom, ki so povezani s proračunom in o končnem glasovanju o proračunu je občinski odbor sprejel tri resolucije KPI; prvi dve v celoti, tretjo pa s popravki; prvi obvezujeta novo upravo, da mora čimprej sprejeti vse tiste ukrepe, ki so potrebni za razširitev občinskega organika uslužbencev, v katerem je trenutno nekritih okrog 850 delovnih mest in da mora v najkrajšem času postaviti na dnevni red občinskih sej razpravo o vrsti važnih problemov, med katerimi naj omenimo le enega najbolj perečih in sicer obvezno mnenje občinske uprave o možnosti izgradnje termoelektrarne na premog v Osapski dolini; tretjo resolucijo KPI pa je večina z amandmaji spremenila, obvezuje pa jo, da mora v najkrajšem času obnoviti vodstvene organe v raznih ustanovah, pri čemer pa mora strogo spoštovati zakone, strokovnost in seveda moralno neoporečnost možnih kandidatov. Jasno nasprotovanje lotizacijski politiki torej, pri čemer je bilo v ospredju predvsem vprašanje predsednika Centra za znanstveno raziskovanje, ki naj bi po sporazumu pripadlo listarju Cecovinju; in zato tudi opomin KPI na spoštovanje moralne neoporečnosti kandidatov.

V soboto, 4. oktobra, v luteranski cerkvi

Koncert 9-letnega violinskega virtuoza

Kot uvod v letošnjo koncertno sezono je Glasbena matica pripravila nastop mladega 9-letnega violinista Stefana Milenkovića, ki ga pri klavirju spremlja Lidia Caenazzo. Stefan Milenković, ki ga upravičeno lahko imenujemo čudežnega otroka, je pričel s študijem violine že pri dveh letih in pol s svojim očetom, profesorjem violine. Pri štirih letih pa se je vpisal v prvi razred glasbene šole in začel tudi javno nastopati. Do sedaj je imel že okrog 350 javnih nastopov, tako na koncertnih odrih, kot pred mikrofoni in televizijskimi kamerami. Danes ga pozna koncertno občinstvo že po vsej Evropi in ZDA, osvojil pa je tudi žirije na številnih tekmovanjih, kjer je vselej dobival prve nagrade. Poleg očeta so mu s pedagoškim delom pomagali še Igor Ozim, Hernik Czeryng, Dorothy de Lay in A. Kunakov. Na koncertu ga bo spremljala njegova mama in stalna spremljevalka pianistka Lidia Caenazzo.

Mali umetnik bo izvajal privlačen in zelo zahteven spored. V prvem delu bo zaigral znano Tartinijevo sonato v g-molu "Didone abbandonata", Beethovno sonato opus 30 v G-duru in Paganinijevo sonato v e-molu. Drugi del pa bo obsegal Johanna Sebastiana Bacha Preludij, Corellijevo sonato La folia, Massenetovo Meditation in za zaključek Kreislerjev Preludij in Allegro.

Na enkratni koncert mladega virtuoza vljudno vabimo vse ljubitelje glasbene umetnosti. Vstop prost.

(Gojmir Demšar)

Ansambel C. Monteverdi v Trstu

V četrtek, 2. oktobra, bo ob 20.30 v evangeličanski cerkvi na Trgu Panfilij v Trstu v okviru Glasbenega septembra gostovala polifonska skupina Claudio Monteverdi. Skupina deluje od leta 1976, uspehe je žela na tekmovanjih v Arezzu, Ravenni in pa na tekmovanju »Seghizzi« v Gorici. Imela je že več kot 200 koncertov v Italiji in v drugih evropskih državah, med katerimi sta bila zelo pomembna nastopa na glasbenih festivalih v Beljaku in v Ossiachu. Skupino vodi Orlando Dipiazza.

Ansambel ima obsežen polifonski repertoar, ki zajema skladbe vseh najbolj znanih skladateljev tega tipa glasbe. Koncert v evangeličanski cerkvi v Trstu obsega skladbo Vespergesang op. 121 avtorja F. Mendelsohna Bartholdyja ter skladbo Septem sacramenta skladatelja F. Liszta. Glasbeni večer organizira Tržaška letoviščarska ustanova v sodelovanju z združenjem Appuntamenti Musicali ter z ustanovo Cappella Civica. Z njim se bo tudi sklenila letošnja revija Glasbeni september.

pismo uredništvu

Naša zaščita in splošno ozračje v Trstu

O globalni zaščiti je bilo že toliko napisanega, da je težko kaj novega dodati. S pravnega vidika so nam stvari jasne, v praktičnem pogledu pa še zmeraj sloni vse na naših politikih, odvisno je od političnega ozračja v državi in naši bližnji okolici. Mi pridno štejemo leta, ki minevajo, pozorni smo na obletnice naših zmag, ki pa postajajo z leti vedno bolj zgolj spomini.

Pa se povrnimo iz proze v naš vsakdan: v teh vrsticah bi rad opozoril na nekatere napake, za katere smo tudi sami krivi, da se je zaščita tako dolgo zavlekla in se še vleče. Najprej bi morali najti enotnost in neki skupni imenovalec. To nam je uspelo samo enkrat: tisti 20. maj 84 v Gorici je bil edini povojni dan, ko smo bili vsi eno. Po Gorici in po Trebčah pa spet na stare kolesnice, vsak po svoje. Kaj pa je tisto, kar bi nas moralo vezati ne glede na politična izhodišča?

1. Predvsem skupni slovenski jezik in skrb zanj.
2. Skupni pogledi na zaščitni zakon in na gospodarska vprašanja.
3. Neločevanje Slovencev v zaščitne kategorije.
4. Skupno kulturno izročilo.
5. Neprecenljiva vloga Jugoslavije na vseh področjih za naš obstoj in skupni kulturni prostor.

Glede preteklosti in glede političnega prepričanja lahko vsakdo ostane pri svojem, vendar naj zmeraj upošteva tistih pet točk.

Poleg tega, kar je najvažnejše, bi omenil še dogodek, ki ga je 9.1.86 orisal v intervjuju tedniku Meridiano član Tržaškega okteta Marko Arduini:

"Peli smo od Spoleta do Milana, od San Rema do Clusoneja. Župan mesta Mulazzo Gian Lorenzo Rossi je navdušen nad našim petjem in nas povabi, če le more. Paolo Bonati iz Castelnuova je naš organizator in nas spremlja z vso družino, tudi če poje mo nekaj stotin kilometrov daleč od njegovega mesta. Navdušili smo tudi predsednika republike Sandra Pertinija. Želeli bi, da bi bilo tako tudi v Trstu. Tu nas je samo enkrat povabila neslovenska ustanova, in sicer zbor Val Rosandra od Pristaniške ustanove. Peli naj bi v dobrodelne namene za Agmen (sklad, ki je v pomoč prizadetim otrokom), v cerkvi na Trgu Rosmini. Koncert pa so odpovedali zaradi neprimernosti"

To je zelo nazoren primer, ki pove, kako moreče ozračje vlada v Trstu. Oktet, ki navduši samega predsednika republike, v domačem mestu pa mu preprečijo nastop tudi tedaj, ko bi pel za pomoč prizadetim otrokom! Tako je vsako poskušanje spodbujanja kulturnega in političnega dialoga z italijansko večino le izguba časa. Vse preveč se nekateri politiki in kulturni delavci utapljajo v kalnih lokalnih vodah, namesto da bi pogledali preko ozkega tržaškega dogajanja.

Ivan Škabar

Predstavili novo sezono Verdija

Rigoletto prva opera na programu

»Občinskemu gledališču Giuseppe Verdi je varnostna komisija dovolila odprtje prostorov. Nikoli nas ni obšel sum, da bi lahko dokončno zaprli gledališče in ukiniti sezono 1986/87.« Dolgoletni nadzornik Verdija Giampaolo De Ferra je svoj kratek uvodni govor ob včerajšnji predstavitvi nove sezone tržaške »opere« začel kar s temi tolažilnimi besedami.

Njegove besede pa so dosegle zaželeni učinek, saj je z njimi navdušil prisotne, ki so že dolgo pred pričetkom tiskovne konference zasedli vse fotele in stole sejne dvorane Novinarskega krožka. Kar pa je še bolj ganilo »prijatelje Verdija« je bila De Ferrova predstavitve finančnih problemov, ki naj bi pestili gledališko ustanovo: »Država nam daje milijarde, Dežela eno samo, vi, ki ob vsaki predstavi napolnite Verdi, pustite v naši blagajni poldrugo milijardo, Občina pa nam že 18 let daje le sto milijonov lir...« Ko je predal besedo umetniškemu vodji, so mu prisotni spodbudno zaploskali. Pa ne vsi.

Priletni »prijatelji Verdija« verjetno še soglašajo z barvitimi izjavami nadzornika, mlajše generacije ljubiteljev simfonične glasbe, baleta in opere, teže pa verjamejo retoriki in se spra-

šujejo, ali je gledališče Verdi res čilo in zdravo.

Da bi zadostil upravičenim zahtevam vseh, ki bodo (če že niso) v kratkem obnovili svoj abonma, je po De Ferrovem posegu, umetniški vodja gledališča predstavil program letošnje sezone, z **Rigolettom** (Verdijevim, kajpak) na čelu. Od 21. oktobra bo torej v Trstu gostovalo gledališče S. Carlo iz Neaplja z že omenjenim **Rigolettom**, nakar bomo novembra lahko poslušali Bellinijevo **Normo**, kjer bo ob tenorju Carlu Cossutti pela Katia Ricciarelli. Decembrska opera bo posvečena **Le-tečemu Holandcu** Richarda Wagnerja, medtem ko bo gledališče Verdi stopilo v novo leto z baletom Madžarske državne opere, ki bo izvajal **La fille mal gardée** Jeana Deubervala.

Peto delo letošnje sezone, v priredbi Opere iz Budimpešte, bo tržaška premiera Haryja Janoša, »**Liederspiel**«, v kateri nastopa tudi Jadranka Jovanović. Tržaško premiero bo doživela tudi Puccinijeva opera **Le villi** (Maščevalne duše), ki ji bodo sledili **Gianni Schicchi**, Respighijev **Plamen**, **Ljubenzsko pismo** Lorda Byrona (glasba Raffaella de Banfielda, umetniškega vodje Verdija, op. ur.), balet **Čudežni carillon** ter, *dulcis in fundo* **Lady Macbeth iz Mzenska** Dmitrija Šostakoviča. 11 del za 9 večerov, za ogled katerih lahko odštejete, v abonmaju seveda, od največ milijona 460 tisoč lir do najmanj 35.000 lir (samo za višješolske in univerzitetne študente).



Umetniški vodja De Banfield in nadzornik De Ferra predstavljata sezono 1986/87

Vinogradniki zadovoljni z letošnjo letino



Počasi počasi se bomo začeli poslavljati od lepih sončnih dnevov, listje začenja rumeneti, a preden bo potrkal na vrata prvi mraz, bo treba spraviti grozdje v kleti, saj je to pri nas najvažnejši jesenski pridelek.

Kako pa se je obnesla letošnja trgatve?

»Letošnja trgatve je šla res dobro, boljše kot lanska. Kakovost grozdja je letos boljša; predvidevam, da bom letos pridelal 60 hl vina,« pravi Pepi Sancin iz Doline.

Koliko pomagačev pa ste imeli na trgatvi?

»Petindvajset ljudi, in sicer prijatelje in sorodnike, ki jih to delo veseli. Nudim belo malvazijo in pa tokaj, od

črnih vin pa pridelujem refošk in merlot.

V Bregu se je torej letos vse izteklo na najboljši način? smo vprašali tudi v Boljuncu.

»Dokončen obračun letošnje trgatve je res pozitiven,« nam je odgovoril Robi Ota, »Bilo je v redu, mnogo grozdja in dobrega; glede na lansko leto je letos boljše tako po kvaliteti kot po kvantiteti.«

Kakšno vrsto grozdja pa pridelujete?

»Malvazijo in sauvignon, med črnimi pa refošk, merlot in frankinjo. 80% je belega grozdja, preostalih 20% pa črnega. Vesel sem, da smo se odločili za trgatve relativno zgodaj; imeli smo lepo vreme. Tistim, ki so »trgali« v naslednjih dveh tednih, je muhasto vreme malce ponajajalo.«

Gospa Irma, žena vinogradnika Romana Puriča s Cola, pa pravi, da bodo na trgatve še malo počakali. V vinograde se bodo odpravili komaj v nedeljo.

»Letošnja letina je še precej dobra. Po sobotni kontroli smo ugotovili, da ima grozdje še precej kisline, zato bomo raje počakali še nekaj dni. Predvidevam, da bomo pridelali približno 45 hl vina, 75% belega (malvazija in tokaj), 25% črnega (teran). Osmico bomo kot ponavadi odprli avgusta, to pa zato, ker ne razpolagamo s primernim zaprtim prostorom; ponavadi imamo osmico na odprtem.«

Problem prostora ima tudi gospa Štefanija Daneu z Opčin, ki je že na-

povedala osmico za junij, kot vsako leto.

»Trgatev smo opravili v nedeljo. Moram reči, da je šlo vse v najlepšem redu; v moji kleti še ni bilo toliko grozdja.«

Kje pa imate vinograde?

»Večje vinograde imamo ob Ulici Commerciale, nekaj trt pa imamo tudi nad Piščanci, kjer pa črno grozdje ne uspeva tako dobro kot belo.«

Od česa je odvisno, da vam črno grozdje tam ne uspeva?

»Zdi se mi, da je to odvisno od zemlje; tam je prst lažja.«

Koliko vina pa predvidevate?

»Približno 35 hl belega (furlanske malvazije, istrske malvazije in tokaja) in 15 hl črnega (refoška, merlota, barbere).«

Tudi Mirko Radovič iz Nabrežine opaža vidno razliko med rodovitnostjo vinograda v Nabrežini in tistega v Praprotu.

»V Praprotu je mnogo pridelka pobrala suša, zato smo imeli tam slabšo trgatve. Toda kljub temu nam je šlo dobro, saj predvidevam 25 hl črnega (terana in refoška) in 40 hl belega vina (malvazije). Zelo radi bi prodali vino gostilničarjem, toda na žalost nočejo kupovati domačega pridelka, je potožil.

Boste vino prodajali v osmici?

»Če ne bo šlo drugače, bomo morali odpreti osmico, toda s tem je tudi mnogo drugega dela.«

Magda Švara

Predsednik dr. Rafko Dolhar orisal letošnji program

Slovensko zdravniško društvo je obnovilo mesečna srečanja

Slovensko zdravniško društvo v Trstu je pretekli petek začelo s svojimi rednimi, enkratmesečnimi strokovnodružabnimi večeri.

Prvi tak večer je bil v restavraciji Furlan na Repentabru, kjer je zbranim članom društva spregovoril predsednik dr. Rafko Dolhar, ki se je najprej spomnil pred kratkim umrlega dr. Martelanca, ki so ga udeleženci počastili z enominutnim molkom.

Nato je v kratkih besedah orisal program letošnjih srečanj, ki bodo vedno povezana s strokovnim predavanjem. Štiri predavanja bodo še v tem letu. Prvo na temo »Zdravljenje boleznih srca in ožilja s kalcioantagonisti« je bilo že v petek - predavatelj pa je bil dr. Gorazd Antolič, z oddelka za kardiologijo na Kliničnem centru v Ljubljani. Drugo predavanje, konec oktobra, bo posvečeno problemom kroničnega bronhitisa in njegovim posledicam, tretje, v novembru, pa hepatologiji.

Udeleženci so bili zadovoljni s predavanjem, ki je bilo še posebno aktualno, saj je prav v istem času potekal v dvorani Pomorske postaje v Trstu mednarodni kongres o problemih, ki zadevajo obolenje srca in ožilja.

Sedaj načrtujemo tudi skupni izlet oziroma študijsko ekskurzijo v Rogaško Slatino in Atomske Toplice. Izlet bo 11. in 12. oktobra; tu bomo imeli priložnost, da si ogledamo tamkajšnje

zdravstvene naprave in se pogovorimo tudi z zdravniškim osebjem.

Prvi večer je torej lepo uspel in tudi obisk je bil dober. To je dokaz, da društvo opravlja v redu svoje poslanstvo in da je za nas Slovence v zamejstvu koristno in potrebno.

»Vsak zdravstveni delavec je dolžan, da pogloblja svoje znanje s področja, na katerem deluje. Zdravstvo se, kot vse ostale vede in znanosti, stalno izpopolnjuje; tako mora biti zdravnik na tekočem o vsem, kar se na njegovem področju novega dogaja in ustvarja.

Naše društvo vabi na svoje večere predavatelje iz matične domovine, ki nam lahko tako prikažejo svoje dosežke s področja zdravstva, istočasno pa nas seznanjajo tudi s slovensko terminologijo, saj smo tukajšnji zdravniki opravili v glavnem študije v italijanskem jeziku in nam seveda slovensko izrazoslovje manjka.

Potrebno je tudi, da se zdravniki, farmacevti in veterinarji med seboj večkrat srečamo, da se med seboj spoznamo, da vemo kje in kaj kdo od nas dela, da smo med seboj čimbolj povezani. To je tudi v korist naših slovenskih pacientov, ki so prav gotovo veseli, če se lahko v ambulantni, ali v bolnišnični, pogovorijo z zdravnikom v svojem materinem jeziku.

(N. L.)

Na včerajšnji seji pokrajinskega sveta

Novoizvoljeni predsednik Pokrajine Locchi orisal programske smernice nove koalicije

Novoizvoljeni predsednik Tržaške pokrajine, demokristjan Dario Locchi, je na včerajšnji seji pokrajinskega sveta, ki je bila sicer posvečena razpravi o proračunu in njegovi odobritvi, prebral besedilo dogovorjenega okvirnega programa, ki so ga sestavili predstavniki nove večine, se pravi KD, LpT, PSI, PRI in SSK. Tekst obsega pičlih dvanajst strani in je razdeljen v poglavja. O poglavju, ki obravnava manjšinski problematiko, poročamo posebej. Poglejmo v izvlečku, kaj pravijo ostala poglavja.

GOSPODARSKA SANACIJA IN RAZVOJ: bodočnost Trsta je v terciarni dejavnosti in v znanstveni raziskavi, treba pa je tudi spodbujati industrijske iniciative, še posebno malih in srednjih industrij.

DRŽAVNE UDELEŽBE: nujno je sanirati podjetja v krizi s pozitivnim zaključkom pogajanj med IRI, Deželo, sindikati in krajevnimi upravami. Tudi v Trstu mora IRI preiti od zgolj defenzivne k ofenzivni strategiji.

INDUSTRIJA IN STORITVE: industrijske in storitvene dejavnosti je treba potencirati z daljnovidno spodbujevalno dejavnostjo in s pazljivim upravljanjem "paketa za Trst". S sredstvi iz paketa je treba privilegirati predvsem novo, ne pa sanirati že propadle situacije javnega sektorja.

INFRASTRUKTURE: treba je izpopolniti in še izboljšati povezave tako proti Srednje-Zahodni kot proti Vzhodni Evropi.

PRISTANIŠČE: njegovo mednarodno vlogo je treba tudi zakonsko priznati.

POMORSTVO: trgovinske in pomorske tradicije morajo dobiti nov zagon z zaščito avtonomije Tržaškega Lloydja, to pa tudi ob sodelovanju zasebnikov in s prispevkom dežele.

TRGOVINSKO POSREDNIŠTVO: izkušnje z avtonomnimi računi v okviru italijansko-jugoslovanske izmenjave so okreplile vlogo Trsta v komercialnem posredništvu. Avtonomne račune je treba ustrezno revidirati, potencirati in razviti ter spet pripeljati k izvirnim namenom, se pravi v korist obmejnega prebivalstva.

OBMEJNA PODROČJA: treba je poudariti nasprotovanje razširitvi ugodnosti iz "paketa za Trst" na deželno raven.

ZNANSTVENA DEJAVNOST: zagotovitev načrta UNIDO in sinhrotrona predstavljata temeljno obvezo za afirmacijo znanstvenega in tehnološkega poslanstva našega teritorija.

MEDNARODNI TURIZEM: treba se je potegovati za morebitno ustanovitev Casinója na območju pokrajine.

KMETIJSTVO: posebna pozornost gre kmetijstvu tudi v pričakovanju novih pristojnosti v okviru decentralizacije. Treba je valorizirati vinski pridelek.

CENTRALA NA PREMOG: sedanji načrt ENEL je neizvedljiv, treba bo preučiti oportunistične namestitve central na našem teritoriju na osnovi zaključkov načrtovane vsedržavne konference za revizijo energetskega načrta. Vsekakor bo treba upoštevati normativno EGS in zaključke komisije Brambati.

OSEBJE IN URADI: treba je izvesti natečaje za izpolnitev mest v organiku.

O tem programu bo vsekakor šele tekla razprava, ko bosta tako Občina kot Pokrajina ta okvirni sporazum bolj definirala v okviru svojih pristojnosti. Za sedaj se mora novoizvoljeni pokrajinski odbor ukvarjati predvsem s proračunom, o čemer bomo obširneje poročali jutri, pa tudi z majhnim "incidentom", ki je nastal med ponedeljkovo volitvijo novih odbornikov. Dogovor med strankami je namreč predvideval, da bi novi podpredsednik bil republikanec Cervesi, zgodilo pa se je, da je en glas več kot on prejel listar Bonat (baje od misovcev), kateremu bi torej po zakonu pripadlo podpredsedniško mesto. Bonat bo zato že na jutrišnji seji pokrajinskega odbora odstopil, nakar ga bo treba ponovno izvoliti.

S ponedeljkove seje, o kateri smo že včeraj na kratko pisali, moramo še poročati o razpravi pred izvolitvijo predsednika in odbora. Cesanelli (LpT) je ugotovil, da je bilo šest mesecev zgubljenih in da so si politične sile zapravile verodostojnost pri javnem mnenju. Russo Cirillo (KD) je govoril o potrebi po "samokritičnem razmišljanju", zamudo v reševanju krize pa je pripisal razkolu v Listi za Trst. Za Claricija (PSI) je bil sklep o vstopu socialistov v novo večino vse prej kot lahek, druge rešitve pa žal niso bile številčno možne. Vsekakor vstopajo socialisti v večino kritično ter si pridržujejo popolno avtonomijo odločanja.

Po mnenju Cervesija (PRI) je treba odpreti novo poglavje v upravnem življenju, predvsem kar se tiče učinkovitosti dela novih uprav. Martone (KPI) je obtožil stranke nove večine, da jim je le za zasedbo oblastvenih položajev, krivdo za dolgo krizo pa je pripisal v prvi vrsti Krščanski demokraciji. Martini (PSDI) je dejal, da njegova stranka ni mogla pristopiti k sporazumu z Listo, ki po izstopu Giuricinove "reformistične" struje ni več ista ter je pozabila na tri znane programske točke.

Harej (SSk) je ugotovil, da rešitev nikakor ni optimalna, da pa je vsekakor boljša kot komisarska uprava. Njegova stranka je vstopila v odbor, da bi ščitila interese celotnega prebivalstva pokrajine, še posebno pa Slovencev. Marchio (Mestna lista) je obžaloval, da so stranke pomagale Listi, ki se je edina bala predčasnih volitev, in ugotovil, da nima nova večina nobenega programa.

Na razstavišču pri Montebellu pripravljajo razstavo Spazio 3

V okviru tretje razstave o znanstveni raziskavi in tehnologiji, ki bo imela naslov Spazio 3 in ki bo od 3. do 7. oktobra na razstavišču pri Montebellu, bodo v Kongresnem centru priredili v soboto tudi okroglo mizo z naslovom »Tehnološka bolnišnica«. Sodelovali bodo poverjeni upravitelj družbe Informatica F-VG Briaschi, ravnatelj radiološkega inštituta na tržaški univerzi Dalla Palma, docent z milanske univerze Bocconi Del Vecchio, član skupščine tržaške KZE Pangher, raziskovalec CNR Parez de Talens in odgovoren za zdravstveni sektor pri podjetju Zanussi Poli. Okroglo mizo bo vodil predstavnik študijskega centra Vanoni - pobudnika okrogle mize - Ambrosi.

V soboto ob 16. uri bo v kongresnem centru na razstavišču tudi predavanje asistenta na Inštitutu za psihologijo milanske univerze prof. Mattea Lorenzettija, ki bo govoril o tehnologiji, epistemologiji in glasbeni terapiji. Pri tej pobudi sodeluje tudi skupina »Jagodišče« iz Trsta. V nedeljo ob 18. uri pa bo na sporedu svojevrsten koncert v obliki glasbene konference in kompjuterizirane grafike, ki ga bo vodil strokovnjak s padovske univerze prof. Mauro Graziani.

Razstava o vodovodu

Zavod za spomeniško varstvo je v prostorih Avtonomnega zavoda za ljudska stanovanja v Naselju sv. Sergija pripravil razstavo o rimskem vodovodu, ki je pred dvema tisočletjema oskrboval Trst z vodo iz reke Glinščice. Poleg nekaterih restavriranih ostankov, ki so jih odkrili med gradnjo stanovaljskih blokov leta 1976-77, je razstavljenih še več slik in skic o trasi in načinu gradnje vodovoda. Razstavo dopolnjujejo tudi izkopanine antične vile iz prvega stoletja naše dobe, ki je stala na griču nedaleč od vodovoda.

Razstava v Ulici Donaggio v Naselju sv. Sergija bo odprta ob sobotah med 10. in 12. uro.

● **Tržaško združenje Prijateljev muzejev** »Marcello Mascherini« obvešča, da prireja v četrtek, 2. oktobra ob 17.45, v dvorani Naravoslovnega muzeja (Ul. Ciamician) pripravno srečanje o razstavi futurizma, ki ga bo vodil Giulio Montenero.

† Zapustila nas je naša predraga žena, mama, nona in sestra

Marta Peric

roj. Pahor

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 2. oktobra, ob 13.30 iz bolnice v Tržiču v mavhinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: mož Bruno, sin David, hčerka Vanda z možem, vnuki Andrej, Sara in Elizabeta ter drugo sorodstvo.

Cerovlje, Tržič, 1. oktobra 1986

† Dne 28. septembra naju je zapustila naša draga sestra

Ljudmila Martelanc

vd. Vratovič

Pogreb drage pokojnice bo danes, 1. t. m., ob 16. uri iz kapele koprškega pokopališča.

Žalostno vest sporočata sestri Ksenija in Laura.

Trst, Koper, 1. oktobra 1986

† Zapustila nas je naša draga mama, nona in sestra

Johana Bogatec

por. Sulčič

Pogreb bo jutri, 2. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Križ (iz klanca).

Žalujoci hčeri Bruna in Olga, vnuki Boris, Lucio in Walter, sestra Pierina in drugo sorodstvo.

Križ, Milan, 1. oktobra 1986

Ob izgubi dragega očeta Mirota sočustvujejo z Anico, Barbaro in svojci članice dekliskega zbora Slovenski šopek.

Ob izgubi Kazimira Šturmana izrekajo iskreno sožalje svojcem družine Pregarc, Perossa in Sferch.

PD Mačkolje in mešani pevski zbor izrekata iskreno sožalje Amaliji Šturman, njenim hčeram in sorodnikom ob izgubi moža, očeta in brata Mirota.

Ob izgubi Rosette Cerkvenič izrekajo iskreno sožalje svojcem KD Rovit-Kolonkovec.

Volili so jo le občinski svetovalci

Večja teža posameznih občin v novi glavni skupščini KZE

Izvolitev nove glavne skupščine Tržaške krajevnega zdravstvene enote ni prinesla kot je bilopričakovati, nobene presenečenja. Kot predvideva novi vsedržavni zakon, ki je bil sprejet februarja letošnjega leta, so namreč glavno skupščino tržaške KZE neposredno volili občinski svetovalci vseh občin in torej sestava nove glavne skupščine odseva razmerje sil v pokrajini.

Uživanje divjačine in svežih gob odločno odsvetujejo

Deželna komisija, ki po črno-bilski jedrski nesreči meri količino jedrskega sevanja v naši hrani, se je na sinočnjem sestanku domenila, da odločno odsvetuje uživanje svežih gob (predvsem vrste cantarellus cibarius, lutescens, cornucopoides) in divjačine.

Izvedenci komisije so namreč izmerili v užitnih goba in v mesu srnjakov nadpovprečno količino radioaktivnih jonov. Divjačino in sveže gobe pa posebno odsvetujejo otrokom in mlajšim osebam.

Tako bodo odslej člani glavne skupščine samo občinski svetovalci raznih občin, zaradi česar bodo imele občine nedvomno večjo težo kot doslej. Pomembno novost predstavlja tudi izvolitev novega predsednika upravnega sveta, saj ga bo neposredno volila glavna skupščina. V novem upravnem odboru ne bo po novem več predstavnikov opozicije, število članov upravnega odbora KZE pa se bo skrčilo na sedem.

Nova glavna skupščina — ki bo še dalje štel 60 članov — se mora sestati najkasneje v roku 30 dni po objavi volilnih izidov, na prvi seji pa mora izvoliti predsednika in člane upravnega odbora. Na zadnji seji pred obnovo je glavna skupščina KZE odobrila proračun za prejšnje finančno leto. Stroški v letošnjem letu so, v primerjavi s tistimi iz leta 1985, večji za 0,76 odstotkov, se pravi, da obstajajo dobri izgledi za ohranitev izdatkov v mejah prejšnjega proračuna s porastkom 6 odstotkov, kot je predvidena stopnja letošnje inflacije.

Glede sobotnih volitev so tudi krožile govorice, po katerih naj bi komunisti izgubili enega svojega predstavnika v novi skupščini zaradi odsotnosti na volitvah treh svojih občinskih svetovalcev. Te govorice so očitno izmišljene, saj nima KPI dovolj občin-

skih svetovalcev, da bi izvolila še enega svojega predstavnika v novo glavno skupščino KZE.

Novoizvoljeni člani glavne skupščine KZE so naslednji: Lista za Trst (15 svetovalcev): Piero de Favento, Giorgio Galazzi, Giovanni Sblattero, Aldo Alfieri, Silvio Bari, Giulio Camber, Marino Colombis, Mario Dolcher, Italo Gabrielli, Gabrio Hermet, Giorgio Salvagno, Vincenzo Serio, Fabio Forti, Giuseppe Baici in Manlio Cecovini; KPI (14): Giorgio De Rosa, Fausto Monfalcon, Ester Pacor, Paolo Parovel, Silvana Mondo, Germano Švara, Tamara Blažina, Dennis Visioli, Giorgio Depangher, Marino Vocci, Sonja Baiss, Marina Marzi, Giorgio Millo in Eligio Tull; KD (12): Romano Capeccchi, Maria Cernigoi, Rocco D'Alessandro, Roberto Drozina, Luigi Favotti, Rita Gardossi, Fabio Opara, Giuseppe Pancher, Roberto Piunti, Pietro Bonis, Roberto Raffaele in Giuseppe Rizzi; mešana lista PSI, PLI in PSDI (10): Arduino Agnelli, Boris Pegan, Augusto Seghe, Sergio Trauner, Romualdo Russignan, Roberto De Gioia, Rodolfo Bassani, Pia Frausin, Luigi Anghelone in Fernando Ulcigrai; MSI (5): Fulvio De Polo, Mauro Di Giorgio, Sergio Dresti, Innocente Maccan in Norberto Quadracci; SSK (2): Aleš Lokar in Bojan Brezigar; PRI (2): Sergio Pacor in Franco Colombo.

mala črna kronika

Požar na občini

V pritličju občinskega poslopja na Trgu Granatieri se je včeraj okrog poldne vnel v pomožnem prostoru, kjer hranijo papir za reciklažo, manjši požar. Občinski uslužbenci so takoj ko so opazili dvigajoči se dim, sprožili alarm, kajti zbal so se, da ne bi plameni zajeli tudi bližnjega občinskega arhiva. Vendar strah je bil odveč: gasilci so nemudoma pogasili ogenj, ki ga je po vsej verjetnosti povzročil žareč ogorek cigarete in ki - razen dima - ni povzročil škode.

Tatovi obiskali veleblagovnico UPIM

V času od sobote zvečer do torka zjutraj so dobro organizirani tatovi obiskali veleblagovnico Upim na Korzu Italia in odnesli iz nje za več kot pet milijonov lir oblačil. Tatvino so včeraj ob prihodu na službeno mesto takoj opazile prodajalke. Na tleh so namreč ležali številni obešalniki, na katerih ni bilo več razstavljenih artiklov. Dolgoprstneži so odnesli 16 jopičev, 30 majic in 30 hlač, veliko kravat, 30 otroških oblek, 400 žiletk in več kozmetičnih preparatov. Policija je ugotovila, da so se tatovi prikradli v notranjost veleblagovnice skozi okence in v drugem nadstropju. Ravnatelj veleblagovnice bo v prihodnjih dneh izročil točnejše poročilo o vdoru.

Z vespo v avtobus

Na ortopedskem oddelku katinarske bolnišnice so včeraj okrog 16. ure sprejeli 28-letnega Silvana Matkoviča iz Ul. Frescobaldi 9, ki se je lažje ranil v prometni nesreči, do katere je

prišlo v Miramarskem drevoredu, v višini št. 33. Matkovich se je z vespo, na kateri je potovala tudi 27-letna Susanna Dellapicca (Ul. Molino a Vento 65) peljal proti mestu, ko je zavozil v avtobus št. 6, ki se je ustavil na postaji. V trčenju je Matkovich utrpel udarce po vsem telesu, tako da bo okrevail v petnajstih dneh, dekle pa se je udarilo le v vrat in bo okrevaila v tednu dni. Zdravniki so ji nudili le prvo pomoč.

Stanovanjske miši

Stanovanjske miši so bile včeraj spet na delu. Obiskale so dom 44-letne France Frisi por. Bernardini v Ul. Manzoni 8 (drugo nadstropje) v času, ko se je lastnica odpravila na nakupe. Z doma je bila malo časa, od 9.20 do 10.30, toda za tatove je zadostovalo. Potem ko so s pomočjo izvičaja vdrli skozi vhodna vrata, so premetali vse stanovanje, dokler niso v spalni sobi odkrili v mali skrinjici tistega, kar ju je mikalo. Bile so to srebrne ogrlice in broške, zraven pa še nekaj dragocenih predmetov in več bankovcev v tuji valuti, ki jih okradenka zbira. Sama ni mogla oceniti škode.

● Na tržaški kvesturi je bila včeraj krajša slovesnost, na kateri so se funkcionarji in kolegi poslovlili od podkvestorja Mirellei Martinoli, ki po 35 letih dela odhaja v pokoj. V svojem dolgoletnem službovanju je Martinolijeva pokazala veliko strokovnost in človeško radodarnost, ki sta označevali njene odnose tako s kolegi kot z državljani. Njeno predzadnje službeno mesto je bilo na kvesturi v Veroni, zadnjih osem mesecev pa je bila v Trstu, kjer je vodila oddelek sodne policije

ZKMI: čimprej sprejeti zakon o reformi vojaškega sistema

Samomor podpolkovnika Vladimira Neste v kasarni Piccinini v kraju S. Vito al Tagliamento je globoko odjeknil tudi v Trstu. S tem v zvezi je Zveza komunistične mladine izdala tiskovno sporočilo, v katerem opozarja na še vedno nevzdržno stanje v italijanskih vojašnicah, pa čeprav si nekateri vsaj zadnje tedne prizadevajo, da bi se spoprili z nemajhnimi vprašanji, ki jih "skriva" vojaško življenje. Samomor podpolkovnika Neste je le še en dokaz, da je položaj v italijanskih oboroženih silah zelo resen. Politične in družbene sile so v parlamentu že predstavile vrsto osnutkov za reformo vojaškega roka. V luči tragičnih dogodkov iz zadnjih tednov bi bilo vsakršno nadaljnje oklevanje pri razpravi in sprejetju reformnega zakona slepa izbira in kriminalno dejanje, zaključuje tiskovno sporočilo ZKMI.

Z dobrodelnim banketom sklep »Plave ribe 86«

S pravcatim dobrodelnim banketom se bo v ponedeljek v hotelu Savoia Excelsior Palace zaključila letošnja poletna gastronomska revija "Plava riba 86", ki jo je že drugič zapored priredila Tržaška trgovinska zbornica z namenom, da bi med Tržičani in turisti razširila zanimanje za plavo ribo. Na reviji so sodelovale številne tržaške gostilne in restavracije, ki so priredile vrsto "večerov plave ribe". Pobuda je zabeležila tudi tokrat izjemen uspeh, saj so menuji s plavo ribo privabili v lokale pravo morje ribjih sladokuscev.

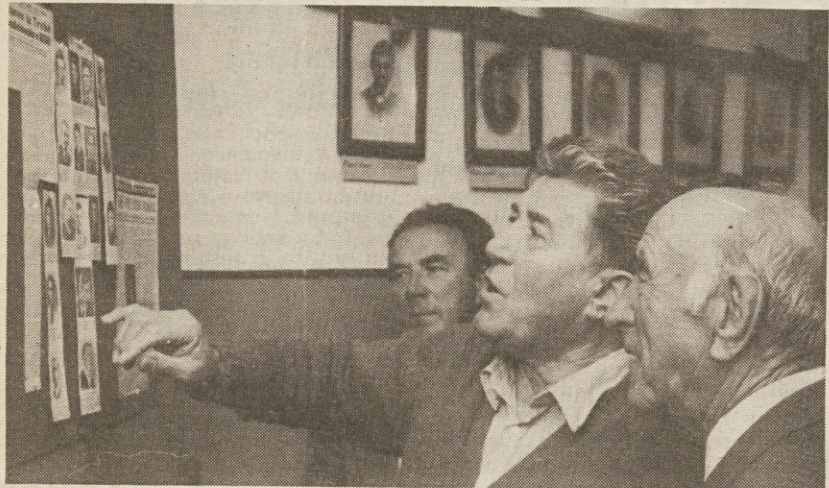
Na ponedeljkovi zaključni večerji bodo lastniki šestnajstih sodelujočih lokalov pripravili svoje specialitete; udeleženci bodo lahko zalili ribe s kapljico, ki jo bo izrecno za to priložnost izbral pokrajinski pooblaščenec Združenja italijanskih pokašalcev vin.

Že uvodoma smo navedli, da bo ponedeljkov banket služil v dobrodelne namene. Sodelujoči gostilničarji bodo namreč sami prispevali razna jedila. Izkupiček zaključnega večera bodo lahko tako namenili ženski sekciji tržaškega Rdečega križa za njene dobrodelne akcije.

Ob sklepu letošnje revije plave ribe bodo organizatorji tudi nagradili udeležence dveh natečajev, ki sta stekla vštric s poletno gastronomsko prireditvijo, in sicer drugi natečaj za narečno poezijo na temo plave ribe in slikarski natečaj z naslovom "Tavolozza d'oro".

Vse informacije za udeležbo na sklepni večerji posreduje urad Združenja javnih lokalov FIPE v Ul. Roma 28 (tel. 68611 in 361144).

V Trebčah odprli razstavo ob 40. obletnici spomenika



V soboto, na predvečer proslave ob 40. obletnici postavitve spomenika padlim v NOB, so v Trebčah odprli zanimivo razstavo fotografij, gradiva in dokumentov o narodnoosvobodilnem boju Trebencev in o novejši zgodovini Trebč. Razstavo v Ljudskem domu si je ogledalo veliko število domačinov, ki je ob pogledu na fotografije obudilo spomin na polpreteklo obdobje. Ob odprtju razstave so z recitalom partizanskih pesmi nastopili otroci iz trebenske šole

Od 3. do 10. oktobra v Trstu

Razstava esperantskega združenja

Tržaško esperantsko združenje bo ob letu miru priredilo podpokraviteljstvom Tržaške občine, Šolskega skrbništva in Avtonomne letovišarske in turistične ustanove razstavo o šolskem dopisovanju v mednarodnem jeziku esperanto z naslovom *Odprimo okna v svet, ki bo od 3. do 10. oktobra v našem mestu.*

Razstavo so uspešno prikazali že v raznih italijanskih mestih. Na ogled bo v sejni dvorani cerkve Madonna del Mare v Ulici Don Sturzo št. 2, odprta pa bo vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 19. ure. V zvezi s to tematiko bo v istih prostorih 9. oktobra ob 18. uri tudi okrogla miza. Vsak torek in petek od 20. do 22. ure se lahko zainteresirani prijavijo na sedežu tržaških esperantistov v Ulici sv. Frančiška 23 za popoldanski tečaj esperanta, ki se bo pričel v torek, 14. decembra. (ZS)

Suplence v devinsko nabrežinskih vrtcih

Devinsko-nabrežinska občina razpisuje natečaj na podlagi listin za dodelitev poverjenih mest in suplenc v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1986/87.

Prošnje na kolkovanem papirju je treba predložiti najkasneje do 16. oktobra.

Interesentke lahko dvignejo razpis natečaja na občinskem sedežu, soba št. 20, od 9. ure do 11.30.

gledališča

TEATRO STABILE

Pri Teatru Stabile Furlanije-Juljske krajine je v teku abonmajska kampanja 1986/87. Rok za potrditev lanskim in vpis novih abonmajev zapade 10. oktobra pri osrednjih blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM KONGRESNE PRIREDITVE V OKTOBRU

Se danes, 1. oktobra: JUGOSLOVANSKI POSVET O TOTALNI KOMUNIKACIJI

V torek, 7. oktobra: YUTEL 86 - 20. JUBILEJNI JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O TELEKOMUNIKACIJAH. Otvoritevna slovesnost s podelitvijo priznanj.

Velika dvorana

V soboto, 4. oktobra, ob 19.30: W. A. Mozart, UGRABITEV IZ SERAJA. Gos- tovanje SNG Maribor - Opera in Balet. Dirigent Uroš Lajovic.

Okrogla dvorana

V petek, 3. oktobra, ob 20. uri: Henrik Ibsen, HEDDA GABLER - premiera. Absolventna predstava študentov AGRFT. Ponovitve v soboto, 5. nedeljo, 19., in ponedeljek, 20. oktobra.

Srednja dvorana

Jutri, 2. oktobra, od 9. do 13. in od 15. do 19. ure: SIMPOZIJ O STRITARJU. Znanstveno srečanje, na katerem bodo z referati nastopili slovenski literarni zgodovinarji in jezikoslovci.

V nedeljo, 5. oktobra, ob 20.30: 3 MUS-TAPHA 3. Koncert angleškega ansambla.

Sejna dvorana

Do 3. oktobra od 10. do 20. ure: FANTAZIJA 86 - VIDEOKABINET. Tridnevni pregled najnovejših video filmov s področja znanstvene fantastike.

KULTURNI DOM — NOVA GORICA

Velika dvorana Kulturnega doma
Jutri, 2. oktobra 1986, ob 19. uri: Recital violinista STEFANA MILENKOVIČA, komaj 9-letnega virtuozu iz Beograda.

V ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.15: Koncert slovitega akademskega pevskega zbora M. GLINKA iz Leningrada.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 30. 9. 1986

Ameriški dolar	1.390.—	Japonski jen	8,50
Nemška marka	689.—	Švicarski frank	849.—
Francoski frank	208.—	Avstrijski šiling	97,90
Holandski florint	609.—	Norveška krona	188.—
Belgijski frank	32,50	Švedska krona	201.—
Funt sterling	2005.—	Portugalski eskudo	9.—
Irski sterling	1.880.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	180.—	Avstralski dolar	840.—
Grška drahma	9,90	Debeli dinar	2,80
Kanadski dolar	1000.—	Drobni dinar	2,80

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

Obvestilo KGS kmetovalcem

Z enim izmed zadnjih dežel- nih zakonov je bila obnovljena dodelitev dopolnilne odškodni- ne kmetovalcem na goratem področju za petletje 1986/1990.

Prošnje za dopolnilno odškod- nino je treba predstaviti na us- treznih tiskovinah, ki so na raz- polago na Gorski skupnosti do vključno 13. oktobra t. l.

Na Gorski skupnosti in pri kmečkih sindikalnih organizaci- jah bodo zainteresirani dobili potrebne informacije glede po- trebne dodatne dokumentacije in glede izpolnitve prošenj.

koncerti

VERDI

Do 4. oktobra bo Orkester gledališča Verdi, ki ga vodi Julian Kovatschev, na turneji po naši deželi. Danes bo nastopil v Kongresni palači v Gradežu, jutri v Gledališču Odeon v Latisani, v petek v Avditoriju Zanon v Vidmu in končno v soboto v Avditoriju v Gorici.

Tržaški glasbeni september - Jutri, 2. oktobra, ob 20.30 v evangeličansko-lu- teranski cerkvi (Largo Panfili) POLI- FONSKI ZBOR CLAUDIO MONTEVER- DI, dirigent Orlando Dipiazza. Na spore- du: Mendelssohn-Bartholdy in Liszt.

V ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.30: IZ- REDNI KONCERT v evangeličansko- luteranski cerkvi (Largo Panfili) s sode- lovanjem italijanskega Radia in Televizi- je. Nastopata Pamela Herbert - sopran in Donatella Vigato - alt. Orkester FRAN- CA FERRARE, ki ga vodi Mario Feroce. Na sporedu Pergolesi in Vivaldi.

Gallus Consort in Deželni sedež RAI v Trstu pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine prirejata glasbene popoldneve stare in sodobne glasbe »REPENTA- BOR«. V nedeljo, 5. oktobra, ob 18. uri v repentabski cerkvi GALLUS CON- SORT. Na spredu: Williams, Weldon, Corbett, Purcell in Valentine.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja slikar DEZIDERIJ ŠVARA.

V Kraški galeriji v Repnu je do 12. oktobra odprta razstava slikarke MIHA- ELE VELIKONJE na temo Kraške osmice. Urnik: ob nedeljah od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.30.

V Konjušnici Miramarskega parka je do 30. novembra odprta razstava MAKSI- MILIJAN OD TRSTA DO MEHIKE.

Na Gradu sv. Justa je do 30. novem- bra od 17.00 do 19.30 na ogled razstava MODA OBLAČENJA V TRSTU.

V umetnostni galeriji Bassanese (Trg Giotti 8/I) bo jutri, 1. oktobra, ob 17. uri otvoritev razstave posterjev LEO CAS- TELL GALLERY 420 WEST BROAD- WAY - NEW YORK. Razstava bo odprta 15 dni od 17. do 20. ure samo ob delavni- kih.

V tržaški občinski galeriji (Trg Uni- tā) bo od 4. do 12. oktobra razstavljal slikarka NORA CARELLA. Otvoritev bo v soboto ob 18. uri.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 1. oktobra
TEREZIJA

Sonce vzide ob 6.03 in zatone ob 17.46 - Dolžina dneva 11.43 - Luna vzide ob 2.58 in zatone ob 17.03.

Jutri, ČETRTEK, 2. oktobra
ANGELI

PLIMOVANJE DANES: Ob 01.55 naj- nižje -46 cm, ob 8.24 najvišje 46 cm, ob 14.31 najnižje -33 cm, ob 20.15 najvišje 34 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 21 stopinj, zračni tlak 1027,8 mb ustaljen, veter 10 kilometrov na uro severozahod- nik, vlaga 48-odstotno, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Michele Casaccia, Ste- fano Coronica, Davide Alessandro Parma, Valentina Magistri, Giulio Borgino, Marisa Di Blasio, Ivan De Leo, Andrea Perossa.

UMRLI SO: 23-letna Daniela Dagiat, 78-letni Antonio Bernardi, 76-letni Stanis- lao Wargasan Weran, 51-letni Casimi- ro Sturman, 89-letna Maria Nicoletta Venturini, 76-letna Alberta Automi, 86- letna Giovanna Bogatez, 26-letni Franco Bulian, 73-letna Anna Stopar, 80-letni Sergio Tedeschi, 47-letni Francesco Veg- liani.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 29. septembra, do sobo- te, 4. oktobra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Se- vero 112, Ul. Baiamonti 50, Mazzinijev drevored 1 (Milje), Ul. Roma 15, Ul. Gin- nastica 44.

OPČINE (tel. 213718) - samo po telefo- nu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Mazzi- nijev drevored 1 (Milje).

OPČINE (tel. 213718) - samo po telefo- nu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz- nična od 8. do 20. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA

prireja

KNJIŽNIČARSKI TEČAJ

Predavanja bodo trikrat teden- sko v popoldanskih urah (od 14. do 18. ure) v Gregorčičevi dvorani v Trstu od 14. do 28. oktobra 1986.

Vpisovanje do 10. oktobra v uradu NŠK v Trstu, Ul. sv. Fran- čiška 20.



SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

ABONMA 1986-87

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma do 4. oktob- ra od 9. do 14. ure tudi po telefonu 734-265.

Vpisovanje novih abonentov od 6. oktobra od 10. do 14. in od 18. do 20. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.



GLASBENA
MATICA
TRST

KULTURNI DOM V TRSTU

KONCERTI ABONMA
SEZONA 1986/87

CENE ABONMAJEV

Parter	40.000 lir
Parter mladinski	28.000 lir
Balkon	32.000 lir
Balkon mladinski	18.000 lir

Vpisovanje abomnmajev v pi- sarni Glasbene matice, Ul. R. Manna 29, od 10. do 12. ure.

Ob zaključku poslovanja v gos- tilni

»PRI POŠTI«

v Bazovici

se Liliana Bontempo in gostinsko osebje iskreno zahvaljuje vsem gostom za iskreno zaupanje

Hvala!

čestitke

Danes se na Proseku sreča z Abra- hamom naš MILOŠ. Vse najboljše mu želijo vsi najbližji.

V Samatorci pri Coljetovih slavi 13. pomlad DEBORAH. Da bi bila vedno pridna punčka, so želje nono- ta, none in strica Stojana.

● V petek, 3. oktobra ob 18.30 bodo v razstavnih prostorih Tržaške pokra- jine odprli monografsko razstavo mla- dega fotografa Denisa Tommasinija. Razstavo je pripravila Maria Campi- telli za skupino Gruppo 78, ki že vrsto let sledi mladim deželnim umetnikom.

Fotografsko izražanje Denisa Tom- masinija je še posebno blizu umetniš- kim strujam, ki jim Gruppo 78 posve- ča največ pozornosti: t.i. copy-artu.

prispevki

Namesto cvetja na grob Ivane Milič daruje Boris Ravbar 20.000 lir za vzdrže- vanje spomenika padlim v NOB v Repni- ču.

Namesto cvetja na grob prijatelju Be- nediktu Gregoriču-Pepiju daruje Kristi- na Mozer 10.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Nanco Bolčič daruje Loj- za Senica z družino 20.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Milko Vremec darujeta družini Coccoli in Zugna 20.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na preminule tovariše in pri- jatelje Ferdinanda Rukina, Josipa Sušter- šiča, Viktorja Stoparja, Romana Bizjaka, Rudolfa Stefanciča, Ivane Sirk-Sosič, Viktorije Sedmak-Kodrič in Milka Stofla daruje Dušan Košuta z družino 25.000 li- ra za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu, 25.000 lir za Združenje ak- tivistov na Tržaškem, 15.000 lir za vzdr- ževanje Doma A. Sirk v Križu, 15.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Križu in 25.000 lir za Dom Južnoprimskega odreda - Kobjeglava.

mali oglasi

KUPIM rabljen klavir. Tel. v večernih urah na št. 040/228382.

MOŠKI SREDNJIH LET, prost, s samos- tojnim delom, z lastnim stanovanjem želi spoznati pošteno žensko, 40-45 let, ki bi bila pripravljena sodelovati, mož- na poroka. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro "Sodelovanje".

IŠČEM pošteno hišno pomočnico, dobra plača. Tel. 040/575436.

DRAGULJARNA IN OPTIKA MALA- LAN sporočata cenjenim strankam, da posluje po zimskem urniku in sicer: od 8. do 12.30 ter od 15.30 do 19. ure.

RENAULT TX 1600, letnik 1977 v do- brem stanju prodam. Tel. na št. 040/212942.

TRGOVSKO PODJETJE nujno išče knji- govodjo/kinjo z večletno izkušnjo, kontakt s publiko. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Knjigovodja".

IŠČEMO izkušeno in resno kuharico. Pi- sati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Kuharica."

UGLEDNO IZVOZNO/UVOZNO pod- jetje zaposli vestnega strokovnega so- delavca za operativno sodelovanje z dobavitelji in kupci. Delo je vezano na potovanje z lastnim osebnim vozilom. Ponudbe z opisom na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Poslovno". Za- želeno znanje francoskega ali nemške- ga jezika.

20-LETNO DEKLE išče nujno kakršno- koli zaposlitev. Tel. 040/208271.

AGRARIA - SEMENARNA

A. Bossi

Trg sv. Jakoba 15
TRST - Telefon 762829



JESENSKA RAZPRODAJA!

Najboljše steklene pletenke s plastičnim košem po najugodnejših cenah.

5 litrov	2.900 lir
10 litrov	5.800 lir
15 litrov	8.800 lir
25 litrov	11.000 lir
34 litrov	11.500 lir
54 litrov	15.500 lir

Za nakup več kot 5 pletenk nižje cene!

POLEG TEGA ŠE: steklenice, večlitrske steklenice, plutovinasti zamaški vseh mer, posebni zamaški za mašilne stroje, parafinski, sterilizirani in dolgotrajni zamaški, kronski zamaški ter zamaški za šampanjec itd.

VINOMETRI - MERILCI ZA MOŠT - MERILCI ALKOHOLNE STOPNJE
VSI PROIZVODI ZA DOBRO VINARSTVO
A. BOSSI PROFESIONALNOST IN IZKUŠNJE OD LETA 1947 DALJE

ti in morje

vojko colja

V pričakovanju genovskega sejma še vedno kriza italijanske navtike

Čez dobrih deset dni bodo v Genovi odprli 26. mednarodni navtični sejem, največjo tovrstno prireditev v Italiji, ki je neke vrste pokazatelj zdravja italijanske navtične industrije. Zanimanje je že sedaj precejšnje, saj bodo na navtičnem sejmu kot vedno prikazali novosti, iz katerih bo obiskovalec ugotovil težnje za prihodnjo navtično sezono.

Za zadnje tri izvedbe genovskega sejma je bila značilna kriza, ki je pretresala celotno italijansko navtiko. Po vseh predvidevanjih bi moralo letos priti do bistvenega premika. Italijanska navtika ni še prebrodila strukturne krize in jo verjetno še dolga leta ne bo. Večje ali manjše uspehe navtične industrije še vedno pogojuje splošno gospodarsko stanje v državi. In prav glede tega vlada med operaterji umirjen optimizem. Kupna moč srednjega sloja se je v zadnjem obdobju znižanjem inflacije zvišala, da ni bodočnost zavita v meglo, kot je bilo to še do nedavnega. Resnici na ljubo pa ni obdobje največje gospodarske krize sovpadalo s krizo italijanske navtike. Marsikdo je namreč investiral v jahte svoje prihranke, ki so mu zaradi inflacije kopneli. Taki finančno-spekulativni nakupi pa so italijanski navtiki bolj škodili kot koristili. Pa smo spet pri glavnem krivcu težav italijanske navtike, ki je predvsem strukturalna.

Kdor občasno zaide v kako italijansko marino, bo takoj opazil, da skoraj ni manjših jaht. V glavnem se bohotijo prestižna plovila poleg kake manjše regatne kajutne jadrnice in seveda najmanjših gliserjev. Nič čudnega torej, da večina Italijanov vključno s politiki ocenjuje turistično pomorstvo kot elitno zabavo, ki jo je treba davčno izžemati. Že res, da imajo obrati z malimi plovili malenkostne zaslužke, da pa bi bila taka plovila dostopna širšemu krogu ljudi, bi bili zaslužki še manjši, nedvomno pa bi se s povečanim številom dopustniških kapitanov okrepila tudi politična teža vseh, ki so

tako ali drugače povezani s turistično pomorsko dejavnostjo.

V Genovi pa poleg občasnih spodbudnih napovedi nismo do sedaj videli nič konkretnega. Celo tuji obrati so prenehali pošiljati v Genovo plovila

nižjega in srednjega razreda, ki so drugje tako razširjena. Letos ne bi smelo biti drugače, kljub novemu pomorskemu zakoniku, ki je razbremenil naveliko nezadovoljstvo obratov skoraj izključno »ljudsko navtiko«.



današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
10.30 Nadaljevanje: La donna di cuori
11.30 Nanizanka: Taxi
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Pronto... chi gioca? - opoldanski spektakel z Enrico Bonaccorti
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... chi gioca? zadnji poziv
14.15 Risanka: Remi
15.00 Nanizanka: I ragazzi della via De Grassi
15.30 Dokum.: La Fenice dei fiori
16.00 Film: La marcia su Roma (kom., It. 1962, r. D. Risi, i. V. Gassman, U. Tognazzi, A. Luce, R. Hanin)
16.55 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Film: La marcia su Roma (2. del)
18.00 Dnevnik. Kronike
18.30 Parola mia, vodi Luciano Rispoli
19.40 Jutrišnji almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.25 Nogomet: Toulouse-Napoli
22.15 Inf. odd.: I programmi, i personaggi
22.45 Dnevnik
22.55 Nanizanka: Professione pericolo!
23.55 Dnevnik

RAI 2
11.25 Nadalj.: Una storia viennese
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.20 Risanka: Braccio di ferro
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Tandem - kviz
16.55 Inf. odd.: Teledidattica
17.25 Iz parlamenta
17.30 Dnevnik - kratke vesti
17.35 Nanizanka: Lui, lei e gli altri
18.05 Odprti prostor
18.20 Športne vesti
18.30 Naniz.: Il commissario Köster
19.40 Vremenska napoved
19.45 Dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 Film: Il mago della pioggia (kom., ZDA 1956, r. J. Anthony, i. K. Hepburn, B. Lancaster)
22.35 Dnevnik - večerne vesti
22.40 Nogomet: Valur-Juventus, Torino-Nantes, Real Zaragoza-Roma
0.15 Dnevnik
0.24 Film: La gran vita (kom., Fr. 1961, r. Julien Duvivier, i. Giulietta Masina, Agnes Fink)

RAI 3
12.55- Nadaljevanje: La Medea di porta Medina (3. in zadnji del)
13.55 Dokumentarec: Grotte
14.20 Tečaj francoščine
14.50 Dokumentarec: Delta
15.45 Dokumentarec: Visitare i musei
16.15 Dokumentarec: Com ferro che bogliente esce dal foco
16.35 Dokumentarec: Mesta Evrope Zagreb
17.35 Glasbena oddaja: Dadaumpa
18.25 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiochio
19.00 Dnevnik
19.35 Informativna oddaja: Sembra ieri
20.05 Dokumentarec: Regione e nazione
20.30 Film: Cavalcarono insieme (vestern, ZDA 1961, r. John Ford, i. James Stewart, Richard Widmark)
22.15 Dokumentarec: Delta
23.10 Dnevnik - zadnje vesti

RTV Ljubljana
9.00 TV mozaik: Gledališka predstava "Ščuke pa ni"
17.25 Poročila
17.30 Otroški spored. Slovenske ljudske pravljice - O štirih bratih
17.50 Nadaljevanje: Modro poletje (20. del)
18.20 Izobraževalna serija: Ladje na Jadranu: Naše morje (2. del)
18.45 Risanka
19.00 Danes: Koroški obzornik
19.30 Dnevnik in vremenska napoved
20.05 Film tedna: Malambo (avstrijski film)
21.40 Izbor športnih in turističnih filmov
22.45 Dnevnik



Detektivka Colombo je na sporedu po Rete 4 ob 20.30

TV Koper
14.00 TV Novice
14.10 Otroški program
16.30 Ljubzen in oblast - telenovela
17.30 Nogomet: Mostar: Velež - Vasas (direktni prenos)
19.15 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu naslednji programi:

TRST — Priprave na 40. obletnico Slovenskega deželnega gospodarskega združenja

TRST — Predstavitve sezone operne hiše Verdi

VIDEM — Predstavitve knjige »Partizanska epopeja na meji dveh svetov«

19.30 Nogomet: Atene: Panatinaikos - Crvena zvezda (direktni prenos)

21.15 TV vsedanes

21.30 Lahkotnost in plesu - varietà

22.40 Posnetki nogometnih tekem: Beograd: Partizan - Borussia Split: Hajduk - OFI

Predstavitve evropskega nogometa

CANALE 5
8.30 Nanizanke: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.15 General Hospital
11.15 Kviz: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanje: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo
16.00 Dokumentarec: Incontri ravvicinati
16.30 Nanizanka: Tarzan
17.30 Kviz: Doppio Slalom
18.00 Nanizanka: Webster, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat
20.30 Nanizanka: L'alba di Dallas (2. epizoda)
22.00 Znanstvena oddaja: Big Bang, vodi Jas Gawronski
22.45 Nanizanki: Joe Dancer, 23.50 Sceriffo a New York

RETEQUATTRO
8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch
10.10 Film: Il bacio del bandito (glasb., ZDA 1948, r. Laszlo Benedek, i. Frank Sinatra, Kathryn Grayson)

12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke L'incantevole Creamy, Le avventure della dolce Katy, She-Ra, la principessa del potere è servito
14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford
15.30 Film: La cento chilometri (kom., It. 1959, r. Giulio Petroni, i. Massimo Girotti, Mario Carotenuto)
17.30 Nanizanka: Febbre d'amore
18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanke: Charlie's Angels, 20.30 Colombo, 22.00 Matt Houston
22.50 Film: La signora nel cemento (krim., ZDA 1968, r. Gordon Douglas, i. Frank Sinatra, Raquel Welch)
0.30 Nanizanki: Vegas, 1.20 Switch

ITALIA 1
8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.20 Gli eroi di Hogan, 9.50 Wonder Woman, 10.45 L'Uomo da 6 milioni di dollari, 11.35 Lobo, 12.30 Due

onesti fuorilegge, 13.30 T. J. Hooker
14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.00 Nanizanka: Truck Driver
16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Il mago di Oz, Lady Oscar, Occhi di Gatto
18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy Days
20.00 Risanka: Magica, magica Emi
20.30 Nagradna igra: OK! Il prezzo è giusto - vodi Gigi Sabani
22.30 Nanizanka: La banda dei sette
23.30 Nanizanki: Serpico, 0.30 Simon and Simon, 1.30 Kazinsky

TELEPADOVA
11.00 Nadaljevanje: Anche i ricchi piangono, 12.00 Andrea Celeste
13.00 Risanki: Uomo Tigre, Sport Billy
14.00 Nanizanki: Pagine della vita, 15.00 Senorita Andrea
16.00 Informativna oddaja: La buona tavola
17.00 Risanke: Belle e Sebastien, 17.30 Kimba,

TELEFRIULI
13.00 Film
14.30 Risanka: Hanna & Barbera
15.30 Glasbena oddaja: GTX Music
18.30 Nanizanka: Arrivano le spose
19.30 Dnevnik
20.00 Nanizanka: Una famiglia intraprendente
21.40 Nanizanka: The Corruptors
22.30 Dnevnik
23.00 Il salotto di Franca
23.30 Nanizanka: Scacco-matto

TELEQUATTRO
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; 8.40-10.00 Glasbeni mozaik; 10.10 Koncert; 11.30-13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo; 12.00 Sestanek ob 12.00: S potovanja po Afriki; 13.20 Zbo-rovska glasba: "Francisek Borgia Sedej" iz Števerjana; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika; 14.40 Mladinski pas; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina; 16.30 Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni odmevi; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljanje, ugotavljanje; 14.25-15.25 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio; 18.00 Zbo-rovska glasba; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbena medigra; 20.00 Zbo-rovska glasba po želji poslušalcev; 20.25 Minute s slovenskimi interpreti; 21.05 Odlomki iz opere "Glumati"; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Lite-

rarni nokturno; 23.05 Jazz; 0.05-4.30 Nočni spored.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.30 Jutranjik; 7.00 IL jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 - 13.00 Prenos IL programa Radia Ljubljana; 13.40 Pesmi in plesi naših narodov; 14.40 Zanimi-vost; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Do-godki in odmevi; 16.00 Glasba po že-ljah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Melodije.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00-12.00 Prirčno vaši; 8.15 Flash back; 9.00 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški ko-tiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Besede, 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Glasbeni program; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45-19.30 Splash; 16.00 Rock glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Sestanek s Kompasom; 17.45 Compact disc; 18.33 Iz klasičnega repertoarja; 19.00 Jazz; 20.00-6.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE
10.00 Matineja z Alenko; 15.00 Poletni cocktail, vodi Rok; 19.00 Glasba po željah, v studiu Sabina; 21.00 Mixture, vodi Mitja.

Z razprave v občinskem svetu

Denar za slovenske šole v Gorici še zahtevan, ne pa že nakazan

Vprašanje slovenskih šolskih stavb v mestu je vedno v ospredju zanimanja tako v javnosti kot v občinskem svetu. Govor je predvsem o tem, ali naj se zgradi v južnem delu mesta nov šolski center, kot je sicer predvideno v regulacijskem načrtu, ali naj se v ta namen usposobijo nekatere stare stavbe v mestu, sicer takrat, ko bi jih docela prenovili. O tem je tekla v prejšnjih tednih časopisna polemika. Brez dvoma se bo o stvari še precej govorilo in pisalo.

Problematika je na ponedeljkovi seji goriškega občinskega sveta sprožil komunistični svetovalec Busolini. Potem ko je povedal, da so njegovim strankarskim tovarišem na Deželi povedali, da je denar zagotovljen, je hotel Busolini vedeti, kakšno je ravnanje Občine. Župan Scarano pa mu je odgovoril, da denarja za sedaj ni. Ministrstvo za šolstvo je namreč namenilo izredni izdatek 4.000 milijard lir za gradnjo šol tam, kjer imajo dvojni urnik. Ker bi razne slovenske šole v Gorici, če bi se preselile iz sedanje stavbe v Ulici Alviano, morale v stavbe, v

katerih bi bilo treba uvesti dvojni urnik, je deželna uprava FJK, ki je pristojna za to, da od Države zahteva denar za gradnjo šol, katerih gradnjo bodo finansirali iz prej omenjenega potrebnega sklada, dala gradnjo slovenskih šol v Gorici na prvo mesto v zahtevi rimski vladi po finansiranju. Prošnja je sedaj na pravem mestu in seveda obstaja konkretno upanje, da bo denar nakazan. Tako je povedal župan in najbrž s tem postavil dosedanje govornice o finansiranju na pravo mesto.

Seveda je bilo treba govoriti tudi o lokaciji. Busolini je dejal, da bi bilo treba poglobiti sedanja različna mnenja med SSK in PRI. SSK se namreč zavzema za gradnjo šolskega centra, medtem ko je PRI za obnovo starih stavb. SSK se je premislila, je še dejal Busolini, saj je pred leti bila za uporabo stare stavbe, to je sedanje v Ulici Alviano, in ji ni šlo za gradnjo novega centra. Pravilni sta obe morebitni izbiri, je dejal Busolini, ki je dejal tudi, da bi bilo prav, da bi se o stvari izrekli

predvsem najbolj zainteresirani, t.j. šolski sveti ter Konzulta za slovenska vprašanja.

Župan mu je odgovoril, da so že vprašali za mnenje pristojne slovenske šolske ustanove. Občinski odbor, pa čeprav z nasprotnim mnenjem republikancev, je za to, da se spoštujejo načela, vsebovana v regulacijskem načrtu, ki izrecno predvidevajo, da se stavbe za slovenske šole zgradijo v Ulici Puccini. Ne pride do izolacije slovenskih šolarjev, saj sta tam dve drugi šolski stavbi za italijanske učence.

Brez dvoma se bo o stvari še govorilo, tudi polemično. V marsikaterem italijanskem krogu sedaj nasprotujejo gradnji novih šolskih stavb za slovenske šole. Ti kritiki mečejo na krožnik dejstvo, da je tudi v slovenskih šolah, tako kot v italijanskih vedno manj otrok, in da bodo čez nekaj let učilnice napol prazne. Seveda ti novopečeni kritiki niti najmanj ne pomislijo, da je Goriška občina že pred veliko leti imela dolžnost zgraditi sodobne stavbe tudi za slovenske šole, potem ko je to naredila za italijanske.

V skupščini štirje Slovenci

Skoro v celoti prenovljena skupščina goriške KZE

Že včeraj smo na prvi in goriški strani pisali o prvih rezultatih izvolitve v skupščino Krajevne zdravstvene enote za Goriško. V petdesetčlansko skupščino so bili izvoljeni štirje Slovenci, trije na listi KPI (Mario Lavrenčič, Vid Primožič, Ivan Humar), eden pa na listi SSK (Damijan Paulin). Nova skupščina je precej prenovljena. Le enajst prejšnjih članov je bilo spet vanjo izvoljenih. Sicer je res, da so tokrat bili lahko vanjo izvoljeni le občinski svetovalci, medtem ko je bilo pred petimi leti drugače. Takrat so lahko bili izvoljeni tudi taki, ki niso bili v občinskih svetih. Naloga skupščine bo izvoliti ožji odbor, v katerega pa lahko pridejo tudi nesvetovalci, ter razpravljati in glasovati o proračunih. V skupščini bodo naslednji člani zastopali stranke kot sledi:

Zeleni: Luciano Giorgi.

MSI: Stefano Cosma, Adriano Ritos-sa.

PSI: Livio Spanghero, Michele Milazzo, Vittorio Fasola, Claudio Toso, Gino Saccavini, Bruno Brunello.

PLI: Paolo Sluga.

PRI iz Gradeža: Fabio Zanetti.

PRI: Marco Zanolla, Dario Drufova. **KPI:** Maurizio Salomoni, Mirio Ottone Bolzan, Mario Lavrenčič, Gian-

massimo De Pace, Vid Primožič, Giovanni Leonardi, Giorgio Redivo, Ivan Humar, Tarcisio Degrassi, Fabio Del Bello, Roberto Altran, Annamaria Mazzarin, Nicola Moimas, Gianfranco Bisiach, Giovannimaria Mattiussi.

SSK: Damijan Paulin.

PSDI: Francesco Esposito, Pietro Dissette, Sandra Calligaris, Lanfranco Zucali.

KD: Cesare Calzolari, Livio Moreu, Erminio Tuzzi, Vincenzo Cislun, Franca Cidin por. Popazzi, Roberto Corbato, Paolo Della Rovere, Franco Piceni, Pio Barbariol, Corrado Germano, Giannino Ciuffarin, Armando Obit, Luigi Cosulich de Pecine, Walter Molar, Flavio Culot, Dario Baresi, Sergio Lutman.

razna obvestila

SZ DOM — Gorica sporoča novi urnik dejavnosti v telovadnici Kulturnega doma: propaganda ob ponedeljkih (17.30—18.00) in sredo (15.00—16.00), minibasket ob torkih (15.00—16.00) in petkih (15.00—16.00).

ZSKD obvešča, da bo prva seja glavnega odbora v ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Seje naj se obvezno udeležijo vsi predsedniki včlanjenih društev ter člani glavnega odbora, izvoljeni na zadnjem običnem zboru.

SPD vabi v nedeljo, 5. oktobra, popoldne na Praznik kostanja k Štekarjevim v Števerjan.

Tečaj ritmične telovadbe priredita Prosvetno društvo Štandrež in Športno društvo Velox. Tečaj bo ob četrtek med 15. in 17. uro v občinski telovadnici v Štandrežu. Prišel se bo v četrtek, 2. oktobra. Vodila ga bo prof. Nataša Sirk. Udeležiti se lahko mladina med 5. in 15. letom. Vpisujeta Anica Pavio (tel. 21003) in Joana Nanut (tel. 21419).

Prosvetno društvo Štandrež bo imelo jutri, v četrtek, 2. oktobra, ob 20.30 v Župnijskem domu Anton Gregorčič svoj redni občni zbor.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev priredi v dneh 6. in 7. oktobra dvodnevni avtobusni izlet v Slovenijo. Obiskali bodo Trbovlje (srečanje s člani pobratene družstva), Kostanjevico ob Krki (razstavi Božidarja Jakca in Toneta Kralja) in Rašičo (rojstna hiša Primoža Trubarja). Vpisovanje jutri, v četrtek, od 10. do 12. ure na sedežu društva v Ulici della Croce.

kino

Gorica

VERDI Zaprti. **CORSO** 18.00-22.00 »Scuola di ladri«. **VITTORIA** 17.30-22.00 »Erotismo a San Francisco«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE zaprti. **EXCELSIOR** Zaprti.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Smaragdni led«. **DESKLE** 19.30 »Porkys II«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provvidenti, Travnik 34, tel. 84972

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Comunale, Ul. Terenziana 26, tel. 44387

Višja odškodnina invalidom upokojencem

Patronat INCA opozarja invalidske upokojence, da je bila z ministrskim dekretom zvišana (od 150 na 200 tisoč lir) posebna odškodnina v smislu državnega zakona št. 249/76. Nova odškodnina velja od 1. januarja letos. Upokojenci, ki menijo, da imajo pravico do omenjenega dodatka, morajo izpolnjevati naslednje pogoje: zmanjšana delovna sposobnost za najmanj 34 odstotkov, da niso prekoračili starosti, ki je določena za obvezno zaposlovanje invalidov (55 let bodisi za moške kakor za ženske), da ne morejo uveljavljati olajšav pri zaposlovanju, zaradi omejitev, ki jih predvideva zakon 482/68. Podrobnejša pojasnila nudijo interesentom na sedežu patronata INCA v Gorici, Ul. 24. maja 1, ter na področnih sedežih v Krmini, Romanu, Gradišcu, Tržiču, Ronkah, Pierisu in Gradežu.

V priporu zlatar iz Tržiča zaradi blaga sumljivega izvora

Tatovi bi bolj slabo shajali, če ne bi bilo oseb, ki so pripravljene kupiti, velikokrat za majhno ceno, blago sumljivega izvora. Da je temu tako, priča tudi dogodek v Tržiču, kjer so karabinjerji po daljšem poizvedovanju in predvsem na podlagi izjav nekaterih osumljenцев aretirali 47-letnega zlatarja in urarja Edoarda Borgio, upravitelja zlatarne v Panzanu v Drevoredu C. Cosulich 103. Borgio je v goriškem zaporu, ker je osumljen posesti blaga sumljivega izvora, plena številnih vlovov v stanovanju v zadnjem času na območju Tržiča in Gradeža. Menda so karabinjerji izsledili trgovca, potem

ko so prijeli tatu, ki je vlomil v neko stanovanje v Gradežu, 11. septembra letos in ki je menda tudi povedal, kam je spravil različne predmete. Menda je zlatarju iz Panzana odstopil tudi plen nekaterih drugih tatinskih podvigov.

Ime skesanega tatu karabinjerji iz razumljivih razlogov seveda niso sporočili, ve se pa, da je doma iz Tržiča.

Na podlagi izjav so karabinjerji opravili takojšen in natančen pregled v zlatarni Borgia in dejansko ugotovili, da je bilo tam shranjenih kar precej različnih predmetov sumljivega izvora, od verižic, zapestnic in ur do drugih različnih predmetov. Vrednost zbirke ocenjujejo na okrog 150 milijonov lir. Povedati je treba tudi, da so nekateri občani, ki so bili v zadnjem času žrtve tatov, že prepoznali nekaj predmetov. Za večino predmetov pa preiskovalci še ugotavljajo zakonite lastnike, kar najbrž ne bo tako enostavno. Tudi zaradi tega, ker so, kot kaže, predmeti, ki so jih začasno zaplenili, plen različnih tatinskih podvigov v raznih krajih. Zbirka je na ogled na poveljstvu karabinjerjev v Tržiču. Občani, ki so v zadnjih nekaj mesecih utrpeli tatvino, naj se zgledajo v omenjenih prostorih. Mogoče bodo med številnimi predmeti le našli kaj svojega, kakor se je že zgodilo gospodinji iz Ronk.

Preiskava še ni zaključena in najbrž karabinjerji skušajo odkriti celotno

čestitke

EMA in JOŽKO MARAŽ sta včeraj praznovala 25 let skupnega življenja. Ob srebrnem jubileju jima čestitajo in želijo še veliko zdravih in zadovoljnih let, člani pevskega zbora Rupa-Peč.

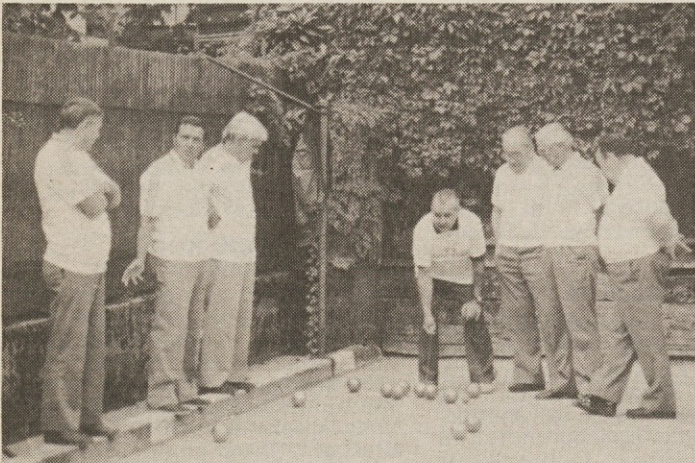


ABONMA 1986-87 V GORICI

Ivan Cankar	ZA NARODOV BLAGOR komedija, režija Dušan Jovanovič
Georges Feydeau	BOLHA V UŠESU komedija, gostovanje SLG Celje
W. Kohlhasse - R. Zimmer	RIBA ZA ŠTIRI komedija, režija Jože Babič
Anton P. Čehov	ČEŠNJEV VRT komedija, gostovanje SNG Ljubljana
Artur Miller	SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA drama, režija Mario Uršič
Lev G. Birinski	ZNORELCEV PLES komedija, gostovanje PDG Nova Gorica
M. Jakovljevič, Ž. Petan, E. Fritz, U. Koder	U SLOVENAČKIM GORAMA musical, gostovanje MGL Ljubljana

Vpisovanje novih abonentov do 11. oktobra vsak delavnik od 17.30 do 19. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure v Kulturnem domu v Ul. Brass 20, tel. 33288.

Balinarji - upokojenci so se tokrat zares izkazali



Dejavnost Društva slovenskih upokojencev na Goriškem je v zadnjih letih dokaj pestra in raznolika. Večkrat v naših rubrikah raznih obvestil in izletov beremo o pobudah tega društva, ki je med tistimi z največ aktivnimi člani.

Delovanje slovenskih upokojencev sega tudi na telesnokulturno področje, predvsem na področje rekreacije. V ta okvir sodi tudi balinarski turnir, ki so ga goriški upokojenci priredili prejšnjo nedeljo na stezah Primožičeve

gostilne v Gorici. Za prehodni pokal, ki ga je podarila Sovodenjska posojilnica, se je že od prvih jutranjih ur potegovalo osem štiričlanskih ekip. Prišli so z Vrha, iz Šempetra, Nove Gorice, Renč, Solkana, Sovodenj in seveda Gorice. Dobrodošlico jim je dal član vodstva goriških upokojencev Milan Paulin, za razvedrilo in dobro voljo pa so poskrbeli sami na stezi in od časa do časa tudi ob gostilniškem pultu. Saj vendar brez primernega okrepčila bala ne teče in tudi točnost gre rakom

žvižgat. Veliko število avtomobilov in sproščen klepet na stezah sta privabila veliko obiskovalcev, ki so, kot ponavadi, dajali strokovne nasvete, kako najbližje priti do *balinca*. Pa se zna, da z besedami so vsi učitelji... Naši upokojenci pa so na tekmovanju pokazali zares izpolnjeno znanje, točnost in dobro voljo, ki je še kako pomembna na takih prireditvah.

Tekmovanje, ki ga je vodil natančen sodnik, pa je zahtevalo več ur upogibov, merjenja in kratkotrajnih posve-

tov, kako igrati to ali ono balo. Po jutranjih kvalifikacijah so se v popoldanskem času pomerili za medalje Šempetrci, Vrhovci, Novogoričani in Sovodenjci. Za bron so Novogoričani odpravili Sovodenjce z rezultatom 13:5, bolj na tesno pa je šlo v odločilnem srečanju za 1. mesto. Vrhovci, ki imajo za treninge in tekmovanja odlične steze v kulturno-športnem središču, so z 9:6 premagali balinarje iz Šempetra in si tako zagotovili prehodni pokal, ki so ga dobili iz rok pred-

sednika goriških upokojencev Miladina Černeta.

Za poražence pa ni vse izgubljeno. Zmagovalci z Vrha bodo namreč morali pokazati, kaj veljajo na podobnih turnirjih, ki jih bodo v naslednjih mesecih pripravili v raznih obmejnih krajih. Žal niso na nedeljsko tekmovanje prišli Doberdobci, ki so svoj prihod sicer najavili.

Za tiste upokojence, ki jim balinanje ne leži, pa so na voljo tekmovanja v šahu, plavanju in smučanju. (pr)

Razprava o slovenščini v javnosti

Knjižni jezik in tuji kalki

Hvaležna sem prof. Pavletiču, da je spet razgibal vode v zvezi s slovenščino v javni rabi, in upam, da polemike ne bo konec prej, dokler ne bomo prišli do česa konkretnega. Da smo vsi na eni in isti barki in da torej ni med nami tožiteljev in obtožencev, razumem iz prizadetosti pa tudi iz jezikovnih pomanjkljivosti vseh treh doslej objavljenih in ugledno podpisanih člankov o tem vprašanju.

Res je, da posamezniki oblikujejo skupnost in da je od časnikarja, prevajalca, učitelja itd. odvisno, kakšen je jezik, ki ga beremo oziroma poslušamo v javnosti. Res je pa tudi, da se brez osebne motivacije nihče ne izobražuje in da je okolje tisto, ki najbolj motivira posameznika. Zato odločno pristopam k tistim, ki vidijo v organiziranem delu možnost, da ob jeziku preživimo kot manjšina.

Dvojezičnost je naporna. Dvojezičnost je zahteven miselni proces: govorec (sporočevalec) mora obvladati primarni jezik in ga stalno primerjati s sekundarnim. Kako Slovenci ravnamo v tem položaju? Kakšna je naša dvojezičnost? Če nam "ne pride" slovenska beseda, si pomagamo s tujko. Namenoma uporabljam izraz **ne pride**, ker smo pri tem razumno pasivni. Ne slišimo več razlik v izrazih obeh jezikov in fraze dobesedno prevajamo. (Primorski dnevnik je v četrtek, 18. 9., voščil šolarjem **dobro delo**, ker je tako prevedel **buon lavoro**). Prav tako prehaja v stalno rabo italijanska sintaksa za slovenske stavke.

Ne gre za sentimentalno vprašanje (je res samo sentimentalno?), ali je naš primarni jezik slovenščina ali je že italijanščina. Gre za negativni pojav **poenostavljanja jezika** (obeh jezikov!), površnosti. Na ravni pogovornega jezika smo že dolgo priča temu pojavu. žal pa vedno bolj opažamo poenostavljanje tudi v javni rabi.

Prof. Pavletič sprašuje, zakaj gre vse to mirno mimo nas, in najbrž ne bo dobil odgovora. V vseh povojnih letih Slovenci v Italiji nismo uredili vprašanja institucije, ki bi skrbela za slovenščino v javni rabi in bi pomagala tistim učiteljem, prevajalcem, časnikarjem, napovedovalcem, politikom, gospodarstvenikom itd., ki si postavljajo jezikovne probleme, pa se nimajo na koga obrniti. Za tako institucijo so potrebna sredstva in politična volja.

Slavistično društvo je brez sredstev in zato ne more zapolniti praznine, čeprav ima med člani sposobne in zavzete slaviste. Sprašujem se zato, kaj meni o vsem tem naša krovna organizacija? Zakaj se SLORI ne ukvarja z jezikovnimi raziskavami? Pred leti se je govorilo o ustanovitvi nekašne jezikovne posvetovalnice; zakaj je ideja zamrla? Na vse to pričakujemo slavisti in neslavisti odgovor.

VERA TUTA BAN

Uspešna gostovanja mladinske skupine dolinskega KD Valentin Vodnik

Ko je Daliborka Podboj v majski številki Kulturnega poročevalca pohvalno pisala o Stari hiši št. 3, pravljici z glasbo in plesom, ki jo je pred nekaj meseci pripravila mladinska skupina KD Valentin Vodnik, je članek zaključila takole: »Ples lahko živi le, če ga neguješ kontinuirano, potrpežljivo, vztrajno. Kako bo v prihodnje v Dolini? Upajmo, da se je rastlinica prijela, zakoreninila in da bo - rasla.«

Zgodilo se je prav to: skupina desetih deklet je Staro hišo št. 3 od aprilske krstne uprizoritve že večkrat zaplesala in zaigrala.

V prvi polovici tega meseca, v četrtek, 9. septembra, je mladinska skupina gostovala na Vrhniki, kjer je v Kulturnem domu imela za osnovnošolsko mladino kar tri predstave. Z dekleti na odru pa je ploskalo in pelo nad 1200 otrok. Po tako uspešnem nastopu so si dekleta ogledala še najznačilnejše kraje Cankarjevega življenja na Vrhniki, med temi je gotovo prvi Cankarjev Klanec.

Le nekaj dni pozneje so dekleta, z Nerino Švab in nekaterimi starši, šla na večednevno krožno potovanje po Sloveniji. Bila je že prava turneja, ki se je začela v ponedeljek, 15. t. m., z dvema zaporednima predstavama v Kulturnem domu na Sladkem vrhu blizu Maribora, istega dne pa so nastop ponovili tudi v mariborskem domu JLA za učence osnovne šole Prežihov Voranc. Naslednji dan je skupino gostila dramska skupina Prežihove šole z Raven na Koroškem. Po treh predstavah v Kulturnem domu tamkajšnjega Prežihovega društva, so si dekleta ogledala Prežihovino, t.i. »bajto« in muzej slovenskega pisatelja, po katerem je poimenovana tudi dolinska osnovna šola.

V sredo, 17. t. m., pa so Staro hišo štev. 3 ponovili v Viteški dvorani ljubljanskih Križank. Tudi tokrat so se dekleta potrudila in praviljico z glasbo in plesom ponovila kar trikrat zaporedoma. Z ljubljanskim nastopom se je njihovo štiridnevno gostovanje po Sloveniji tudi zaključilo. Dekleta so se nekoliko izčrpana, a nadvse zadovoljna vrnila domov. Naj ob tem pomenimo, da je o turneji dolinske mladinske skupine poročal tudi ponedeljkov mariborski

Večer in da so bile vse predstave izredno dobro obiskane, saj si jih je ogledalo nad dva tisoč otrok, ki obiskujejo osemletko. To pomeni, da je pravljica, ki so jo dekleta odigrala po literarni predlogi Ele Peroci in s strokovnim vodstvom plesalke Jasne Knez in Nerine Švab, zanimiva za vse stopnje. Dokaz je predvsem sodelovanje mladega občinstva, ki je dogajanje na odru vseskozi spremljalo z navdušenim ploskanjem in zadovoljnim kričanjem.

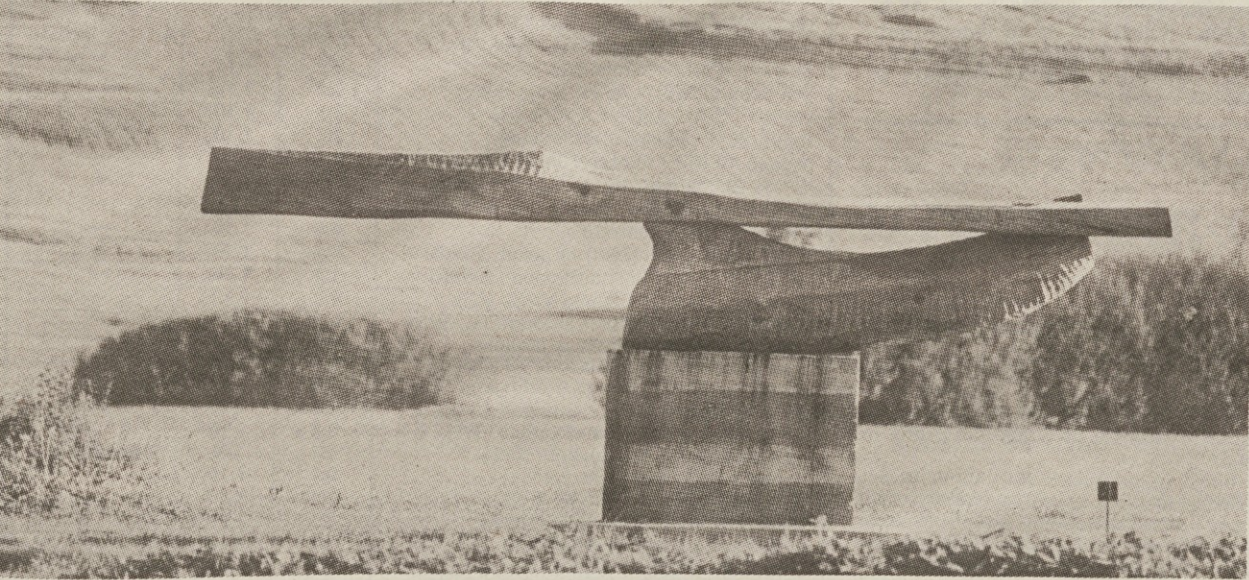
Stara hiša št. 3 je kronala večletno delovanje mladinske skupine KD Valentin Vodnik. Dekleta so bile vsa ta leta delavne in požrtvovalne gojenke Nerine Švab. Na odrski prostor so se privadile najprej z lutkovnimi predstavami, nato s folkloro in izrazno ritmičnim plesom. Plesno ustvarjalnost so v dekletih spodbudili predvsem tečaji izraznega plesa, ki jih je vodila plesalka in pedagoginja Jasna Knez, ki je v mladih, še nevesčih »plesalkah« na podlagi naravnega giba uspeła aktivirati njihovo lastno ustvarjalnost. Veliko zamisli je tako nastalo skozi improvizacijo in igro, vrsto tem in domislic so predlagale dekleta same, marsikateri njihov utrinek z vaj je bil v celoti vključen v predstavo, da je bila čimveč izrazno neposredna. Trud je torej rodil svoje sadove: Stara hiša št. 3 je zaživela z netradicionalno, svežo kulturnoumetniško dejavnostjo kot je ples.

Pri tem seveda ne smemo pozabiti, da gre velik delež uspeha tudi dekletom samim, ki so v to dejavnost vložile svoj trud in resnost, in pa seveda staršem, ki so jih podpirali in vztrajno spremljali, saj je podpora staršev izredno važna za katerokoli mladinsko delovanje v kulturnem društvu.

Umetniško delo mladih Dolinčank potrjujejo tudi načrti za bodočnost. Poleg velikega povpraševanja, da bi predstavo ponovile še ne nekaterih slovenskih osnovnih šolah, bodo v kratkem, pod okriljem ZSKD nastopile v Kulturnem domu za vse šole v Trstu, poleg tega pa se jim obeta še televizijsko snemanje za RTV Ljubljana.

DAMJANA OTA

Les in kamen v Kostanjevici



Med skulpturami, ki so razstavljene v kostanjeviški Formi vivi je tudi leseni most, ki ga je izdelal Japonec Shigeo Miura

Evropsko kulturno društvo na zborovanju v Beogradu

Beograd je gostitelj 18. redne generalne skupščine Evropskega kulturnega društva (SEC), ki se je v ponedeljek začela na Kolarčevi ljudski univerzi, in se bo končala jutri, 2. oktobra. Glavna tema se imenuje Pluralizem kultur, kohezija družbe in civilizacija univerzalnega.

Goste iz kakih 15 evropskih držav članic društva, ustanovljenega leta 1950, sta pozdravila v imenu Beograda Aleksandar Bakočević, v imenu SR Srbije pa Vukoje Bulatović. Bakočević je v govoru znanim evropskim intelektualcem poudaril, da je "v Beogradu prostor za tisto, kar imenujete politika kulture".

Pozdravni brzojavki italijanskega predsednika Francesca Cossiga in ministra za zunanje zadeve Giulia Andreottija je prebral predsednik SEC, italijanski zgodovinar, profesor neapeljske univerze in funkcionar državnega ministrstva za kulturo Giuseppe Galasso. Izrazil je zadovoljstvo, ker se je društvo prvič zbralo v Beogradu, v naši "stari in hkrati mladi državi."

Potem so prebrali poročilo o delu nacionalnih društev, sledil pa je govor turinskega profesorja, akademika, filozofa in pravnika Norberta Bobbia, ki je tudi direktor glasila SEC Razumevanje, o "politični družbi in kulturi univerzalnega".

V Kolarčevi ljudski univerzi so ob tej priložnosti odprli razstavo del jugoslovanskih likovnih umetnikov, članov društva Stojana Čeliča, Božidarja Jakca, Mihe Popovića, Vilima Svečnjaka in Nebojša Mitrića. Predviden je tudi koncert resne glasbe, na katerem bosta Jovan in Nada Kulundžija izvajala Mozartova, Bachova in Brahmsova dela, pa še ekskurzija v srbska srednjeveška samostana Žiće in Studenico ter na pokopališče talcev v Kraljevu.

Razmišljanje ob tradicionalnem literarnem srečanju na Obirskem

Nerešene dileme književnosti na robu dveh kultur

Prejšnjo soboto in nedeljo je bilo na Obirskem tradicionalno srečanje pisateljev na temo »Na robu dveh kultur«. Duhovni vodja srečanja je bil do svoje prerane smrti pesnik in vsestranski kulturni delavec Valentin Polanšek. Takrat so se na Obirskem zbirali pesniki raznih evropskih manjšin, oziroma narodnostnih in jezikovnih skupin. Za letošnje srečanje so poskrbeli mladi pisatelji, ki se družijo ob reviji Mladje.

Srečanje je tako dobilo drugačen značaj od prejšnjih. Nanj so povabili slovenske ustvarjalce iz Italije, matične Slovenije in seveda iz avstrijske Koroške. Takšno usmeritev je narekovala, kot nam je povedala pesnica Maja Haderlap, želja, da se srečamo Slovenci iz različnih krajev z »obrobja« in »središča«, in skupaj spregovorimo o perečih problemih.

Srečanje je jasno dokazalo, da je skupna diskusija še kako potrebna.

V soboto zjutraj sta podala referata Jaša Zlobec in Miran Košuta, popoldan pa sta spregovorila mlada slovenska pesnika iz Koroške Jani Oswald in Maja Haderlap. Prvi del srečanja je tako izpostavil vprašanje odnosov med središčem in obrobjem, med matico in Slovenci, ki živijo izven njenih meja. Jaša Zlobec se je v svojem referatu lotil problema ideologiziranega razumevanja odnosov med matico in manjšino. Med drugim je takole zapisal: »Svet je bil iz dobre in iz hudobne polovice in dobra je morala zmagati, tako kot se je to dogajalo v celotni literaturi, ki sem jo takrat prebiral, od pravljic do partizanskih zgodb. Veliko je bilo ogorčenje nad krivico, ki se dogaja nesrečnim zamejskim bratom, in bila je še toliko bolj v nebo vpjjoča, če si jo primerjal z idealnim, naravnost idiličnim stanjem v naši novi družbi. A vsaka manihejska konstrukcija se prej ali slej razlomi, sicer postane svoja karikatura. Rad bi se nekoliko поблиže dotaknil dveh, po mojem mnenju ključnih razlogov za nekakšen nelagodni odnos do zamejske tragedije.

Prvi je psihološke narave. Iz leta v leto smo poslušali in gledali na eni strani zanosne besede in rekla, na drugi strani pa srhljive podatke o upadanju slovenskega prebivalstva, o neuspešnosti vseh poskusov, da bi Italija in Avstrija spoštovali sprejete manjšinske zakone ali pristali na globalno zaščito. »Ogorčenje nad krivico se je

vedno bolj umikalo očitku poraza in brezizhodnosti. Ob defetizmu, ki ga je porajala ponavljajoča se brezuspešnost, je preprosto zmanjkalo duhovnega prostora za aktivno solidarnost.« Ideološko zastavljeni temelji odnosov med središčem in manjšino so v bistvu zreducirali občutek skupnosti in skupnega na "idejo" skupnosti in skupnega, idejo, ki je v svoji razpolovljeni naravi ustvarjala nesporazume ter občutek oddaljenosti in brezizhodnosti. Zato je v svojem referatu poudaril dejstvo, da prihaja danes do stvarnih odnosov. Skupaj govorimo o problemih šolstva, skupaj razmišljamo o usodi našega naroda, v zamejstvu prihaja do neposrednega opredeljevanja; tako se na primer pisatelji v zamejstvu opredeljujejo do raznih tendenc v matici, izražajo svoje simpatije in antipatije, vključujejo se v književno dogajanje kot enakopravni "člani". Pa tudi odnos maticе do zamejstva postaja manj paternalističen.

Miran Košuta v bistvu odgovarja, oziroma dopolnjuje Zlobčeve trditve, ko pravi: »Toda površne predstave, zmotni klišeji in gasilske slike manjšine niso le zakup sosedovih (italijanskih op. ur.), saj so včasih doma tudi v Sloveniji: denimo tista solznodolinska o ubogih, trepih in stoletja tlačeni zamejcih, ki jim je treba pomagati, ali tista sodobnejša, ki pravi, da se najbolje godi "manjšincem, ki živijo v kapitalizmu." Vsak od teh kalupov naseda teoretski semantični oznaki metafore o mostu, saj pozablja na kristalno čisto, preprosto dejstvo: da je manjšina subjekt.

Zamejstvo je avtonomen subjekt z vsemi svojimi dialektičnimi protislovji, dilemami, nasprotji in razlikami, ki pa jih vendarle osmišlja in združuje v enovito strukturo skupnega prostora časovna in idejna določenost.«

Specifičnosti manjšine je treba torej spoštovati in jih razumeti kot skupno bogastvo.

Kako pa se ta "subjekt" obnaša do maticе? Tudi tu je Košuta kritičen, ko ugotavlja: »Globlje poznanje naše stvarnosti in kulture od matičnih Slovencev nalaga tudi obratno, dobrodošlo za dolžitev: zreti pozorneje z našega mostu na Slovenijo in njeno stvarnost. Navsezadnje: koliko naših ljudi bere Delo ali Razgled, kdo posluša ljubljanski radio ali televizijo, koliko predstav smo si letos ogledali v Cankarjevem domu ali v Drami? Poznamo samoupravljanje? Vemo za skupna jedra?«

Drugo poglavje svojega razmišljanja je Miran Košuta posvetil našemu odnosu do Italijanov. Mi bi se za sedaj omejili na vprašanje odnosov med Slovenci in se na razmerje z italijansko sosesčino vrnili pozneje.

Oba referata torej odklanjata vnaprej postavljene modele, fraze in klišeje. In se zavzemata za takšen enotni slovenski kulturni prostor, ki ga označuje predvsem skupno delo. Predvsem pa ga mora označevati misel in zavest o skupni slovenski usodi.

V razpravi so sodelovali pisatelji iz Slovenije, iz Koroške in z našega konca. Poslušali smo tako Marijana Pungartnika, škofa Vekoslava Grmiča, Marka Kravosa, Branka Hofmana, Janka Mesnerja, Petra Kuharja, Majo Haderlap in druge. Tako je Vekoslav Grmič dejal, da je treba preseči ideološki moment in se zavedati, da je tu najprej slovenska kultura, ki so jo gradili ljudje različnih prepričanj. Dokler se takšno gledanje ne bo uveljavilo, bomo živeli v ozračju nesporazumov in nezaupanja. Kravos se je zavezal za polifonični koncept kulture, prav tako je Janko Mesner naglasil tezo, da mora Ljubljana prisluhniti različnim tokovom, ki označujejo literaturo na "obrobju".

Popoldanski del srečanja je bil posvečen bolj specifično koroški problematiki, oziroma slovenski literaturi v Avstriji. Maja Haderlap in Jani Oswald sta v svojih referatih podala svoje misli o tem, kaj ju pravzaprav veže na slovenstvo. Slišali smo ostro zastavljene teze, ki govorijo o globoki prizadetosti, ki izhaja iz misli, da sta med Slovenci v Avstriji duhovno in narodno razslojevanje stvarnost. Pripadnost slovenstvu ni apriorna, ali bolje, priseganje na korenine je vezano s travmatičnimi procesi. Tako na primer piše Maja Haderlap: »Dolga je paradigmatična vrsta, ki nas druži v skupino s prevladujočimi skupnimi imenovalci. Iz teh izkušenj pa rastejo razne perversije, izrodki, ki me odbijajo v vseh aktualnih plasteh slovenstva: v matici, zamejstvu, zdomstvu. Ena taka in morda značilna za koroške Slovence je narodno herojstvo, ki ima in je imelo svoje korenine v klerikalnem sadomasohističnem mučeništvu in je v resnici vse kaj drugega kot narodnoobrambno. Iz tega, se mi zdi, raste danes aktualno narodno žuganje, ki je na Koroškem zakrivilo del pervertirane, navzven obrnjene in

površinske narodne zavesti, ki ustanavlja institucionalizirano slovenstvo in ne more preprečiti odtujevanja. Tako imenovano slovensko zdomstvo pa se še vedno vede po vzorcu hladne vojne in meša ideologijo z nacionalnostjo, ki naj bi kar naenkrat premostila in ublažila vse delirije, v katerih se dandanes nahajajo državni aparati.« Maja Haderlap se tako sprašuje, kje so lahko temelji novega slovenstva, očitno ne v institucionalnem slovenstvu. Odpira se pot dvomov in bolečine. Pot do slovenstva pa je vedno bolj pot v človeka, gre za nekakšno "ponotranjeno" slovenstvo, ki sega v človeško intimo.

Jani Oswald je v svojem referatu najprej podal ostro in nemilostno analizo sedanje Avstrije, ki ne najde svoje prave identitete in poti iz grobe provincializma. Ob tem pa Oswald zapisuje: »Zame je jasno: slovenska nacionalna nevroza in avstrijska nacionalna nevroza se vsaj na Koroškem med seboj pogojujeta. Kdor se hoče rešiti iz prve, si mora izmisliti terapijo za obe.« Glede literature pa Oswald pravi: »A literaturi gre le redko za terapijo in recepturo, bolj jo morata zanimati anamneza in diagnoza miselnih tokov, čustvovanja, iz njih izviroajočih problemov posameznikov, ki ležijo pri nas nedvomno v hujših depresivnih krčih.« Kakšna je pot iz teh krčev? Oswald je bil dokaj izživalen: »Izhod iz dvojno zarobljene izolacije vidim samo v poudarjanju naših posebnosti ob istočasnem brezkompromisnem odpiranju navzven. Postavimo se vendar na preprih. Naša odpopkovanost je tudi šansa, kaj bi se je sramovali. Bodimo malo manj obzirni do oficialnega narodnopolitične rezona, bodimo malo manj previdni s samimi seboj. Tvegajmo in izživljajmo svoje nevroze in travme, pa ne v ozkih metodičnih okvirih, ki nam jih ponujata kaka Ljubljana ali kak Dunaj s svojimi kratkotrajnimi literarnimi modami.« Skratka, gre za to, da prebijemo neko dano stanje, senčno kapo, ki pokriva stvarnost koroških Slovencev. Mlada generacija je v tem odločna, manj romantična kot prejšnje. Odpira ostro vprašanje in hkrati išče nove poti. Kar je konec koncev najbolj potrdil literarni večer, ki je bil v soboto v Železni Kapli in na katerem so udeleženci srečanja brali svoja dela.

ACE MERMOLJA

Danes in jutri v povratnih srečanjih 1. kola v treh evropskih nogometnih pokalih

Optimistično razpoloženje pri italijanskih ekipah



Kot v Neaplju Maradoni tudi danes v Toulouseu ne bo lahko

Danes so na sporedu povratne tekme šestnajstine oz. dvaintridesetina finala v treh evropskih klubskih nogometnih pokalih. V pokalu prvakov sta italijanski prvak Juventus in jugoslovanski prvak Crvena zvezda praktično na varnem pred presenečenji, saj imajo Turinčani prednost sedmih golov nad amaterji iz islandskega glavnega mesta Reykjavika, Beograščani pa so pred dvema tednoma gladko s 3:0 pregazili grškega prvaka Panathinaikos.

Lanski prvak Steaua iz Bukarešte je bil direktno uvrščen v drugo kolo, brčkone pa se bodo v osmino finala uvrstili Bayern iz Münchna, Porto iz Oport na Portugalskem ter od močnejših ekip Dinamo iz Kijeva, belgijski Anderlecht in Celtic iz Glasgowa.

V pokalu pokalnih prvakov ima Roma solidno prednost dveh golov iz prve tekme in ni verjetno, da bo lahko povprečna ekipa kot je Real iz Zара-

goze ta dva zadetka nadoknadila. Mostarski Velež ima realne možnosti, da se uvrsti v osmino finala tega tekmovanja, saj je na tujem remiziral (2:2) z madžarsko ekipo Vasasa. V pokalu pokalov je mnogo ekip, ki bi sicer spadale v najvišje evropsko klubsko tekmovanje. To velja predvsem za Benfico, ki ima tokrat lahko delo z norveško ekipo, slavni Ajax iz Amsterdama, ki bo gladko odpravil amaterje s Cipra, Torpedo iz Moskve in Olympiakos iz Aten.

Najbolj zanimivo evropsko tekmovanje je pokal UEFA in tudi danes bo na sporedu nekaj privlačnih tekem. Torino prav gotovo ne bi imel problemov, saj je na tujem pregazil Nantes s štirimi goli razlike. Ekipa je sicer po nedeljskem domačem prvenstvenem porazu proti Ascoliju v krizi, vendar ni verjetno, da bo lahko francoska eki-

pa nadoknadila tako velikega zaostanka. Fiorentina, ki bo igrala na tujem proti portugalski ekipi Boavista, ima le gol prednosti, vendar pa je nasprotnik tehnično povprečno moštvo, ki vseeno ne bi smelo delati Diazu in tovarišem prevelikih težav.

V tej konkurenci bo imel Inter relativno lahko delo, saj ima dva zadetka prednosti proti AEK iz Aten, kar bo brčkone zadostovalo. Morda bo imel od italijanskih največ težav za prehod v šestnajstino finala Maradonov Napoli, ki je doma le z 1:0 premagal solidno francosko enajsterico Toulouse. Bo zadetek zadostoval? Pomisliti namreč še moramo, da bo neapeljska ekipa igrala brez diskvalificiranega Celestinija in da enajsterico še vedno buri primer Maradonovega sina. Jugoslovanski nogometni viceprvak Partizan bo igral doma proti Borussia iz Münchengladbacha z dobrimi možnostmi za prehod v naslednje kolo, saj je prednost nemškega moštva najnižja mogoča (1:0). Rijeka je doma izgubila proti objektivno močnejšemu Standardu iz Liegeja in ima kaj malo upanja, Hajduk pa bo brez diskvalificiranega Zorana Vujovića igral doma proti ekipi s Krete. Glede na to, da je na tujem izgubil z 1:0 pomeni, da verjetno ne bo imel daleč težkega dela. Sicer pa vemo, da je žoga okrogla...

TAKO DANES PO TV

TV 1 ob 20.00 Toulouse - Napoli; TV 2 ob 22.45 skrajšani posnetki ostalih tekem, v katerih nastopajo italijanske ekipe.

TV KOPER: kot so nam sporočili s kopske športne redakcije: ob 17.30 Velež - Vasas; ob 19.30 Panathinaikos - Crvena zvezda; ob 22.45 skrajšani posnetki: Partizan - Borussia in Hajduk - OFI.

Azijske igre

Zgodovinski dan za Južno Korejo

SEUL — Na azijskih igrah je bil včerajšnji dan »zgodovinski« za Južno Korejo. Po osvojenih kolajnah so namreč domačini prehiteli Japonsko. Včeraj so osvojili kar 14 zlatih kolajin s tremi svetovnimi rekordi v lokostrelstvu, obenem so v ženskem hokeju na travi premagali favozirano Indijo.

Doslej je največ kolajn seveda osvojila Kitajska, in sicer 74 zlatih, 63 srebrnih, 32 bronastih, sledijo Južna Koreja 47-40-56; Japonska 46-52-55; Tajška 3-5-7; Filipini 3-2-3.

Tenis v Palermu

PALERMO — Pomembnejši izidi 1. kola mednarodnega teniškega turnirja v Palermu: Mezzadri (It.) - Ostoja (Jug.) 6:2, 6:3; Pistolesi (It.) - Duncan (ZDA) 6:3, 6:3; Azar (Arg.) - C. Panatta (It.) 6:4, 6:4; Canè (It.) - Di Mauro (It.) 6:1, 6:2; Stenlund (Šve.) - Fioroni (It.) 6:4, 6:2.

Na odbojkarskem SP v Franciji

Še en poraz »azzurrov«

Brazilija - Italija 3:0 (15:5; 15:13; 15:10)

ITALIJA: Cardini, Galli, Petrelli, Milocco, De Luigi, Errichiello, Lazzeroni, Vullo, Zorzi, Cantagalli, Lucchetta.

TOULOUSE — Po nepričakovanem »čistem« porazu proti Bolgariji so »azzurri« včeraj v srečanju polfinalne E skupine izgubili tudi proti Braziliji, ki je pokazala zrelejšo, taktično boljšo odbojko od »azzurrov«. Prandijevi varovanci so občasno dokaj dobro igrali, lepim in učinkovitim akcijam pa so sledile grobe in naivne napake, tako da je bil poraz neizbežen.

V prvem setu so bili Brazilci odločno boljši in prepustili Italijanom le pet točk. »Azzurri« pa so dobro reagirali v naslednjem nizu, ko so se enakovredno borili z nasprotniki. Nekaj naivnih napak pa je bilo Italijanom usodnih. V tretjem setu so Brazilci takoj visoko povedli, »azzurri« so rezultat zmanjšali, niso pa mogli preprečiti zaslužnega slavlja Brazilcev. Naj omenimo, da v italijanskih vrstah ni igral poškodovani Bertoli.

SINOČNJI IZIDI: skupina E (Toulouse): ČSSR - Kitajska 3:0 (15:9; 15:10; 17:15); Bolgarija - Francija 3:1 (15:9; 11:15; 15:12; 15:9); Brazilija - Italija 3:0 (15:5; 15:13; 15:10). **LESTVICA:** Brazilija 8 točk (razlika v setih +10); Francija 6 (+7); Bolgarija 6 (+6); Italija in ČSSR 2 (-6); Kitajska 0 (-11).

Skupina F (Nantes): Poljska - Japonska 3:0 (15:7; 15:10; 15:2); ZDA - Kuba 3:1 (15:7; 15:10; 5:15; 15:7); SZ - Argentina 3:0 (15:5; 15:11; 15:6). **LESTVICA:** SZ 8 (+11); ZDA 8 (+10); Kuba 4 (-1); Argentina 2 (-4); Poljska 2 (-5); Japonska 0 (-11).

kratke vesti

● Proti Meneghinu nikakršnega ukrepa ...

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze ni sprejela nobenega ukrepa proti igralcu Tracerja Dinu Meneghinu, ki je bil na nedeljski prvenstveni tekmi v Pesaru izključen že po 428' igre. Očitno je sodnik Deganutti, ki ga je Meneghin udaril, upošteval opravičilo igralca samega po tekmi, češ da je bil udarec povsem nenameren.

● Francozinja Jeannie Longo spet svetovna rekorderka

MILAN — Francoska kolesarka Jeannie Longo je po svetovnem rekordu v enourni vožnji na nadmorski višini (44,770 km) postavila včeraj v Milano še rekord na morski višini s 43,587 km. Prejšnji rekord je bil last Nizozemke Cornelie Hage Van Oste s 43,082 km.

● Francesco Moser v petek za novi rekord

MILAN — Na včerajšnji tiskovni konferenci je italijanski kolesar Francesco Moser izjavil, da bo poskušal izboljšati svoj svetovni rekord na morski višini (48,543 km) v enourni vožnji v petek.

Meblo drevi z Borom

Napovedano tekmo med združeno žensko odbojkarsko ekipo Meblo in reškim prvligašem Rijeka, ki bi morala biti drevi v Nabrežini, so na prošnjo reškega kluba odložili za teden dni. Nocoj se bo tako Meblo s pričetkom ob 19. uri v Nabrežini v prijateljski tekmi pomeril z Borom Friulexportom, ki bo letos nastopil v prvenstvu C-2 lige. Navkljub kakovostni razliki med šesterkama utegne biti srečanje dokaj zanimivo, kar bo v marsičem odvisno od borovk, ki so potencialno dokaj dobra šesterka in lahko nudijo bolj renomiranemu nasprotniku. vsaj na trenutke zadovoljiv odpor.

Vedno v Nabrežini ob 19. uri, toda v petek, se bodo igralkе združene ekipe srečale z jugoslovanskim drugoligašem Koprom.

Polemika RAI - Juventus

TURIN - Polemika med italijansko državno televizijo in Juventusom se ni poglobila. Nasprotno: po ostrih izjavah predsednika turinskega kluba Bonipertija, ki je svojim nogometašem ukazal, da za RAI ne dajejo nikakršnih izjav, so predstavniki italijanske televizije, s Titom Stagnom, na čelu, odgovorili, da se s takim ravnanjem go-rovo ne koristi italijanskemu nogometu.

obvestila

TKP SIRENA
 sporoča članom, ki želijo čez zimo pospraviti lastne čolne na betonsko ploščad, naj se zgledajo ob sobotah in nedeljah na sedežu pri Fabiu Plisci.

ZŠSDI
 obvešča, da bo v petek, 3. t. m., ob 20. uri na sedežu SPDT v Trstu, Ul. sv. Franciška 20 seja smučarske komisije. Dnevni red: 1. program delovanja in prireditve posameznih društev; 2. sestava novega vodstva Združene smučarske ekipe; 3. program delovanja Združene ekipe in vključevanje novih smučarjev; 4. razno.

ŠZ DOM
 sporoča, da so novi urniki treningov v telovadnici Kulturnega doma v Gorici naslednji: »propaganda« ob ponedeljkih (17.30 - 18.00) in sredo (14.30 - 16.00); minibasket ob torkih (14.30 - 16.00) in petkih (14.30 - 16.00).

ATLETSKA ŠOLA BOR INFORDATA
 obvešča, da bo v torek, 10. t. m., ob 16.30 na stadionu »Prvi maj« prvi trening. Vabljeni atletika 1975 in 1976.

NAMIZNOTENIŠKI ODESK ŠD MLADINA - KRIZ
 obvešča, da z jutri, 2. oktobra, začenja jo v občinskem rekreatoriju ob 19.30 redni treningi, ki se bodo nadaljevali vsak ponedeljek, torek in četrtek. Vabljeni začetniki, bivši igralci in vsi zainteresirani.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZŠSDI
 vabi vse zamejske šahiste, da se udeležijo rednega mesečnega šahovskega hitropoteznega turnirja, ki bo v petek, 3. t. m., ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20 - 2. nad.).

ŠD KONTOVEL
 obvešča, da se bodo tečaji ritmične in ženske telovadbe začeli v torek, 7. oktobra, ob 16. ure dalje v telovadnici Silvestri v Naselju S. Nazario in bodo ob torkih in petkih. Vpisovanje po telefonu na št. 225879 ali 225819.

Uradna predstavitev združene ženske ekipe Agorest

»Sodelovanje se je porodilo iz želje, da tudi na Goriškem slovenska ženska odbojka doseže vidnejše dosežke in večji razmah. Naša želja je, da bi k sodelovanju pristopila še druga goriška društva, ki se ukvarjajo s to športno panogo. Ker je že v sami zasnovi pobude bil naš namen razširiti žensko odbojko tudi na področja občin Dobredeb, Ronke in Števerjan, sta nas podprli kulturno društvo Briški grič in športno združenje Mladost, tako da danes razpolagamo z več kot 120 dekleti. Trenutno največji problem pri uveljavljanju naše zamisli zadeva pomanjkanje telovadnic. Zato tudi ob tej priložnosti zahtevamo od odgovornih za ustanove v občinskem, pokrajinskem ali širšem krogu, naj poskrbijo za telovadne prostore, ki so marsikdaj neizrabljeni zaradi slabe koordinacije in vrste birokratskih zapletov.«

Tako je, med drugim, v soboto zvečer v sovodenjski telovadnici dejal predsednik Agoresta Dino Roner ob uradni predstavitvi združene ženske ekipe, ki bo letos nastopala v prven-



stvu D lige. Ob prisotnosti številnih ljubiteljev igre ob mreži in predstavnikov raznih društev in organizacij (prisoten je bil sovodenjski župan Vid Primožič, predsednik in tajnik TO-SKGZ Mirko Primožič in Igor Komel, predsednik TO-ZŠSDI Aldo Rupel, predsednik goriškega SDGZ Anton Nanut in predstavnik Fipav) so ob tej priložnosti predstavili združeni ekipi, člansko in mladinsko under 16, trener-

je ter odkrili nov grb Agoresta, ki v barvah naše narodne zastave združuje simbola Doma in Sovodenj. Po nastopu pevske skupine Sovodenjskih deklet pa je sledil še uraden del združitve s podpisom listine o sodelovanju. To so opravili predstavniki ZŠSDI, sovodenjskega in goriškega športnega društva ter podjetja Agorest.

Spored v sovodenjski telovadnici, ki sta ga povezovala Tanja Hmeljak in

Aleš Fajt, se je zaključil z zadnjim srečanjem odbojkarskega turnirja.

ODBOJKARSKI TURNIR

V zanimivih srečanjih so odbojkarice Agoresta pričrljivo slavile proti Fincantieriju in Kamniku in s tem potrdile, da bodo v novem prvenstvu odigrale vlogo glavnih favoritinj za napredovanje.

Izidi (igralo se je na 3 sete): Agorest - Kamnik 2:1 (3, 1, —12); Kamnik - Fincantieri 3:0 (6, 3, 8); Agorest - Fincantieri 3:0 (7, 2, 1).

Lestvica: Agorest 5, Kamnik 4, Fincantieri 0.

Postave: AGOREST: Zavadlav, Roner, Vižintin, Peterin, Plet, Primožič, Kocjančič, Mulič, Orel, Černic, Cotič, Klemše, Lovisutti. Trener: M. Strgar.

KAMNIK: Zabrič, Jenko, Drovnik, Štih, Novak, Peček, Romin, M. Drovnik, Hudoklin, Strahar.

FINCANTIERI: Savastano, Bertossa, Muscovich, Pittoni, Carpenetti, Mastrolia, Calligaris, Del Mercato, Dinelli.

(R. Pavšič)

Velik uspeh naše kotalkarice na MI v Rimu

Katji Tommasi (Trinko) bron

Iz Rima smo včeraj zjutraj dobili razveseljivo vest, da je mlada kotalkarica društva Vipava s Peči Katja Tommasi zasedla 3. mesto na vsedržavnem finalnem tekmovanju mladinskih iger v Rimu.

Dijakinja prvega razreda trgovske šole (na tekmovanju pa je nastopila kot dijakinja nižje srednje šole Ivan Trinko) je torej z velikim uspehom kronala svojo sicer kratko, a uspešno kotalkarsko dejavnost.

Podrobno o rimskem nastopu Katje Tommasi bomo še poročali, ko bomo od njenega neposrednega pričevanja izvedeli kaj več o tem uspehu.

Do rimskega finala se je Katja dokopala z vrsto dobrih uspehov. Potem ko se je uveljavila tako v občinskem, kot v pokrajinskem merilu, je junija v



Katja Tommasi

Vidmu zasedla 1. mesto tudi v deželni konkurenci, da njen veliki uspeh v Rimu niti ni tako nepričakovan.

Svoje znanje pa je potrdila tudi na drugih tekmovanjih. Tako velja povedati, da se je lani udeležila državnega finala UISP v Livornu. Vozovnico za letošnji finale, ki je bilo julija v Pontederi, si je ravno tako zagotovila, na žalost pa se tekmovanja ni udeležila.

S tretjim mestom na državnem prvenstvu mladinskih iger je Katja Tommasi ovrednotila tudi matično društvo Vipavo, ki je v zadnjih sezonah beležilo vrsto dobrih rezultatov na deželni in tudi državnem nivoju.

Dokaz tega je tudi dejstvo, da je deželni olimpijski odbor izbral Katjino trenerko Nado Devetak za tehnično spremljevalko deželne kotalkarske reprezentance, ki te dni nastopa na rimskem finalu. (pr)

V hoji na 10 kilometrov

Ruzzier izboljšal pokrajinski rekord

V soboto se je v Gradišču v okviru trofeje »Borghes« odvijalo meddeželno tekmovanje v hoji za trofejo »T. Bresan«. To je bilo obenem tudi eno zadnjih letošnjih kakovostnejših tekmovanj, saj se sezona bliža koncu.

Poleg najboljših deželnih tekmovalcev so nastopili tudi številni atleti iz drugih dežel ter precejšnja skupina atletov iz Slovenije. V hoji na 10 km je nastopil naš atlet Fabio Ruzzier, ki je tudi imel zadnjo letošnjo možnost, da izboljša lastni pokrajinski rekord (45' 39" 7). Ruzzier priložnosti ni zamudil in je tako svoj rekord izboljšal za 25" in sicer do 45' 14" 6.

Ta rezultat priča o njegovi trenutno dobri formi in daje dobro upati za deželno prvenstvo v hoji na 20 km, ki bo 12. oktobra na stadionu pri Sv. Soboti, kjer bo poleg pokrajinskega rekorda na tej razdalji skušal izboljšati še deželnega v enourni hoji ter na 15 km.

POPRAVEK

Vezni igralec Zarje, ki nastopa v 2. amaterski ligi, Žagar se imenuje Dimitrij in ne Dimitrij, kot smo zapisali v petkovi številki Primorskega dnevnika.

Namiznoteniške jakostne lestvice

Bernardićeva prva

Pred kratkim je italijanska namiznoteniška zveza objavila nove državne lestvice v vseh ženskih in moških kategorijah. Skoraj na vseh lestvicah zasledimo enega ali več Krasovih igralk ali igralcev, poleg njih pa se nahajata tudi igralki tujega državljanstva, in sicer Jasna Bernardić in Zlatka Vodopivec, ki bo tudi letos branila barve goriskega Doma v B ligi.

Med dečki zaseda Jan Budin odlično 9. mesto, med deklicami pa zaseda Biserka Simoneta 6. mesto.

Med naraščajnicami je Katerina Kralj 29.

Na istem mestu med mladinkami zasledimo Katjo Čok in Damjano Guštin. Alenka Obad je skupaj z enajstimi vrstnicami iz cele Italije na 17. mestu. Tanjo Ukmar pa so vključili v skupino petih najboljših mladink v državi.

V tretji kategoriji ima Kras kar tri predstavnice na 33. mestu. Te so Darma Purič, Nataša Škrk in Sonja Doljak.

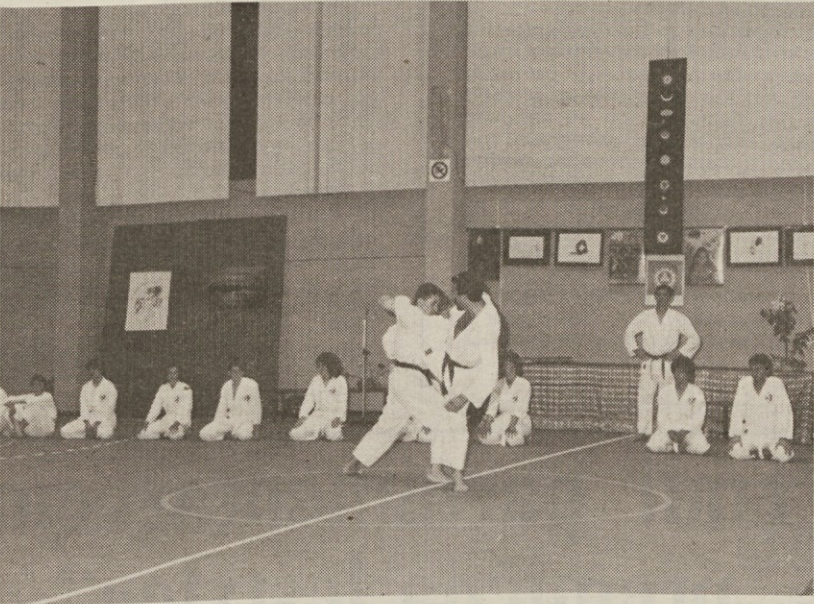
Med drugokategorionicami je Sonja Milič peta, na 8. mestu ji sledi Damjana Sedmak, na 25. pa sta ex aequo Tanja Ukmar in Zlatka Vodopivec (Dom Gorica).



Krasove barve so v prvi kategoriji zastopane z Jasno Bernardić, kateri je komisija po odličnih nastopih v lansk sezoni (v Italiji ni naletela na enakovredne tekmece), dodelila prvo mesto na državnih lestvicah.

Vsi ostali slovenski predstavniki pa se nahajajo na deželnih lestvicah. (ZS) Na sliki: Jasna Bernardić najboljša v Italiji.

Začetek sezone za Shinkai Karate club



Po poletnem oddihu so tudi pri slovenskem karatejskem klubu Shinkai Karate club začeli s pripravami na novo sezono, za katero upajo, da bo še bolj bogata in uspešna od lanske.

Prvi uradni trening je bil že včeraj v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vodstvo kluba že sedaj vabi vse, ki bi se radi ukvarjali s to športno panogo, naj se polnoštevilno udeležijo treningov, ki jih tudi letos vodi mojster karateja Sergij Stoka.

Vpišejo se lahko novi člani, ki so dopolnili 13. leto starosti. Začasni urnik treningov je naslednji: ob torkih ter ob četrthkih od 19. do 21. ure.

Zainteresirani se lahko zgledajo tudi po telefonu in sicer na številko 227342, kjer bodo dobili vse potrebne informacije v zvezi s treningi in delovanjem društva, ki je prav v minuli sezoni s polno paro razširilo svojo dejavnost in jo namerava letos seveda še okrepiti s številnim prilivom novega članstva.

Na sliki: prizor z lanskega »orientalskega večera« v Zgoniku

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

Zarji derbi cicibanov

NARAŠČAJNIKI

CGS — PRIMORJE 1:1 (1:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Mesar
PRIMORJE: Stofa, Tence, Pečar, Mesar, Gherbassi, Praselli, Žagar, Princival, Štefančič (Križmančič), Stoka, Tomasetig (Frasinelli).

Naši so prišli do gola že v uvodnih minutah tekme, ko je Mesar po napaki branilca zlahka poslal žogo v mrežo. V drugem delu je napadalec GCS zadel prečko. Strel Mesarja pa je branilec zaustavil prav na črti. Pri Primorju je zelo dobro igral vratar Stofa. (šm)

LESTVICA: Muggesana in Giarizole 6, Junior 5, CGS, Zaule, Portuale in Fortitudo 4, Montebello in Olimpia 3, Opicina, Costalunga, Campanelle in Primorje 2, Vivai Busà 1, S. Andrea, Domio, Don Bosco in C. Elisi 0.

NAJMLAJŠI

SAN LUIGI — BREG 0:1 (0:0)

STRELEC: Degrassi
BREG: Gigli Fanò, Ota, Buzzi, M. Gombač, Švab, K. Dazzara, Mauri, R. Gombač, Degrassi, P. Dazzara, Strain. Brežani so tokrat igrali pri Sv. Alojziju v mrzlem in vetrovnem jutru. Začeli so zelo zmedeno in nepremišljeno. Le v drugem polčasu so močno pritisnili in si ustvarili več priložnosti za gol. Zadelek pa so dosegli čisto na koncu srečanja, ko je nasprotnikov vratar sicer ubranil močan strel R. Gombača, a mu je žoga zbežala in Degrassi jo je z glavo potisnil v mrežo. (R.G.)

CGS — PRIMORJE 2:0 (1:0)

PRIMORJE: Spadoni, De Carli, Pahor, Ligozzi, Luxa, Škabar, Husu (Osi), Štoka, Savi, Trampus, Spadoni.

Takoj v začetku tekme je domača ekipa povedla. V drugem polčasu so v eni redkih napadalnih akcij igralci CGS postavili rezultat na varno. Igralci Primorja so proti koncu ostali še v desetih. (šm)

LESTVICA: S. Giovanni in Olimpia 6, S. Sergio in Montebello 5, CGS in Portuale 4, C. Elisi, Fortitudo in Triestina 3, Giarizole, Zaule, Vivai Busà in Breg 2, Don Bosco 1, Opicina, S. Vito, Primorje in S. Andrea 0.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

BREG — ALTURA 2:1 (0:1)

STRELEC: Punis in Bandi BREG: Rapotec, Calzi, Rojac, Mondo, Lavriha, Strain (Mauri), Bandi, Punis, Vrše, Sancin, Grbec.

Brežani so tekmo začeli zelo slabo. Z zgrešeno podajo branilca lastnemu vratarju, je žoga končala v prazna vrata in tako so bili Brežani prisiljeni igrati agresivno, hitro in tehnično vso tekmo. V drugi polovici drugega dela je z nekaj podajami Vršeta Punisu, mali napadalec poslal žogo pod prečko, nato pa so »plavi« še povedli z Bandijem. Pohvaliti je treba zaradi požrtvovalnosti Punisa in Maurija. (R. G.)

OLIMPIA — PRIMORJE 3:0 (3:0)

PRIMORJE: Ciacchi, Gherbassi (Husu), Emili, Zacchigna, Doglia, Stofa, Vodopivec, Trampus, Digovič, Sarđo, Kante.

V tej tekmi so »rdeče-rumeni« igrali slabo. V prvem delu so se naši branili neurejeno. Posledica so bili seveda kar trije zadetki v lastna vrata. V drugem polčasu igra ni preveč menjala. Le da naši niso dobili več gola. (šm)

LESTVICA: Costalunga, Vivai Busà in CGS 3, Primorje, Breg, Chiarbola in Olimpia 2, Campanelle 1, Altura in Portuale 0.

MLADOST — STARANZANO 0:0

MLADOST: Ferfolja, Zampar, Narduzzi (Devetak), Laković, Peršolja, Pe-

tejan, Kobal, Marušič, M. Devetak, D. Gergolet, M. Petejan, A. Ferfolja.

Začetniki Mladosti so proti ekipi iz Štarancana, ki je zmagala v lanskem prvenstvu, igrali dokaj solidno in bili enakovredni nasprotniku. Srečanje pa je motila močna burja, ki je precej ovirala potek igre. (M. P.)

CICIBANI

SKUPINA A

PRIMORJE — PONZIANA 2:4 (1:3)

PRIMORJE: Sandri (Švara), Guštin, Purič, Sarđo (Paulina), Nadlišek (Brani), Širca, Kuk (Rebula).

Tekma je bila res privlačna. »Rdeče-rumeni« so imeli precej smole, saj so po le dveh minutah igre izgubljali kar za 2:0. Obga zadetka Tržčanov je podpirala močna burja. V 11' igre je Primorje doseglo zadetek z odličnim individualnim protinapadom Širce. V uvodnih minutah drugega polčasa so Tržčani dosegli še ostala dva gola. Od tedaj dalje so »rdeče-rumeni« pritisnili z večjo odločnostjo in dosegli še drugi zadetek z lepim strelom Rebule. (mg)

LESTVICA: Montebello, Soncini in Chiarbola 4, Olimpia 3, Costalunga, Ponziana, V. Busà in Opicina 2, Servola 1, Zaule, Primorje in Fortitudo 0.

SKUPINA B

ZARJA B — BREG 6:1

ZARJA: Maksimilijan Urdih, Rupini, Kristjan Pussini, Grgič, Denis Pussini, Tence, Jurinčič, Lipovec, Ban, Luka Urdih, Sancin, Glavina.

BREG: Kristjan Argenti, Sancin, Rapotec, Brazzani, Corbatti, Aleksander Paoletti, Kermac, Pietro Paoletti.

STRELEC: za Zarjo Jurinčič 3, Lipovec 3; za Breg Aleksander Paoletti.

Proti manj izkušenim Brežanom so posebno v prvem polčasu Zarjanizgurali res dobro. V drugem polčasu so tudi Bregovi igralci dosegli zadetek. Tekmo je ovirala precej močna burja in mladi nogometaši so se morali veliko truditi, da so lahko pokazali nekaj res lepo izvedenih akcij. (Mirjam Žagar)

LESTVICA: Vivai Busà, Giarizole in Altura 4, Chiarbola, Fortitudo, Esperia, Zaule in Zarja 2, Ponziana, Soncini, Breg in Campanelle 0.

SKUPINA C

ZARJA A — FANI OLIMPIA 1:3

STRELEC ZA ZARJO: Kočever
ZARJA: Bellafontana, Družina, Danijel Grgič, Devan Grgič, Possega, Kočever, Granzotto, Doljak, Ražem, Križmančič, Metlika.

Manj sreče je imela sicer močnejša ekipa Zarje A, ki se je pa morala spoprijeti z dobro ekipo Olimpie Fani. Domačini so že v prvih minutah igre povedli z lepim golom Kočeverja. Nasprotnik je močno reagiral in tudi kmalu remiziral. Burja in pa oster nasprotnikov pritisk sta bila usodna za požrtvovalne Bazovce. (Mirjam Žagar)

LESTVICA: S. Andrea, Olimpia, Inter S. S. in Fulgor 4, Supercaffè, Portuale in CGS 2, Zarja in Domio 1, Muggesana, S. Giovanni in S. Vito 0.

MLADOST — SAN POLO 4:0

MLADOST: Zanier, Peric, Pahor, Fazza, Gergolet, A. Gergolet, Lavrenčič, M. Gergolet, P. Pahor, Nardin, Lorenz, Ferletič.

STRELEC ZA MLADOST: Peter Gergolet (3), avtogol.

V začetku srečanja so domačini igrali bolj obrambno (v tem delu tekme se je izkazal vratar Zanier). V nadaljevanju igre pa se je razigral Peter Gergolet, ki je dosegel kar 3 zadetke in s tem zagotovil svojim zmago. (M. P.)

O združevanju sil v našem nogometu

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Namen sestankov, ki sem jih imel pred kratkim s predstavniki nekaterih slovenskih nogometnih klubov, je bil usmerjen k poslednjemu obujanju in konkretnemu oblikovanju tiste bolj široke in nešteto krat le dialektično izražene zamisli skupnega sodelovanja, tako na mladinskem kot na članskem področju naše po kvaliteti zelo skromne nogometne dejavnosti. Vendar vse je bilo zaman.

Še enkrat so prevladali posamezni interesi, neka neutemeljena bojazen do društvene sredine, ki bi lahko že letos zagotovila tisti nujen premik iz stanja nepomembnosti in kar je še posebno zaskrbljujoče, popolno nerazumevanje resničnih pričakovanj in aspiracij mladine.

Občutki, ki jih imam po tem preverjanju, zahtevajo neko novo obliko pristopa in ravno zato da bo vsem jasno, kam sploh vodi pot, po kateri korakamo.

Dragi prijatelji, skrajni čas je, da se premaknemo iz golega in formalnega izražanja o sodelovanju in preidemo k praktičnemu izvajanju združevanja sil. Resnično sem prepričan in razgovori, ki sem jih imel, so me še bolj prepričali, da ni več časa za nadaljnje tveganje, kajti v zadnjih štirih letih je bilo veliko zamujenega predvsem na mladinskem področju in nič storjenega na članskem.

Mislím, da smo si vsi enotni, da bo bodočnost zamejskega nogometa pravična iluzija, če ne uberemo takoj nove poti. Pot, ki naj bi rodila v naši mladini neko drugačno vzdušje do nogometu, tako da bi se spet v polnem številu vrnila v že skoraj prazne sredine naših društev.

To lahko dosežemo le z nekim vrhunskim športnim uspehom, ki naj bi skušal prebuditi iz globokega sna, v kolikor je to še

mogoče, zavest našega nogometnega gibanja in preusmeriti pozornost vseh pomembnejših krogov naše družbe - predvsem pozornost in latentna pričakovanja mlajših generacij - na nove skupne pobude, ki pa jih moramo jasno nakazati, pravilno prenesti v javnost in jih začeti konkretno spoštovati ter uresničevati v vseh posameznih društvenih sredinah. Družbeno moralna naloga vsakega zavednega, dejansko odgovornega in resnično slovensko opredeljenega člana, ki deluje v posameznih sredinah domačega društva, je, da se prepričano in brezkompromisno angažira, da se nakazani cilji uresničijo.

Pred nedavnim je bilo v Primorskem dnevniku objavljeno naslednje: »Doselej je bilo o moštvu izbranih slovenskih nogometašev že mnogo govora. V okviru ZSSDI so potekali pogovori o morebitnih združitvah in ambicioznih načrtih že mnogokrat, do uresničitve teh zamisli pa ne more priti. Delno zaradi kampanilizma posameznih društev, delno zaradi neambicioznosti nogometašev, delno pa zato, ker se odborniki tovrstnih sestankov udeležujejo s precejšnjimi rezervami in se preveč bojijo, da bi združevanje oškodovalo njihov klub.«

Osnovno sintezo stanja v našem nogometu, ki jo je dal eden izmed naših po stroki napredni in ugledni trener, je v svoji celovitosti precej realna in kruta. Vendar se osebno le deloma strinjam s tako oceno, ker faktorji, ki naj bi bili vzrok stagnacije omenjene skupne zamisli, tudi če dejansko prisotni, potrebujejo bolj natančno, globoko in večstransko analizo ob navzočnosti vseh odbornikov, ki sestavljajo vodstva klubov. V bistvu gre za novo stopnjo skupnega osveščanja in trezne prevzgoje tistega enoličnega pojmovanja terminov kampanilizma, neambicioznosti nogometašev ter bojznosti za oškodovanje matičnega društva, ki pogojuje trenutno situacijo nogometa. Osnovna naloga je torej

pravilno dopolniti realen obseg navedenih besed tako da vsak član društva lahko dojamé tudi njihov pozitivni pomen in ne le to, kar mu že dalj časa leži v psihi kot sinonim negativnosti.

Tak resnejši postopek pa ni bil še storjen!

Manifestna oblika kampanilizma je bila in je še vedno tudi danes posledica zelo pomembnega čustvenega stanja, ki nas je privedlo do ustanovitve raznovrstnih agregacijskih momentov in med temi do domačih društev, v katerih - poleg različnih specifičnih ciljev - smo zagrizeno razvijali in utrjevali, za vse tu živeče pripadnike našega manjšinskega naroda, nekaj zelo bolj pomembnega, t.j. zavest pripadnosti in enotnosti!

Kampanilizem je pridobil postopoma nek višji cilj, neko osnovno življenjsko nadgradnjo, ki presega izvirni pomen besede same. Toda globoke spremembe, ki so nastale, so obenem - pod vplivom dediščine in nadaljnjih izkušenj, kot že vse ostale ljudi - spremenile v svoji osnovi tudi našega človeka. Danes ne moremo več gledati na mladino iz istega ozkega zornega kota, v katerem je bila zaokvirjena prvotna oblika in pomen sam kampanilizma, ker tudi ta - pod vplivom višjih oblik čustvenega stanja in kljub prisotnosti istih specifičnih ciljev - terja naravno čisto drugačne, višje oblike agregacije. Zato je tudi povsem razumljiv fenomen večjega odstopa mladih, kar nas mora zadržati in spodbujati k takojšnjemu pravilnemu ukrepanju, da mladini ustvarimo tiste ustrezne modele, v katerih naj bi specifičnost panoge istočasno omogočila višjo in nadvse željeno obliko novega združevanja, oz. novo stopnjo kampanilizma.

(SE NADALJUJE)

DARIO VREMEC
(Strokovni vodja ND Zarja)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90.- din, naročnina za zasebni-ke mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizaci-je in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz de-žele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglaš-nem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

1. oktobra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Predsednica Jottijeva je zadevo prijavila Craxiju Vrsta pritožb članov parlamenta ob telefonskem prisluškovanju

RIM — Zaskrbljenost je postala že taka, da je imela predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti za potrebno, da z njo seznani samega predsednika vlade Craxija, s prošnjo, naj opravi potrebne poizvedbe in ustrezno ukrepa. Gre za občutek ogroženosti politikov pred telefonskim prisluškovanjem, ki so ga v zadnjih dveh letih izrazili kar v 12 parlamentarnih interpelacijah. Pri tem Jottijeva v pismu poudarja »absolutno potrebo, da je stalno zajamčeno najstrožje spoštovanje ustavnih načel, ki branijo samostojnost in neodvisnost parlamentarne vloge«.

V največ primerih bo najbrž krivdo pripisati obče znani pomanjkljivosti javne telefonske službe, tako da je verjetno prevelika skrb ob poslušanju raznih grgranj in čudnih šumov v slušalkah neutemeljena. Toda tudi parlamentarci si bržkone sumov o ne ravno neoporečnem izvajanju izredno strogih pravil, ki prisluškovanje le izjemo- ma dovoljujejo, niso izmislili. Zato, tudi v pomiritev navadnih državlja-

nov, ki imajo pravico do zasebnosti prav tako kot člani parlamentarnih skupščin, navajamo ta izjemna pravila.

Pred zlorabljanjem jih štiti člen 15 državne ustave, ki pravi, da »sta svoboda in tajnost korespondence in vsake druge oblike komunikacije nedotakljivi«. Temu ustavnemu načelu, po katerem so protizakonita vsakršna prisluškovanja, zakon postavlja le eno izjemo v členu 226 kazenskega postopnika, ki dovoljuje telefonsko prisluškovanje kot posebno obliko preiskovanja samo v primerih, ko »obstajajo resne in stvarne indicije o zločinu«. Dovoljenje za prisluškovanje »je odrejeno z utemeljenim odlokom državne- ga pravdnika ali preiskovalnega sodnika iz kraja, kjer je v teku preiska- va«.

V primeru torej, da sodnik iz resnih razlogov sklene postaviti pod nadzor- stvo telefon določenega državljana, prisluškovanje ne sme trajati dlje kot 15 dni, toda z drugima odlokom to

dobo lahko podaljša še največ dva- krat. Kdo pa lahko prisluškuje telefon- skim pogovorom državljanov in od kod? Kazenski postopnik pojasnjuje tudi te dvome. Prisluškovanja telefon- skih pogovorov se »lahko opravljajo izključno pri ustreznih napravah na državnih pravdnistihi« oziroma, do- kler teh naprav še niso postavili, tudi v drugih javnih uradih.

Vsekakor ni lahko podrobno določi- ti razloge, zaradi katerih lahko sodnik dovoli telefonsko prisluškovanje, in pravila, ki jih je treba pri tem spošto- vati. Pomaga nam sicer kazenski po- stopnik, ki določa 5 primerov, ko se sodna preiskava lahko raztegne tudi na prisluškovanje, in sicer ko gre za zločine, ki niso nenamerni in je naj- višja predvidena kazen 5 let zapora; ko gre za mamila; ko zločin v preiska- vi zadeva orožje ali eksploziv; pri ti- hotapstvu; pri kazenskem postopku zaradi žalitve ali nadlegovanja s tele- fonom.

Sneg na Rdečem trgu



V Moskvi je te dni že močno snežilo, temperatura se je krepko znižala, toda ni ustrašila ne otrok ne babuš

(Telefoto AP)

Jastog velikan



Na obalah ZDA so ulovili tega meter dolgega in več kot 10 kg težkega jastoga, ki bo odslej v akvariju (Telefoto AP)

Grozljiv prizor ob odprtju poštne pošiljke V Ameriki cvete črna borza človeških organov in trupel

PHILADELPHIA — Odkritje petih odre- zanih glav v vreči za aerosol je nov dokaz o tem, kako se v Združenih državah Amerike razvija v zaskrbljujočih razsežnostih skrivno trgovanje s človeškimi udi in celimi trupli. Omenjenih pet glav, primerno kemijsko pre- pariranih, da se prepreči njih naravno razpa- danje, so našli pretekli mesec v mestu Louisi- ville v ameriški zvezni državi Louisiani, ko so odprli (nič hudega sluteči) poštni zavoj z nenevarnim zapisom, da gre za aerosol, iz katerega se je pa cedila čudna tekočina. V sledeči preiskavi je nato policija ugotovila, da je nenavadna (oziroma kar ogabna) po- šiljka prihajala iz mesta Philadelphia, kjer jo je dal na pošto neki zdravnik, da jo pošlje na naslov Colorado otologic research center, raziskovalni inštitut iz Denverja, ki pogosto kupuje cela človeška trupla za svoje ekspe- rimente.

Omenjeni zdravnik, Martin Spector, je v zasliševanju priznal policistom, da je bil prejel pismo denverskega inštituta, v kate- rem so mu naročevali glave, možgane in vsaj sedemnajst rok. Povpraševanje po člo- veških organih je namreč v ZDA zelo veliko, ne le za že precej vpeljane presaditve, ampak tudi in predvsem za biološke in zdrav- stvene raziskave in za potrebe poučevanja na medicinskih fakultetah. »Pri pridobivanju človeških organov in trupel so velike teža-

ve,« je priznal Spector, »vsaj upoštevajoč če- dalje večje potrebe medicinskih fakultet spričo vedno večjega števila vpisanih stu- dentov, ki se morajo ob njih vaditi.«

Razkorak med ponudbo in povpraševa- njem je torej glavni razlog, zlasti v državi, kjer je skoraj edino merilo tržišče oziroma denar, da se razvija že prava »črna borza« človeških trupel, ki nekaterim prinaša kar čedne (kolikor se lahko uporablja pri tako nečednem poslu tak pridevnik) zaslužke. Doktor Spector je dejal, da se lahko dobi za glavo vsaj 150 dolarjev, za človeško roko do ramena pa kakih 65 dolarjev.

Človeški organi pa so, vsaj po splošnem prepričanju raziskovalcev in večine strokov- njakov, žal še vedno potrebni tako pri razvo- ju znanosti kot pri poučevanju bodočih zdravnikov. Tej potrebi bi pa po njihovem mnenju lahko zadoščali s primernimi po- pravki sedanje zakonodaje v zvezi z darova- njem organov, tako da bi se vsaj izognili ogabnemu skrivnemu trgovanju z njimi. Zdravstveni centri v ZDA se zato zavzemajo za priznanje pravice, da prosto uporabijo po- trebne človeške organe pri mrličih, razen v primeru ko to prepoveduje izrecna volja po- kojnih ali njihovih družinskih članov, kar bi moglo povsem izkoreniniti to grdo črno bor- zo.

Radarji SZ za podmornice

WASHINGTON — Sovjetski vojaš- ki raziskovalci izpopolnjujejo sistem vesoljskih radarjev za ugotavljanje po- ložaja ameriških podmornic na jedrski pogon. Tako menijo ameriški strokov- njaki, ki so med drugim povedali, da SZ vlaga veliko sredstev in naporov v protipodmorniške sisteme.

Z raziskavami na tem področju naj bi se ukvarjalo najmanj trinajst sovjet- skih inštitutov. Poleg sistema radarjev, ki krožijo okoli Zemlje, naj bi preizku- šali tudi druga sredstva za ugotavljanje položaja podmornic. Pri tem naj bi uporabljali ne samo elektromagnetsko valovanje, ampak tudi infrardeče in laserske žarke. V omenjenih 13 inšti- tutih naj bi delovali največji sovjetski izvedenci s teh področij.

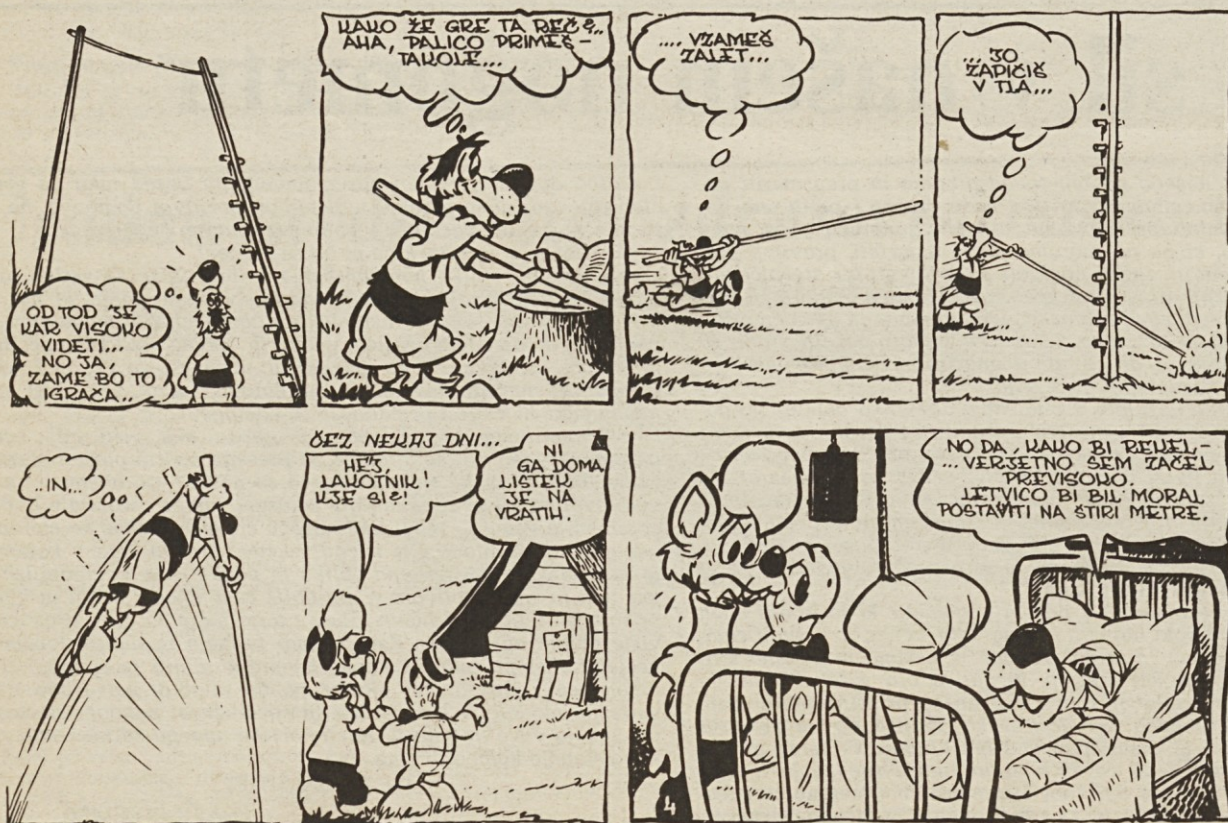
Napori SZ za izdelavo novih proti- podmorniških sistemov so razumljivi, saj je doberšen del ameriških strateških jedrskih raket nameščen na podmorni- cah, medtem ko jih Sovjeti imajo veči- noma na kopnem. Natančneje poveda- no, ZDA imajo približno polovico svo- jih jedrskih konic na 39 atomskih pod- mornicah.

Ameriška mornarica si zaradi vsega tega dozdevno ne dela velikih skrbi. Po mnenju izvedencev »US Navy« je malo verjetnosti, da bi zaradi vesolj- skih radarjev in drugih sistemov ame- riške podmornice postale posebno ranljive. Pravijo, da so zgrajene na tak način, da jih je tudi z najsodobnejšo tehnologijo težko zaznati.

NA OLIMPIADO

MIKI MUSTER

6.



Tudi parlamentarcem premična lestvica?

RIM — Letošnjega julija sta senat in poslanska zbornica ustanovila mešani odbor, ki bi moral do konca tega leta pripraviti zakonski osnutek o gmočnih razmerah, v katerih delujejo parla- mentarci in parlamentarne skupine. Odbor sestavlja 10 senatorjev in 10 poslancev, predseduje pa mu liberalec Giovanni Malagodi, ki je lanskega no- vembra pripravil obsežno poročilo o tej problematiki. Prav ta dokument predstavlja osnovo za delo odbora. Gotovo se bo končni zakonski osnutek v marsičem razlikoval od njega, kljub temu pa je zanimivo pogledati, kaj do- kument predvideva.

Danes italijanski parlamentarci pre- jemajo mesečno po 5.751.494 lir čiste plače. Poleg tega so jim mesečno pov- rneni stroški za potovanja (562.500 lir), za pošto (165.000 lir), za pisarne (250.000), prejemajo pa tudi sejnine za seje parlamentarnih komisij. K temu je treba dodati še dnevnice za poseb- ne misije, ki znašajo 95 tisoč lir, če gre za potovanja po Italiji, oziroma 150.000, če gre za potovanja v tujino.

Povedati velja, da so plače parla- mentarcev po zakonu izenačene s tisto, ki jo ima predsednik kasacijskega sodišča. Malagodijev dokument pred- laga, naj bi to povezavo ukinili, ker iz nje se nepehoma porajajo problemi za plače sodnikov. Mesečne plače par-

lamentarcev naj bi torej določili na lo- čeno, poleg tega pa naj bi zanje uved- li nekakšno premično lestvico. Prever- jali naj bi jih vsakih šest mesecev na osnovi gibanja življenjskih stroškov. Malagodijev dokument poleg tega predlaga, naj bi uvedli pavšalno po- vračilo stroškov in naj bi torej ukinili povračila za posamezne stroške, med- tem ko naj bi sejnine ostale.

Dokument govori tudi o ekonom- skem položaju bivših parlamentarcev. Predlaga, naj bi njihove preživnine ne veljale za pokojnine, medtem ko naj bi zvišali znesek »solidarnostnih če- kov« za parlamentarce, ki se vračajo v svoj poklic in niso državni uslužbenci. Malagodi nadalje predlaga, naj bi zbornici iz svojih sredstev plačali vsa- kemu parlamentarcu po dva pomočni- ka. Vsakemu izmed njih bi morali dati na razpolago tudi osebno pisarno. Za to bi bilo potrebno urediti kakih 500 prostorov, in sicer v stavbah, ki so de- loma že last senata in poslanske zbor- nice.

Podoben predlog velja tudi za parla- mentarne skupine. Večje naj bi ime- le na razpolago po 6 uslužbenecv, srednje po 4 in majhne po 2. Za njih delovanje bi bilo treba povečati finan- čna sredstva in jim urediti boljše pro- store.